

Miljøgodkendelse af svinebruget på Nyvang 9, 6640 Lunderskov

Dato for gyldighed
20. juni 2012

Kolding Kommune
Landbrug
Nytorg 11
6000 Kolding
Tlf.: 79 79 74 39

Miljøgodkendelse efter Husdyrbrugsloven
§ 12 stk. 2

1	Datablad	3
2	Grundlag og Resumé	4
2.1	Grundlaget for miljøgodkendelsen	4
2.2	Ikke teknisk resumé	7
3	Generelle forhold	9
3.1	Kort beskrivelse af projektet.....	9
3.2	Meddelelsespligt.....	10
3.3	Gyldighed.....	10
3.4	Retsbeskyttelse og revurdering	11
4	Bedriftens placering	12
4.1	Placering i forhold til afstandskrav	12
4.2	Placering i henhold til landskabet og kommunale retningslinjer	14
5	Husdyrhold	19
6	Stald- og lageranlæg	21
6.1	Stalde og ammoniakemission.....	21
6.2	Gyllekøling	24
6.3	Lageranlæg	25
7	Foder	29
8	Energi, spildevand og affald	32
8.1	Energi- og vandforbrug	32
8.2	Spildevand inkl. regnvand	34
8.3	Affald.....	35
9	Gener fra husdyrbruget	37
9.1	Lugt	37
9.2	Fluer og skadedyr	39
9.3	Transport	39
9.4	Støj fra anlæg og maskiner	41
9.5	Støv fra anlæg og maskiner.....	44
9.6	Lys.....	45
10	Anlæggets ammoniakpåvirkning af naturen	46
11	Generelt om arealer	51
12	Gødningsmængder	56
13	Påvirkninger fra arealerne	58
13.1	Kommunale udpegninger og fortidsminder	58
13.2	Påvirkning af grundvandet.....	60
13.3	Påvirkning af søer og vandløb	60
13.4	Påvirkning af hav- og kystområder	62
13.5	Påvirkning af beskyttet natur	64
13.6	Påvirkning af særligt beskyttede arter.....	66
14	Driftsforstyrrelser og egenkontrol	68
14.1	Egenkontrol og dokumentation	68

14.2	Driftsforstyrrelser eller uheld	68
15	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	70
16	Alternativer og ophør	78
16.1	Alternative løsninger og 0-alternativ	78
16.2	Ophør af husdyrproduktionen	78
17	Konklusion	80
18	Klagevejledning og Underretning	81
18.1	Klagevejledning og søgsmål	81
18.2	Underretning om godkendelsen	81
19	Bilagsoversigt	84

1 DATABLAD

ANSØGER

Navn	Flemming Damgaard
Adresse	Nyvang 9, Ferup, 6640 Lunderskov
Telefon nr.	26 30 80 51
Mail	flemming.damgaard@jubii.dk

BEDRIFT

Navn	Højlund v/ Flemming Damgaard
Adresse	Nyvang 9, Ferup, 6640 Lunderskov
Matr. nr.	10e m.fl., Ferup By, Lejrskov
CVR-nr.	33098553
P-nr.	1016310987
CHR-nr.	45133

KONSULENT

Navn	Lene Egtved Andersen, Kolding Herreds Landbrugsforening
Adresse	Niels Bohrsvej 2, 6000 Kolding
Telefon nr.	76 34 17 88
E-mail	lea@khl.dk

MILJØGODKENDELSE UDARBEJDET AF

Kommune	Kolding
Sagsbehandler	Lene Aalbæk Jepsen og Lise Arp
Kvalitetssikring	Peter Nissen
Journalnummer	09/17107

TILSYNSMYNDIGHED

Navn	Kolding Kommune
Adresse	Nytorv 11, 6000 Kolding
Telefon nr.	79 79 79 79 – Landbrugsafdelingen 79 79 74 39
E-mail	landbrug@kolding.dk
Hjemmeside	www.kolding.dk

2 GRUNDLAG OG RESUMÉ

2.1 GRUNDLAGET FOR MILJØGODKENDELSEN

Ansøgningen

Den konventionelt drevne svineproduktion "Højlund" på adressen Nyvang 9, 6640 Lunderskov, ønskes udvidet fra de nuværende 16.400 smågrise (7,2 til 31 kg), 900 slagtesvin/polte (31-104 kg) og 650 årssøer til 37.400 smågrise (7,2 til 32 kg), 1.850 slagtesvin/polte (32-107 kg) og 1.300 årssøer.

Dette svarer til en udvidelse fra 254,37 DE til 540,67 DE, i alt en forøgelse på 286,29 DE.

Udvidelsen medfører byggeri af ny sostald på ca. 4.070 m², ny smågrisestald på ca. 1.600 m², vaskeplads på 60 m² samt ny gyllebeholder på 4.000 m³. Desuden opstilles en ny fodersilo ved de to eksisterende fodersiloer.

Begge stalde samt vaskeplads og fodersilo opføres i tilknytning til eksisterende anlæg på matrikel 10e, Ferup By, Lejrskov.

Gyllebeholderen opføres på mark på matrikel 7p, Ferup By, Lejrskov.

Projektet omfatter arealdrift af 180,1 ha, som består af ejede og forpagtede arealer. Der afsættes husdyrgødning svarende til 289 DE til aftalearealer.

Husdyrbrugets nuværende produktionsniveau jf. ansøgningens nudrift er i overensstemmelse med Vejle Amts VVM-screening j.nr. 8.52.6-268 af 10. februar 2005.

Højlund har indtil årsskiftet 2010/11 været drevet som et I/S ejet af Flemming og Kristen Damgaard. Fra årsskiftet til 2012 er ejendommen overtaget af Flemming Damgaard, som ønsker at udvikle ejendommens svineproduktion.

Udvidelsen af husdyrproduktionen samt byggeriet af de projekterede bygninger planlægges i etaper over perioden 2013 – 2017.

Ansøgningen er indsendt i www.husdyrgodkendelse.dk med skema nr. 15194 og er modtaget hos Kolding Kommune 22. december 2010.

Grundlaget for miljøvurderingen

Ansøgning om miljøgodkendelse med tilhørende bilag, indsendt som skema nr. 15194, version 6, den 21. februar 2012 fra www.husdyrgodkendelse.dk

Opstartsmøde for miljøgodkendelse den 31. maj 2011.

Supplerende oplysninger fremsendt af ansøger og konsulent i forbindelse med sagsbehandlingen.

Arealgennemgang foretaget af Kolding Kommune 3. juni 2011.

Idé-høring, dvs. en inddragelse af offentligheden tidligt i beslutningsprocessen jf. IPPC-direktivet og VVM-direktivet er foretaget i perioden 8. juni 2011 til 22. juni 2011. Der er i forbindelse med idé-høringen ikke modtaget bidrag fra offentligheden.

Vejle Kommunes udtalelse den 10. januar 2012 vedrørende aftalearealer beliggende i Vejle Kommune.

Udkastet til miljøgodkendelse har været fremlagt i offentlig høring i perioden fra den 7. marts – 18. april 2012. Der er i forbindelse med denne høring modtaget følgende bidrag:

Den planlagte stald vil komme tæt på vores ejendom, vi er i forvejen generet af lugt og støj foruden det visuelle. Ved Syd og Sydvestvind er vi meget plaget af lugten derudover er udsugningen meget hørbar på varme dage og jeg frygter hvordan det bliver ved en fordobling af arealet.

Da den eksisterende stald og gyllebeholder blev etableret blev der lovet afskærmning i form af beplantning, denne beplantning blev begrænset. Det er min opfattelse at de nærmeste naboer regnede med et beplantningsbælte på marken nord for ejendommen, så den kunne skærme for hele stalden, der blev dengang kun etableret beplantning foran gyllebeholderen og før selve stalden, en del af denne beplantning ønskes tilmed nu fjernet ifm. ny klimastald, det vil visuelt ødelægge meget i vores bakkede landskab. Jeg, og ganske sikkert de andre naboer, kunne ønske et beplantningsbælte på marken nord for nuværende klimastald og gylle tank i fuld længde.

Det som burde have været etableret ved seneste udvidelse af produktionen.

Den bagest liggende stald og den kommende gylletank tror jeg næppe vil være til stor gene, jeg er dog meget forundret over at man kan fordoble produktionen og dermed transporterne i området, i forvejen er vejene opkørte og ødelagte ikke mindst i det bakkede landskab med blød undergrund.

Når vejene med den nuværende produktion er tydeligt overbelastende hvordan vil de mange tunge transporter så fremover påvirke området?

Jeg håber virkelig man vil tage naboernes tanker med ind i overvejelserne, hidtil har der mig bekendt ikke været naboindsigelser mod de hidtidige udvidelser, men jeg mener bestemt at grænsen for længst er nået for hvad vort område og natur kan kapere.

Kolding Kommunes bemærkninger til modtaget bidrag:

Projektet overholder lugtgenekriteriet, og der er fastsat vilkår til lokalisering, drift og indretning af anlægget for at sikre overholdelse af kriterierne. Herved sikres, at husdyrbruget indrettes og drives således, at hensynet til naboer tilgodeses.

Da staldventilation har en effekt på lugtgenererne for omgivelserne skal det sikres, at styringen af ventilationssystemet er optimal. Der vil derfor blive stillet vilkår om en årlig gennemgang af systemet i form af et serviceeftersyn (vilkår 8.1.2).

Der er lovkrav om overbrusning af slagtesvinene, og det skal ligeledes sikres, at overbrusningsanlægget fungerer efter hensigten, da dette er med til at minimere risikoen for, at svine søler. Derfor vil der desuden blive stillet vilkår om, at overbrusningsanlæggene i staldene får et årligt serviceeftersyn (vilkår 8.1.3).

En god staldhygiejne bidrager også til at reducere lugtgenererne, og dette er uddybet i afsnittet om lugt, afsnit 9.1. Der vil desuden blive stillet et vilkår, der giver mulighed for at foretage en lugtmåling, hvis tilsynsmyndigheden skønner det nødvendigt (vilkår 9.1.1).

Det vurderes fortsat, at opbevaringen, håndteringen og udbringningen af husdyrgødning sker under hensyntagen til de omkringboende. Der er derfor ikke stillet yderligere skærpende vilkår vedrørende opbevaring, håndtering og udbringning af husdyrgødning til reducere lugt.

Der er rettet en fejl i tabel 15, der angiver det maksimale støjniveau. Støjende aktiviteter og tekniske installationer såsom gyllepumpen og foderkværnen er placeret hensigtsmæssig i forhold til naboerne, da de er placeret enten inden døre eller syd for bygningerne længst væk fra naboerne (bilag 3a). En korrekt styring af og vedligeholdelse af ventilationsanlægget sikres gennem et årligt eftersyn, hvilket ligeledes antages at holde støjniveauet nede.

Ved etablering af de to nye stalde er teknikken nyere og sandsynligvis mere støjsvag end det eksisterende anlæg. Hvis støjilden udgør en væsentlig gene for naboerne, kan der efter anmodning foretages en støjmåling (afsnit 9.4 og vilkår 9.4.2). Kommunen har derfor ikke fun-

det det nødvendigt at skærpe yderligere i forhold til støj. Etableringen af beplantning nord for ejendommen vurderes desuden at virke støjreducerende.

Der vil blive stillet vilkår til etablering af beplantning nord for adgangsvejen fra øst (vilkår 4.2.1). Det vil nedskalere og samle de nye staldanlæg øst for gården. Derudover vil en sådan beplantning også skærme udsynet til det nye anlæg for naboerne nord for ejendommen. Desuden vil der blive stillet vilkår til en beplantning vest for staldanlægget (vilkår 4.2.2). Denne beplantning skal ligeledes medvirke til at samle hele anlægget og skærme mod udsyn til den nye sydligst beliggende bygning. Placeringen og udstrækningen af beplantningerne ses på bilag 3d.

Vejenes beskaffenhed reguleres ikke via miljølovgivningen. Det betyder, at miljømyndigheden ikke skal vurdere om vejene er egnede til transporten i forhold til vejens tilstand, da dette reguleres af vejloven. Igennem en miljøgodkendelse skal der tages stilling til om trafikken medfører eventuelle gener (støv, støj, lugt). Færdsel på offentlig vej reguleres af politiet og henhører under færdselsloven og øvrige bestemmelser, der er fastsat af Justitsministeriet.

Det er i forbindelse med udarbejdelse af godkendelsen blevet vurderet om transporten af husdyrgødning på offentlig vej over længere afstande sker hensigtsmæssigt både i forhold til transportveje og transportformen (se afsnittet om transport, afsnit 9.3).

Miljøgodkendelsen

Denne miljøgodkendelse omfatter bedriften Højlund beliggende på Nyvang 9, 6640 Lunderskov tilknyttet CVR nr. 33098553. Dyreholdet har CHR nr. 45133. De tilknyttede ejede og forpagtede udbringningsarealer er 180,1 ha er alle beliggende i Kolding Kommune.

Bedriften skal placeres, indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den miljøtekniske beskrivelse og i henhold til godkendelsens vilkår.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse.

Denne godkendelse er meddelt i henhold til husdyrbrugsloven § 12 stk. 2 med tilhørende bekendtgørelser, og er en tilladelse til, at bedriften kan producere i henhold til vilkårene i miljøgodkendelsen. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt, herunder tilladelse jf. Miljøbeskyttelseslovens § 19 vedrørende etablering af gyllekølingsanlæg.

Læsevejledning

Ansøgningsmaterialet beskriver dels de miljømæssige konsekvenser af produktionen, dels forskellen i miljøpåvirkning mellem den ansøgte produktion og den produktion, som vil blive opretholdt, hvis det ansøgte projekt ikke realiseres.

Hovedparten af afsnittene i denne miljøgodkendelse er opdelt i to til tre underafsnit dels en miljøteknisk redegørelse, dels kommunens bemærkninger og vurdering og dels et afsnit om, hvilke vilkår afsnittet har medført. Den miljøtekniske redegørelse beskriver primært de faktiske forhold på bedriften samt ansøgers ønsker og begrundelser for valg af bestemte forhold. I det efterfølgende afsnit fremgår kommunens miljøvurdering af den miljøtekniske redegørelse og om der eventuelt skal stilles vilkår for at sikre, at forholdene ikke giver anledning til væsentlige miljøpåvirkninger. Flere steder i teksten er der henvist til love, bekendtgørelser mm. Den fulde titel for disse generelle tekster kan ses i Bilag 2.

2.2 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Dyrehold og driftsforhold

Den konventionelt drevne svineproduktion "Højlund" på adressen Nyvang 9, 6640 Lunderskov, ønskes udvidet fra de nuværende 16.400 smågrise (7,2 til 31 kg), 900 slagtesvin/polte (31-104 kg) og 650 årssøer til 37.400 smågrise (7,2 til 32 kg), 1.850 slagtesvin/polte (32-107 kg) og 1.300 årssøer.

Dette svarer til en udvidelse fra 254,4 DE til 540,7 DE, i alt en forøgelse på 286,3 DE.

Placering af anlæg

Udvidelsen medfører byggeri af ny sostald på ca. 4.070 m² (syd for eksisterende anlæg), ny smågrisestald på ca. 1.600 m² (øst for eksisterende anlæg), vaskeplads på 60 m² samt ny gyllebeholder på 4.000 m³. Desuden opstilles en ny fodersilo ved de to eksisterende fodersiloer.

Begge stalde samt vaskeplads og fodersilo opføres i tilknytning til eksisterende anlæg på matrikel 10e, Ferup By, Lejrskov.

Gyllebeholderen opføres på mark på matrikel 7p, Ferup By, Lejrskov.

Anvendelse BAT

Husdyrbruget foretager de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik jf. §§ 19+23 i Husdyrbrugsloven.

De valgte teknikker omfatter anvendelse af korrigeret tildeling af råprotein i foderet til søer, gyllekøling i nye stalde og overdækning af ny gyllebeholder – disse teknikker medfører alle reduceret emission af ammoniak. Desuden anvendes korrigeret tildeling af fosfor i foderet til søer.

Eventuelle nabogener

Produktionen vil medføre en øget lugtpåvirkning af ejendommens omgivelser. Afstanden fra nærmeste staldanlæg til nærmeste nabo, Nyvang 6, der er uden landbrugspligt er 184 meter. Nærmeste bolig i samlet bebyggelse er Harager 13, der ligger i Ferup ca. 1,2 km syd for nærmeste staldanlæg. Nærmeste byzone er Vester Nebel og afstanden hertil fra nærmeste staldanlæg er ca. 1,3 km og fra den nye gyllebeholder ca. 890 meter.

Da lugtberegningerne viser, at samtlige geneafstande er overholdt, forventes udvidelsen ikke at give anledning til mærkbare gener. Der vil blive foretaget årlige gennemgange af ventilationsystemet og af overbrusningsanlægget for at sikre, at anlæggene fungerer optimalt.

Der vil desuden forsat blive foretaget flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Der vil blive et øget antal transporter til og fra ejendommen hovedsageligt i forbindelse med udbringning af husdyrgødning. Antallet af gylletransporter vil stige fra ca. 445 til ca. 865. Samlet forventes det, at antallet af transporter til og fra ejendommen vil stige fra ca. 904 til 1.356 transporter. Kørsel med gylle vil blive foretaget intensivt, således at den foregår på så få dage som muligt.

Gyllekørsel og kørsel med øvrige markmaskiner vil så vidt det er muligt foregå ad interne markveje. Ved kørsel på offentlige veje vil der blive kørt hensynsfuldt.

Risiko for forurening

Vaskevand fra stalde ledes til gyllebeholder. Overfladevand fra tag ledes delvis til faskine og delvis til vandløb via drænen.

Der etableres påfyldnings- og vaskeplads ved eksisterende gyllebeholder og med afløb til denne. Påfyldning af marksprøjte vil ske på denne plads.

Bedriften har udarbejdet en beredskabsplan for minimering af risiko for uheld, som også indeholder beskrivelser af afhjælpende handlinger ved eventuelle uheld mv.

Påvirkning af naturen

De nærmeste områder, der er beskyttet jf. Naturbeskyttelseslovens § 3 er flere større engarealer indenfor en afstand af 450 m og 800 m fra ejendommen. Der ligger to moseområder henholdsvis 470 og 960 meter nordvest for ejendommen. Øst for den nye gylletank ligger tre overdrevarsarealer henholdsvis 610, 850 og 870 m og et moseareal 640 m herfra. Desuden ligger et moseareal 970 m sydøst fra den nye gylletank. Der ligger flere mindre beskyttede vandhuller indenfor 1.000 m fra ejendommen.

Nærmeste Natura2000-område er Egtved Ådal, der er beliggende ca. 9,55 km nordvest for ejendommen.

Nærmeste sårbare naturområde jf. Husdyrlovens § 7 er et overdrev beliggende umiddelbart nord for Ferup Sø. Overdrevet er beliggende ca. 1.030 m sydøst for den nye gylletank og ca. 1.360 m sydøst for staldanlægget. Kolding Kommune vurderer, at produktionsudvidelsen på anlægget ikke påvirker beskyttede naturområder væsentligt.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter er ca. 1,6 km sydøst for Nyvang 9, hvor der er observeret birkemus. I vandløbene Ure Bæk/Truds Å ca. 3,5 km sydvest for anlægget og i Vester Nebel Å ca. 1,7 km sydøst for anlægget er arten bæklampret registreret. Kolding Kommune vurderer, at produktionsudvidelsen på anlægget ikke påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt.

Alle udbringningsarealer afvander til Kolding Inderfjord og er beliggende udenfor nitratklasser. Der kan således jf. det generelle harmonikrav udbringes husdyrgødning svarende til 1,4 DE/ha. I det ansøgte projekt overholdes krav til nitratudvaskning til overfladevand med et dyretryk på 1,4 DE/ha ved det valgte sædskifte (referencesædskifte).

Ingen af bedriftens udbringningsarealer ligger i opland til vandområde, der er overbelastet med fosfor. Fosfortildeling og -overskud reguleres dermed af det generelle harmonikrav.

Ingen af bedriftens udbringningsarealer er beliggende i nitratfølsomt indvindingsområde. To udbringningsarealer ligger tæt på Ferup Vandværks borer. Kolding Kommune vurderer i det konkrete tilfælde, at der ikke er risiko for påvirkning af vandkvaliteten.

Samlet vurdering

Kolding Kommune vurderer, at projektet under overholdelse af vilkårene i miljøgodkendelsen kan gennemføres uden væsentlige virkninger på miljøet, herunder påvirkning af naboer og de landskabelige, naturmæssige og kulturhistoriske værdier i området.

Der skal gøres opmærksom på, at etablering af nye anlæg ikke må igangsættes, før der er givet en byggetilladelse og eventuelle andre nødvendige tilladelser fra Kolding Kommune.

3 GENERELLE FORHOLD

3.1 KORT BESKRIVELSE AF PROJEKTET

Godkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Nyvang 9, 6640 Lunderskov, matr. nr. 10e Ferup By, Lejrskov m.fl. Ejendommens husdyrproduktion vedrører CHR nr. 45133 og CVR nr. 33098553 "Højlund v/Flemming Damgaard" med P-nr. 1016310987. Ejendommen er ejet af Flemming Damgaard. Bedriften drives konventionelt, og ansøger står for den daglige drift.

Husdyrbrugets nuværende lovlige produktion omfatter 16.400 smågrise fra 7,2 til 31 kg, 900 slagtesvin/polte fra 31-104 kg og 650 årssøer, hvilket svarer til 254,37 DE.

Husdyrproduktionen kan med denne miljøgodkendelse udvides til 37.400 smågrise fra 7,2 til 32 kg, 1.850 slagtesvin/polte fra 32-107 kg og 1.300 årssøer. Dette svarer til 540,67 DE og dermed en udvidelse på 286,29 DE.

Udvidelsen medfører byggeri af ny sostald på ca. 4.070 m², ny smågrisestald på ca. 1.600 m², vaskeplads på 60 m² samt ny gyllebeholder på 4.000 m³. Desuden opstilles en ny fodersilo ved de to eksisterende fodersiloer.

Begge stalde samt vaskeplads og fodersilo opføres i tilknytning til eksisterende anlæg på matrikel 10e, Ferup By, Lejrskov.

Gyllebeholderen opføres på mark på matrikel 7p, Ferup By, Lejrskov.

Projektet omfatter arealdrift af 180,1 ha, som består af ejede og forpagtede arealer. Der afsættes husdyrgødning svarende til 289 DE til aftalearealer ved fuld produktion.

Højlund har indtil årsskiftet 2010/11 været drevet som et I/S ejet af Flemming og Kristen Damgaard. Fra årsskiftet 2012 overtages ejendommen af Flemming Damgaard, som ønsker at udvikle ejendommens svineproduktion.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbrugets drift omfatter ikke andre aktiviteter omfattende af fx VVM-pligt eller biaktiviteter.

Husdyrbruget drives ikke i sammenhæng med andre landbrugsejendomme ejet af ansøger eller drevet under sammen CVR.

Afsætning af husdyrgødning til aftalearealer omfattes af særskilt miljøvurdering og godkendelse (§16), hvis arealerne er beliggende i nitratklasse, fosforklasse eller nitratfølsomt indvindingsområde. Arealerne kan endvidere være omfattet af krav om ansøgning af særskilt godkendelse (§16), hvis arealernes beliggenhed i forhold til sårbar natur og overfladevand gør det nødvendigt med en særlig beskyttelse, der rækker ud over den generelle lovgivnings rammer.

Kolding Kommune har jf. § 21 i bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse mv. af husdyrbrug anmodet Vejle Kommune om en udtalelse om aftalearealer beliggende i Vejle Kommune. Udtalelsen er modtaget 10. januar 2012, og vedlagt som bilag 11. Udtalelsen konkluderer: "Udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne op til harmonigrænsen vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Der er således ikke krav om, at arealerne skal godkendes efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven."

3.2 MEDDELELSESPLIGT

Denne godkendelse skal være kendt af den daglige driftsansvarlige og andet personale med tilknytning til husdyrbruget. Et eksemplar af nærværende godkendelse skal til enhver tid være tilgængelig for og kendt af de personer, der har ansvaret for, at bedriftens indretning og drift følger vilkårene i denne godkendelse.

Ændringer eller udvidelser af bedriftens indretning eller drift, der kan have betydning for miljøet, skal meddeles til Kolding Kommune. Dette gælder for eksempel ved:

- Ændring af husdyrhold – herunder skift af dyretype, væsentlige ændringer af vægt og/eller alder for indgang og afgang for hver dyretype
- Bygningsmæssig ændring af produktionsanlæg, foderopbevaring, driftsbygninger eller tilhørende foranstaltninger og staldsystemer
- Ændring af indretning og af afløbsforhold
- Ændring af opbevaring, håndteringspraksis og mængder af husdyrgødning
- Hvis der tilknyttes arealer til bedriften.

Det er kommunen, der skal vurdere, om eventuelle planer for ændringer kan ske indenfor rammerne af denne godkendelse, eller om de forudsætter en ansøgning om tillæg til miljøgodkendelsen eller anmeldelse efter § 19 i godkendelsesbekendtgørelsen.

Eventuel udskiftning af arealer skal anmeldes til kommunen inden planårets begyndelse 1. august. Udskiftning af arealer inden for samme kategori (ejede/forpagtede og tredjemandsarealer) kan ske uden en ny godkendelse, såfremt kommunen vurderer, at de nye arealer ikke er mere sårbare, jf. § 15 i godkendelsesbekendtgørelsen.

3.3 GYLDIGHED

Udvidelsen skal være gennemført inden 5 år fra meddelelse af godkendelsen efter følgende forventede plan:

- Etape a: i 2013 påbegyndes byggeri af klimastald og udvidelse af antal smågrise.
- Etape b: i 2014 påbegyndes byggeri af sostalden og udvidelse af soholdet.
- Etape c: i 2016 – 2017 gennemføres renovering af de eksisterende stalde og opførelse af gyllebeholder.

Uanset etablering af den nye gyllebeholder først planlægges i sidste etape, er der tilstrækkelig opbevaringskapacitet for flydende husdyrgødning i hele udnyttelsesperioden.

Byggeri og renovering forventes senest afsluttet i 2017 og fuld produktion senest ultimo 2017. Bygge- og anlægsarbejder eller bindende aftale herom skal være iværksat senest 2 år fra dato for meddelelse af nærværende godkendelse. Hvis alle anlægsarbejder ikke er påbegyndt inden for 2 år fra godkendelsesdatoen, skal der foreligge en bindende kontrakt, hvoraf der skal fremgå, at tidspunkt for udførelse af anlægsarbejder sker i overensstemmelse med etapeplanen. Herefter skal projektet færdiggøres i et rimeligt tempo og være afsluttet senest 1 år efter etape c er iværksat.

Såfremt produktionsrammen ikke er udnyttet, skal godkendelsen revurderes, og godkendelsen kan evt. bortfalde. Såfremt en uudnyttet produktionsramme skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

Hvis en meddelt miljøgodkendelse ikke har været udnyttet – helt eller delvist – i tre på hinanden følgende år, så bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet de seneste tre år jf. § 33 i Husdyrloven. Såfremt en evt. produktionsnedgang skyldes usædvanlige forhold af kortere varighed, eks. sygdomsudbrud eller konflikter på arbejdsmarkedet, kan fristen forlænges efter konkret vurdering. Det påhviler driftsherren at informere kommunen, såfremt sådanne forhold opstår.

Kolding Kommune vurderer, at ansøgningens fristforlængelse til afslutning af det samlede projekt kan godkendes. Herunder er det vurderet, at miljøtiltagene (foderkorrektioner, gyllekøling mv.) iværksættes i takt med etablering af de respektive staldanlæg og udnyttelsen af miljøgodkendelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for gyldighed:

3.3.1 Godkendelsens *etape a* skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden, og *etape b* skal være udnyttet inden 3 år fra godkendelsens ikrafttræden. Godkendelsens *etape c* skal være udnyttet inden 5 år efter godkendelsens ikrafttræden.

Er godkendelsen ikke udnyttet indenfor de givne frister, bortfalder den del af godkendelsen som ikke er udnyttet.

3.4 RETSBESKYTTELSE OG REVURDERING

Retsbeskyttelse

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser, også selv om disse regler er skærpende i forhold til denne godkendelse.

Med denne miljøgodkendelse følger 8 års retsbeskyttelse. Vilkårene kan dog i visse tilfælde ændres efter reglerne i husdyrbrugsloven § 40 stk. 2.

Denne godkendelse er meddelt i henhold til husdyrbrugsloven med tilhørende bekendtgørelser, og er en tilladelse til, at bedriften kan producere i henhold til vilkårene i miljøgodkendelsen. Øvrige tilladelser efter andre lovgivninger skal indhentes særskilt-, eksempelvis spildevandstilladelse til bortledning af tagvand og vand fra befæstede arealer, byggetilladelser, herunder til vaskeplads, indvindingstilladelse til drikkevandsformål, tilladelse til etablering af ny vej, brandloven, mv.

Revurdering

Bedriftens miljøgodkendelse skal, jf. § 17 i godkendelsesbekendtgørelsen, regelmæssigt og mindst hvert 10. år tages op til revurdering. Den første regelmæssige vurdering skal dog foretages senest, når der er forløbet 8 år. Det er planlagt at foretage den første revurdering i 2020.

4 BEDRIFTENS PLACERING

4.1 PLACERING I FORHOLD TIL AFSTANDSKRAV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget er beliggende ca. 1,4 km sydvest for Vester Nebel og ca. 2 km nord for Ferup. Nærmeste nabo er Nyvang 6 ca. 180 m nord/nordøst for anlægget.

Ansøgers ejendom er mod vest begrænset af naboskel til arealer tilhørende Nyvang 19. Mod syd begrænses udvidelsesmulighederne af naboskel til arealer tilhørende Risbøge 56, Lunderskov. Af hensyn til ønsket optimal placering på arealet søges der om dispensation til etablering af staldanlæg indenfor afstandskrav til disse naboskel.

Ny gyllebeholder ligger ca. 1 km sydvest for Vester Nebel på lokalitet i marken ca. 400 m øst for anlægget, hvortil der søges dispensation fra afstandskrav til naboskel til arealer tilhørende Nyvang 19 og Elkærholmvej 6.

Sammen med ansøgningen er der indsendt erklæringer fra ejere af de tilgrænsende matrikler. Erklæringerne accepterer etablering indenfor afstandskrav.

I henhold til husdyrbrugsloven skal produktionsanlæg (stalde og lignende samt gødningsopbevaringsanlæg, herunder markstakke), der kan betragtes som nybyggeri, udvidelser eller ombygninger overholde nogle bestemte afstandskrav.

I dette projekt er det ny sostald, ny klimastald og ny gyllebeholder, som er omfattede af afstandskravene – se Tabel 1. Placeringen af anlæggene kan ses på Bilag 3a.

Afstandskravene fremgår af husdyrloven og bekendtgørelse om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler.

Tabel 1: Oversigt over anlæg som er omfattet afstandskrav.

Anlæg	Grundplan	Bygningshøjde over terræn
Sostald (Nr. 2 og 4)	Ca. 4.070 m ² (ca. 40 m x 100 m)	Ca. 12 m
Klimastald (Nr. 8)	Ca. 1.600 m ² (ca. 30 m x 53 m)	Ca. 12 m
Gyllebeholder (Ny 4.000 m ³)	Ca. 1.000 m ² (diameter ca. 18 m)	Beholdervægge ca. 2,5 m Teltoverdækning ca. 8 m
Vaskeplads	Ca. 60 m ²	-

Tabel 2: Faktuel afstand og afstandskrav

Afstandskrav	Afstand og retning	Nærmeste emne og nybyggeri
25 m - Enkelt vandindvindingsanlæg	~ 1.100 m (N)	En vandforsyningsboring – Jordrupvej 21
50 m - Fælles vandindvindingsanlæg	~ 1.200 m (S)	Ferup Vandværk
15 m - Vandløb (åbent vandløb)	450 m (N)	Jordrup Skovbæk.
15 m - Vandløb (dræn)	> 15 m	Der kan evt. være mindre markdræn på mark 1-0, som omlægges.
15 m - Søer	>1.000 m	
15 m - Offentlig og privat fællesvej	~ 30 m	Nyvang – fra ny klimastald, stald nr. 8
25 m - Levnedsmiddelvirksomhed	> 150 m	
15 m - Beboelse på samme ejendom	~ 110 m (N)	Sostald (nr. 2)
30 m - Naboskel	5 m (Ø) 5 m (V) 5 m (N)	Sostald (nr. 2) – matr. nr. 8g, Ferup By, Lejrskov Sostald (nr. 4) – matr. nr. 1e, Ferup By, Lejrskov Ny gyllebeholder – matr. nr. 10q, Ferup By, Lejrskov
50 m - Nabobeboelse	~ 180 m (N)	Ny klimastald (nr. 8) – Nyvang 6
50 m - Byzone, lokalplanlagt boligområde mm.	~ 1.400 m (NØ) > 1.000 m	Byzone (Vester Nebel) Område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål mv.
50 m – almen vandforsyning til drikkevandsformål	~ 1.200 m (S)	Vaskeplads – vandværksboringer ved Ferup
25 m - ikke-almen vandforsyning til drikkevandsformål og drænsystemers rense- og samlebrønde	25 m	Vaskeplads – samlebrønd ved indkørsel
50 m - overfladevand (vandløb, søer og kystvand) og § 3-naturbeskyttelsesområder	~ 450 m	Vaskeplads

Afstandene i Tabel 2 er som angivet i ansøgningen og målene er kontrolleret og suppleret ud fra de nye anlægs indtegnede placeringer i ansøgningen. Afstanden er målt fra det anlæg, som ligger tættest på målobjektet.

Jf. ovenfor er der ansøgt om dispensation til

- Etablering af sostald minimum 5 m fra naboskel til matr. nr. 1e, Ferup By, Lejrskov og til matr. nr. 8g, Ferup By, Lejrskov
- Etablering af gyllebeholder minimum 5 m fra naboskel til matr. nr. 10q, Ferup By, Lejrskov

Afstandskravet er i begge tilfælde 30 m.

Dispensationen er for staldbygningens vedkommende ansøgt for at opnå en logistisk optimal placering i forhold til eksisterende anlæg. En dispensation fra afstandskrav til nabomatriklerne muliggør den ønskede placering og udstrækning af et nye anlæg.

Dispensationen er for gyllebeholderens vedkommende ansøgt for at placeringen kan lægges så tæt op ad allerede eksisterende slørende beplantninger, og for at begrænse etableringens reduktion af udbringningsarealet mest muligt.

For alle de tre tilstødende matrikler, hvortil der søges om dispensation fra afstandskrav, gælder, at de anvendes til agerbrug.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med undtagelse af de ansøgte dispensationer vurderer Kolding Kommune, at afstandskravene i Husdyrlovens § 6 og 8 er overholdt. Kolding Kommune vurderer videre, at der i det ansøgte ikke foreligger særlige omstændigheder, som nødvendiggør en skærpelse af afstandskravene og der stilles ikke skærpende vilkår.

Jf. Husdyrlovens § 9 kan kommunalbestyrelsen dispensere fra afstandskravene i § 8, hvor overholdelse ikke er mulig og fastsætte vilkår til indretning og drift. Kommunalbestyrelsen skal fastsætte vilkår, som sikrer, at der ikke opstår forurening eller væsentlige gener. Sådanne vilkår om indretning og drift fastsættes i miljøgodkendelsen.

Med baggrund i en konkret vurdering af anvendelsen af de tilgrænsende matrikler, hvortil der søges dispensation fra afstandskravet fra ny sostald vurderer Kolding Kommune, at det ansøgte ikke medfører specifik forurening eller væsentlig gene for nabomatriklerne. Kolding Kommune har videre modtaget samtykke i form af naboerklæringer fra de pågældende naboer.

For så vidt angår placering af gyllebeholder indenfor afstandskrav til naboskel vurderer Kolding Kommune ligeledes, at det ansøgte ikke medfører specifik forurening eller væsentlig gene for nabomatriklen. Vurderingen er foretaget på baggrund af anvendelsen af nabomatriklen til agerjord, og på baggrund af samtykke til placeringen fra den pågældende nabo. Endvidere etableres gyllebeholderen med fast overdækning, hvorved lugtemission fra beholderen reduceres. Med placeringen udgås videre spildplads, der ikke kan dyrkes, omkring gyllebeholderen. Kolding Kommune vurderer på baggrund af miljøgodkendelsens vilkår til bl.a. slørende beplantning og driftsvilkårene i øvrigt, at det ansøgte ikke giver anledning til risiko for forurening eller væsentlige gener og meddeler de ansøgte dispensationer.

DISPENSATION

Kolding Kommune meddeler dispensation til

- Etablering af sostald minimum 5 m fra naboskel til matr. nr. 1e, Ferup By, Lejrskov og til matr. nr. 8g, Ferup By, Lejrskov
- Etablering af gyllebeholder minimum 5 m fra naboskel til matr. nr. 10q, Ferup By, Lejrskov

4.2 PLACERING I HENHOLD TIL LANDSKABET OG KOMMUNALE RETNINGSLINJER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De nye stalde på Nyvang 9 placeres i tilknytning til de eksisterende produktionsbygninger, gyllebeholderen placeres i det åbne land ca. 450 m øst for husdyrbrugets øvrige anlæg.

Husdyrbruget ligger i det åbne land i områdeplan 11 Lunderskov i Kolding Kommunes Kommuneplan 2010-2021. Alle produktionsbygninger er placeret i område til jordbrugsformål, ca. 1.500 m sydvest for Vester Nebel.

Ny gyllebeholder ligger ca. 300 m vest for værdifuldt landskabsområde. Til samme område er afstanden fra husdyrbrugets øvrige anlæg ca. 800 m.

Husdyrbruget består af et stuehus, staldbygninger og øvrige anlæg, som silo og gyllebeholdere.

De eksisterende staldbygninger fremstår i røde teglfacader og mørk grå eternittag.

De nye stalde vil blive opført i samme materialer. To siloer med en højde på 11,5 og 12,5 m er placeret i tilknytning til bygningerne, og yderligere en silo med en højde på 13,5 m etableres i tilknytning hertil.

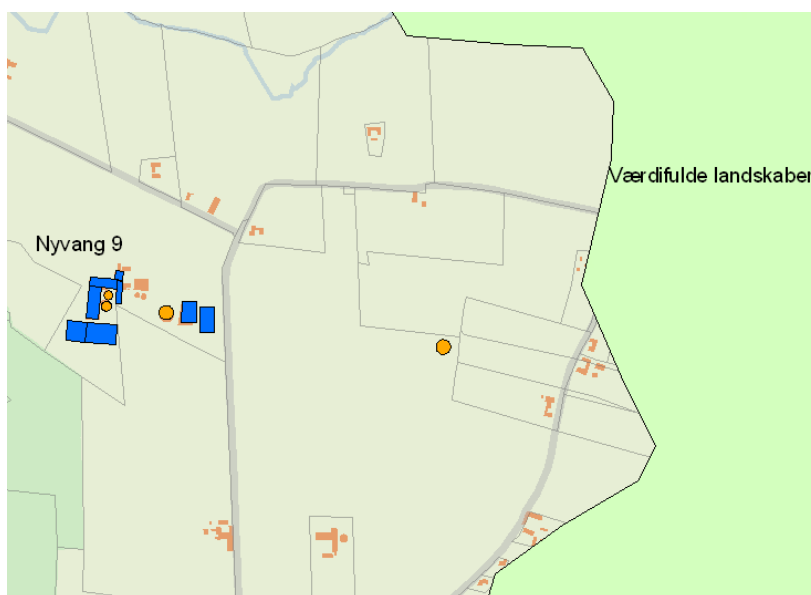
I tilknytning til staldbygningerne er der placeret tre gyllebeholdere. Der er bevoksning i haven og omkring stuehuset og mod syd er der levende hegn i skel. Langs indkørslen fra øst er der ligeledes levende hegn bestående af et 6-rækket beplantningsbælte, der slører bygningernes dominans i landskabet.

Ved den nye gyllebeholder er der ligeledes levende hegn i skel. Gyllebeholderen ønskes placeret i hjørnet af et mindre markstykke, som er afgrænset af beplantede diger på tre sider. Beholdervæggen bliver ca. 2,5 m over terræn, inklusive teltoverdækning bliver højden ca. 8,5 m over terræn. Afstanden til nærmeste bebyggelse er ca. 250 meter. Gyllebeholderen vil her have en begrænset synlighed fra omkringliggende veje og ejendomme. Gyllebeholderen ligger på et plateau ca. 200-300 m før landskabet falder mod Vester Nebel Å (ca. 750 m mod øst).

Produktionsanlægget omfatter bygninger og anlæg jf. Tabel 3.

Tabel 3: Bygningsoversigt

Nr.	Bygning	Grundplan/ rumfang	Årstal/ renovering	Bygnings-materialer/farver
1.1.1	Løbe-/dr. stald	1.700 m ²	2004	Røde elementer, gråt eternittag. 20 grader taghældning
1.1.3	Fare-/poltestald	1.000 m ²	1992 + 2004	Østlig del: Røde mursten. Gråt eternittag
1.1.5	Poltestald	340 m ²	1960	Røde elementer, gråt eternittag.
1.1.6	Slagtesvin	560 m ²	1978	Røde elementer, gråt eternittag.
1.1.7	Smågrise	1.290 m ²	2004	Røde elementer, gråt eternittag. 15 grader taghældning
	Foderlade	800 m ²	1972	Røde stålplader, gråt eternittag.
	Maskinhus	500 m ²	1988	Røde mursten, gråt eternittag
1.1.2	Ny løbe-/dr. stald	4.070 m ²		Røde elementer, 12 m til tagryg, 20 grader taghældning
1.1.4	Ny farestald			
1.1.8	Ny smågrisestald	1.600 m ²		Røde elementer, 12 m til tagryg, 20 grader taghældning
1.1.9	Gyllebeholder	1.200 m ³		
1.1.10	Gyllebeholder	1.500 m ³		
1.1.11	Gyllebeholder	3.000 m ³		Fast overdækning
1.1.12	Ny gyllebeholder	4.000 m ³		Fast overdækning

Alternative placeringer

Placering af ny gyllebeholder sker ikke i tilknytning til eksisterende byggeri. Placering i tilknytning til eksisterende bygninger er fravalgt dels af hensyn til mere optimal distribution af gyllen fra beholderen til arealerne, og dels af hensyn til de landskabsmæssige forhold omkring husdyrbruget, hvor en placering af gyllebeholderen kun er mulig nord for husdyrbruget på grund af naboskel mod syd. Ved placering nord for eksisterende bygninger vil en beholder være særdeles synlig i nærområdet og vil påvirke udsynet fra de nærmeste nabobeboelser samt udsyn fra Nyvang.

Et eksisterende læhegn langs indkørslen mod øst vil ved etablering af ny smågrisestald blive fjernet for så vidt angår den del, der ligger umiddelbart nord for smågrisestalden.

Husdyrbruget ligger i *område udlagt til jordbrugsformål*, men indenfor skovbyggelinje. Skovbyggelinjen er en bufferzone på 300 m omkring skove. Skovbyggelinjens formål er at sikre skovenes værdi som landskabslementer samt opretholde skovbrynene som værdifulde levesteder for plante- og dyrelivet.

Skovbyggelinjen gælder for alle offentlige skove og for private skove med et sammenhængende areal på mindst 20 ha. Indenfor byggelinjen er der forbud mod at bygge. Driftsbygninger, der er nødvendige for jordbrugs- og fiskerierhvervet er undtaget fra forbuddet.

Husdyrbrugets og ny gyllebeholders placering i forhold til øvrige udpegninger i Kommuneplanen er:

Beskyttede sten- og jorddiger – ned til ca. 5 m fra nyanlæg, omkranser husdyrbrugets anlæg mod vest, syd og øst i skel mod nabomatrikler.

Fortidsmindebeskyttelseslinje – 3 fredede fortidsminder/høje ca. 1,1 km vest for staldanlægget.

Åbeskyttelseslinje – Vester Nebel Å ca. 800 m nord for ny gyllebeholder.

Fredede områder – område ved vandløb ved Bloksbjerg, Elkærholm og Skvatmølle ca. 650 m nord for ny gyllebeholder og ca. 760 m fra staldanlæg.

Særlig værdifuld natur og naturområde – Ferup Skov ca. 40 m fra ny stald. Naturområde ved Elkærholm ca. 350 m fra ny gylletank.

Værdifuldt kulturmiljø – Området 'Harteværket og Donssøerne' er registreret som industri og fabriksmiljø og beliggende ca. 1.200 øst for anlægget. Området 'Vrå' er registreret som agrare miljøer før 1800 og beliggende ca. 1.900 m sydvest for anlægget.

Geologiske beskyttelsesområder - ca. 2 km øst for staldanlægget og ca. 1,4 km fra gyllebeholder.

Lavbundsområder – ca. 400 m syd for anlægget.

Natura 2000 – ca. 10 km nordvest for anlægget.

Økologiske forbindelsesområder – ca. 900 m syd for anlægget.

Registrerede og udpegede lavbundsarealer – ca. 400 m syd for husdyrbrugets nyanlæg.

Kirkebeskyttelseslinje – Vester Nebel kirke ca. 1,6 km nord for gylletank og ca. 1,9 km fra staldanlægget.

Større uforstyrrede landskaber – mere end 10 km til nærmeste udpegning.

Værdifulde landskaber - ca. 800 m øst for staldanlægget, og ca. 400 m øst for gyllebeholder.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I *områder udlagt til jordbrugsmæssig* anvendelse skal anvendelsen hovedsagelig være jordbrugserhverv, dvs. landbrug, skovbrug og gartneri. Varetagelsen af andre samfundsmæssige

interesser kan medføre, at ovennævnte hensyn må nedprioriteres. Kolding Kommune vurderer, at der ikke er sådanne interesser i det konkrete tilfælde.

Det eksisterende og ansøgte anlæg ligger udenfor *fredninger og beskyttelseslinjer*, bortset fra skovbyggelinjen, og det vurderes, at fredninger og udpegninger som helhed ikke vil påvirkes som følge af det ansøgte projekt.

Det følger af naturbeskyttelseslovens § 17, stk. 1, at der ikke må placeres bebyggelse inden for en afstand af 300 m fra skove. Forbuddet mod bebyggelse indenfor skovbyggelinjen gælder dog ikke for landbrugets nødvendige driftsbygninger, i dette tilfælde driftsbygningerne på Nyvang 9.

Kolding Kommune vurderer, at de ansøgte anlæg er nødvendige for husdyrbruget, og at der således ikke er konflikt mellem det ansøgte og skovbyggelinjen.

Øvrige udpegninger i kommuneplanen:

De *særligt værdifulde naturområder* skal bevares og udvides. Deres helt særlige naturværdier skal sikres og gennem pleje og andre tiltag forbedres. Der skal stilles krav om foranstaltninger, der sikrer overlevelse og fortsat udbredelse af de arter og naturtyper, der ligger til grund for udpegningen af de særligt værdifulde naturområder. I og i nærheden af særligt næringsfattige eller biologisk mangfoldige naturområder må der ikke ske etablering eller udvidelse af husdyrproduktioner eller andet, som medvirker til at forringe den biologiske mangfoldighed væsentligt. Det ansøgte projekt vurderes konkret i forhold til omliggende natur nedenfor i afsnit 10 Anlæggets ammoniakpåvirkning af naturen og 13 Påvirkninger fra arealerne.

I de *økologiske forbindelsesområder* må ændringer i arealanvendelsen, bl.a. etablering af nye, større anlæg, ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder. De særlige økologiske forbindelsesområder skal friholdes for byggeri, anlæg og ændret arealanvendelse, der forringer muligheden for at oprette nye naturområder eller etablere sammenhænge mellem eksisterende naturområder.

Lavbundsarealer skal jf. kommuneplanens retningslinje som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau genskabes, eller som kan hindre muligheden for at det vilde dyre- og planteliv styrkes. De potentielle vådområder er lavbundsarealer, som er potentielt egnede som vådområder.

Inden for de udpegede *kulturmiljøer* må der kun planlægges for og udføres aktiviteter inden for byggeri, anlæg, råstofgravning med videre, hvis der tages hensyn til de kulturhistoriske bevaringsværdier, og det kan godtgøres, at de beskyttelses- og bevaringsmæssige interesser sikres.

I de særligt værdifulde *geologiske beskyttelsesområder* kan der alene ske bebyggelse eller etableres anlæg i ganske ubetydeligt omfang, og kun såfremt de pågældende beskyttelsesinteresser ikke tilsidesættes. Byggeri og anlægsarbejder, beplantning, terrænændring m.v., som kan sløre de karakteristiske landskabstræk skal undgås.

De *værdifulde landskaber* skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri tillades, må det ikke forringe de visuelle, kulturhistoriske, geologiske eller oplevelsesmæssige værdier. Hvor byggeri eller anlæg tillades, skal byggeriet besidde en høj arkitektonisk kvalitet og samspillet med landskabet skal prioriteres højt.

Inden for *kirkeomgivelserne* må der kun planlægges for og udføres aktiviteter inden for byggeri, anlæg, råstofgravning m.v., hvis der tages hensyn til kirkernes landskabelige beliggenhed, samspil med det nære bebyggelsesmiljø eller udsigten til og fra kirken, og det kan godtgøres, at de beskyttelsesmæssige og bevaringsmæssige interesser ikke tilsidesættes.

Med baggrund i afstande til de omtalte udpegninger vurderer Kolding Kommune, at det ansøgte ikke er i konflikt med Kommuneplanens retningslinjer. Det skal dog påses, at projektet ikke er i strid med naturbeskyttelseshensynene. Disse forhold vurderes i følgende afsnit.

For at begrænse bygningernes dominans i landskabet stiller Kolding Kommune krav om etablering af en beplantning nord for adgangsvejen fra øst. Det vil nedskalere og runde anlægget af mod øst. Beplantningen skal etableres senest året efter, at klimastalden er opført.

Desuden stilles krav om etablering af en beplantning vest for bebyggelsen, som skal medvirke til at samle hele anlægget og skærme mod udsyn til den nye sydligst beliggende staldbygning. Beplantningen vest for anlægget skal senest etableres året efter, at sostalden er opført. Placeringen og udstrækningen af beplantningen nord for adgangsvejen og beplantningen vest for anlægget ses på bilag 3d. Af samme bilag ses desuden artssammensætningen af beplantningen. Det levende hegn øst for anlægget langs Nyvang skal opretholdes, hvilket fastholdes ved vilkår.

Kolding Kommune vurderer, at den ansøgte gyllebeholder er erhvervsmæssig nødvendig for husdyrbruget, og at den ønskede placering af gyllebeholderen af hensyn til markdriften ikke tilsidesætter væsentlige hensyn til landskab, natur og miljø jf. de aktuelle udpegninger for området.

Endvidere er det med baggrund i redegørelsen for alternativ placering vurderet, at den ansøgte placering påvirker landskabet og omgivelserne mindre end en placering i tilknytning til det eksisterende anlæg. Jf. Husdyrlovens § 27 stk. 2 stilles vilkår til, at beholderen afskærmes med beplantning og fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften. Beplantningen ved gyllebeholderen skal senest være etableret året efter, at gyllebeholderen er opført. For at imødegå skader på beskyttede diger stilles vilkår, der sikrer en afstand til disse på minimum 10 m. Omfang og placering af beplantning samt eksempler på plantevalg fremgår af bilag 3c.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for landskabet og kommunale retningslinjer:

- 4.2.1 Der skal etableres en beplantning nord for adgangsvejen mod øst med samme omfang og placering samt eksempler på plantevalg jf. bilag 3d. Beplantningen skal etableres senest året efter toklimastalden er opført.
- 4.2.2 Der skal etableres en beplantning vest for anlægget med omfang og placering samt eksempler på plantevalg jf. bilag 3d. Beplantningen skal etableres senest året efter sostalden er opført.
- 4.2.3 Det levende hegn bestående af et slørende 6-rækket beplantningsbælte langs indkørslen fra øst og til anlægget skal til en hver tid vedligeholdes og opretholdes, placering fremgår af bilag 3d.
- 4.2.4 Gyllebeholder 1.1.2 skal afskærmes med beplantning med omfang og placering samt eksempler på plantevalg jf. bilag 3c. Beplantningen skal være etableret senest året efter, at gyllebeholderen er opført.
- 4.2.5 Gyllebeholder 1.1.2 skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.
- 4.2.6 Gyllebeholder 1.1.2 skal etableres minimum 10 m fra beskyttede diger.

5 HUSDYRHOLD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbrugets nuværende lovlige produktion omfatter 16.400 smågrise fra 7,2 til 31 kg, svarende til 2.185 stipladser, 900 slagtesvin/polte fra 31-104 kg svarende til 245 stipladser og 650 årssøer, hvilket svarer til 254,37 DE.

Husdyrproduktionen kan med denne miljøgodkendelse udvides til 37.400 smågrise fra 7,2 til 32 kg svarende til 5.415 stipladser, 1.850 slagtesvin/polte fra 32-107 kg svarende til 505 stipladser og 1.300 årssøer. Dette svarer til 540,67 DE og dermed en udvidelse på 286,29 DE.

- Etape a: Medio 2012 – ultimo 2012. Udvidelse af antal smågrise påbegyndes og byggeri af klimastald (stald 1.1.8).
- Etape b: 2013 påbegyndes udvidelse af soholdet og byggeri af sostaldene (stald 1.1.2 og 1.1.4).
- Etape c: 2015 – 2016 gennemføres renovering af de eksisterende stalde og opførelse af gyllebeholder.

Besætningens fordeling på staldafsnit (nr. jf. bilag 3a) og staldsystemer fremgår af Tabel 4.

Tabel 4: Det samlede husdyrhold på bedriften (ansøgt drift)

Stald nr.	Dyretype og staldsystem	Antal	Dyre-enheder *	Stipladser	Opført/renoveret	Ammoniak tiltag
1.1.1	Årsso, løbe-/drægtighedsstald. Løsgående, delvis spaltegulv.	476	77,12	333	2004	Foderkorrektio
	Årsso, løbe-/drægtighedsstald. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv.	154	24,95	108		
1.1.2	Årsso, løbe-/drægtighedsstald. Løsgående, delvis spaltegulv.	503	81,49	352	Planlagt 2013	Foderkorrektio Gyllekøling Effekt 18,7 %
	Årsso, løbe-/drægtighedsstald. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv.	167	27,06	117		
1.1.3	Årsso, farestald. Kassestier, delvis spaltegulv.	200	13,98	60	1992 2004	Foderkorrektio
	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv (polte) 32-107 kg.	650	18,06	185		
1.1.4	Årsso, farestald, kassestier, delvis spaltegulv.	1.100	76,91	330	Planlagt 2013	Foderkorrektio Gyllekøling Effekt 18,7 %
1.1.5	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv (polte) 32-107 kg.	650	18,06	185	1960	
1.1.6	Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv (polte) 32-107 kg.	550	15,28	135	1978	
1.1.7	Smågrise 7,2-32 kg. Toklimastald, delvis spaltegulv.	16.400	82,33	2.185	2004	
1.1.8	Smågrise 7,2-32 kg. Toklimastald, delvis spaltegulv.	21.000	105,43	3.230	Planlagt 2012	Gyllekøling Effekt 25,5 %

* Beregning af DE er foretaget med omregningsfaktorer i bek. nr. 949 af 29.7.2010

For årssøer er ansøgt 31 fravænnede grise pr årssø, fravænningsvægt 7,2 kg.

Udnyttelse af miljøgodkendelse

Ansøgningen vedrører ud over en betragtelig udvidelse af besætningen både renovering af eksisterende stalde og udvidelse ved nybyggeri, og der er derfor behov for en forlænget udnyttelsesfrist.

Byggeri og renovering forventes senest afsluttet i 2016 og fuld produktion senest ultimo 2016. Der tages forbehold for at finansiering, materiale-mangel, mangel på avlsdyr mv. kan forsinke byggeri og udvidelse. Derfor ønskes således mulighed for, at godkendelsen omfatter etapevis godkendelse med en frist på 4 år fra godkendelsestidspunktet med mulighed for forlængelse op til 5 år efter kommunens konkrete vurdering.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Der er ansøgt om etape-udvidelse, da renovering af eksisterende staldanlæg forudsætter, at der er bygget nye anlæg til dyrene, som midlertidigt bliver flyttet. De første etaper strækker sig over de første to år efter miljøgodkendelsens ikrafttræden. De to sidste etaper strækker sig over de næste to år.

Projektet vil derfor være realiseret i løbet af 4 år efter godkendelsens meddelelse med fuld produktion umiddelbart efter. Miljøgodkendelsen vil dermed være fuldt udnyttet. Med "udnyttet" menes, at det ansøgte byggeri er taget i brug, og at der er indsat et dyrehold, der svarer til etablering af det ansøgte dyrehold i staldanlægget. Er godkendelsen ikke fuldt gennemført inden for de 5 år, vil godkendelsen kun gælde den produktion, der er ved udløbet af de 5 år eller i løbet af de 5 år er registreret på ejendommen.

Kolding Kommune vurderer, at idet der indgår omfattende renovering af eksisterende staldanlæg, vil det ud fra en praktisk og økonomisk betragtning være rimeligt med en længere ramme for udnyttelse af miljøgodkendelsen.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for husdyrhold og staldindretning:

- 5.1.1 Husdyrbruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 540,67 DE, bestående af 1.300 årssøer (31 fravænnede grise pr årssø, fravænningsvægt 7,2 kg), 1.850 polte (32-107 kg) samt 37.400 smågrise (7,2-32 kg).
- 5.1.2 Staldsystemet og det tilhørende dyrehold for hvert staldafsnit skal være i overensstemmelse med angivelserne i Tabel 4 i afsnit 5. Ændringer i forhold til dette kan godkendes af kommunen, såfremt beregninger viser, at lugtgener og ammoniakemissionerne ikke forøges.
- 5.1.3 Godkendelsens produktionsramme skal være udnyttet senest 5 år fra dato for meddelelse af nærværende godkendelse. Såfremt produktionsrammen ikke er udnyttet, skal godkendelsen revurderes, og godkendelsen kan evt. bortfalde.

6 STALD- OG LAGERANLÆG

På Bilag 3a fremgår anlægsoversigt med benævnelser. På Bilag 3b ses en oversigt over afløbsforhold for henholdsvis gylle, overfladevand og husspildevand.

6.1 STALDE OG AMMONIAKEMISSION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Nedenfor følger beskrivelse af husdyrbrugets respektive staldafsnit, yderligere oplysninger findes ovenfor i Tabel 4 i afsnit 5.

Samtlige staldafsnit er mekanisk ventilerede med frekvensstyret undertryksventilation, afkasthøjde er mellem 5,5 og 6,5 m over terræn.

1 Eksisterende løbe-/drægtighedsstald

Stalden er fra 2004, søerne er løsgående på delvis spaltegulv og individuelt opstaldet på delvist spaltegulv. Der sker ikke ændringer i denne stald. Stalden iblødsættes og højtryksrensens ca. 1 gang årligt. Forventet tidspunkt for renovering er ca. 2029.

2 Ny løbe-/drægtighedsstald med gyllekøling

Den nye løbe-/drægtighedsstald opføres syd for eksisterende løbe-/drægtighedsstald og bygges sammen med denne. Søerne er løsgående på delvis spaltegulv og individuelt opstaldet på delvist spaltegulv. Stalden iblødsættes og højtryksrensens ca. 1 gang årligt.

Der etableres gyllekølingsanlæg med en ammoniakreducerende effekt på 20 %, etablering af stalden er planlagt til 2013.

3 Eksisterende farestald / ombygget poltestald

Eksisterende farestald, som i den østlige del ombygges til poltestald. Den østlige del er opført i 1992, og den vestlige i 2004. Søerne i farestalden er opstaldet i kassestier med delvis spaltegulv. Poltenes staldsystem er delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Stalden iblødsættes og højtryksrensens ca. 1 gang årligt.

Ombygningen af stalden er planlagt til primo 2015-16.

4 Ny farestald med gyllekøling

Den nye farestald opføres syd for eksisterende løbe-/drægtighedsstald og sammenbygget med den nye løbe-/drægtighedsstald med køl, stald 2. Staldsystemet er kassestier og delvist spaltegulv. Stalden iblødsættes og højtryksrensens ca. hver 5. uge.

Der etableres gyllekølingsanlæg med en ammoniakreducerende effekt på 20 %, etablering af stalden er planlagt til 2013.

5 Eksisterende poltestald

Eksisterende poltestald er opført i 1960 og ombygges fra fuldspaltegulv til delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Stalden iblødsættes og højtryksrensens ca. 1 gang årligt.

Ombygningen af stalden er planlagt til 2015-16.

6 Eksisterende slagtesvinestald

Eksisterende slagtesvinestald er opført i 1978 og ombygges fra fuldspaltegulv til delvis spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Stalden iblødsættes og højtryksrensens ca. 1 gang årligt.

Ombygningen af stalden er planlagt til primo 2015-16.

7 Eksisterende smågrisestald

Eksisterende smågrisestald er opført i 2004, staldsystemet er toklimastald, delvis spaltegulv. Der sker ikke ændringer i denne stald. Stalden iblødsættes og højtryksrensens ca. hver 8. uge.

Forventet tidspunkt for renovering er ca. 2029.

8 Ny smågrisestald med gyllekøling

Ny smågrisestald opføres som toklimastald, delvis spaltegulv. Stalden iblødsættes og højtryksrens ca. hver 8. uge.

Der etableres gyllekølingsanlæg med en ammoniakreducerende effekt på 25 %, etablering af stalden er planlagt til påbegyndelse umiddelbart efter meddelelse af miljøgodkendelse medio – ultimo 2012.

Foderlade

Bygningen er opført i 1972. Der foretages ikke ændringer i denne bygning.

Maskinhus

Bygningen er opført i 1988. Der foretages ikke ændringer i denne bygning.

Fodersiloer

Der er i nudrift 2 fodersiloer. Der opføres yderligere en silo i forbindelse med projektet.

Vaskeplads

Der etableres en kombineret læsse- og vaskeplads ved gyllebeholder (11). Pladsen etableres med afløb til fortanken.

Generelt

Drægtige søer, diegivende søer og smågrise er alle opstaldede på delspaltesystemer. Disse gulvsystemer har lavere ammoniakemission end referencesystemerne. Valget af delspaltesystemer betyder for det samlede anlæg, at ammoniakemissionen reduceres med 99,99 kg NH₃-N/år i forhold til referencen.

I nye staldanlæg etableres gyllekøling, hvor driftseffekten i smågrisestalden er sat til 25,5 % og i sostaldene 18,7 %. Dette tiltag reducerer staldanlæggenes ammoniakemission med yderligere 814 kg NH₃-N/år i forhold til referencen.

Som ammoniakreducerende tiltag indgår også overdækning af 2 gyllebeholdere samt korrektion af tildeling af råprotein i søernes foder – se redegørelse og vurdering nedenfor i afsnit 7 Foder.

Miljøstyrelsen har udgivet vejledende emissionsgrænseværdier for søer og smågrise i relation til BAT krav. Der er i vejledningen sondret mellem eksisterende stald og nye og renoverede stalde. Der kan ud fra dette beregnes det vejledende maksimale emissionsniveau, som bliver 6.416 kg NH₃-N/år. Aktuelt beregnet emission fra stald og lager total er på 6.432 kg NH₃-N/år, se bilag 5.

Ud over BREF og BAT-byggebladene er der www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger. Med de angivne staldforhold og foderoplysninger, beregner ansøgningssystemet, at det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % er overholdt med 792 kg NH₃-N/år.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I henhold til Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med henholdsvis konventionelt hold af søer med pattegrise ved fravæning (gyllebaserede staldsystemer), konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer) samt polte/slagtesvin (gyllebaserede staldsystemer) fra 2010 er den faktiske emissionsgrænseværdi udregnet for det aktuelle projekt. I beregningen indgår den beregnede ammoniakemission fra eksisterende stalde og nye stalde. Emissionsgrænseværdien er for det aktuelle projekt udregnet til 6.416 kg NH₃-N pr. år. Se nærmere udregning af BAT-niveau i bilag 5.

Den samlede ammoniakfordampningen fra anlægget (stald og lager) er beregnet til 6.432 kg NH₃-N pr. år. Der er jf. ansøgningen opnået en reduktion på 792 kg NH₃-N pr. år ud over det generelle reduktionskrav på 25 % i stalde, der enten ændres eller udvides.

Miljøstyrelsen har udgivet teknologiblade for forskellige teknologier, der kan anvendes som ammoniakreducerende virkemidler i svinestalde – teknologierne omfatter syrebehandling af gylle, køling af gylle samt biologisk og kemisk luftrensning. For slagtesvin (polte) findes endvidere teknologiblade om delvist fast gulv.

I det foreliggende projekt etableres en ny drægtighedsstald med delvist spaltegulv samt gyllekølingsanlæg. Desuden opføres en ny farestald med delvist spaltegulv. Den ny smågrisestald opføres som toklimastald med delvist spaltegulv og gyllekøling.

Den eksisterende smågrisestald er ligeledes en toklimastald med delvist spaltegulv. Stalden er opført i 2004. Den eksisterende drægtighedsstald er ligeledes fra 2004 og etableret med delvist spaltegulv.

Den eksisterende farestald ombygges i den østlige del til poltestald med delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv. Den østlige del af stalden er opført i 1992 og ombygningen er planlagt til primo 2014. Den vestlige del er opført i 2004, hvor farestalden er indrettet med kassestier med delvist spaltegulv.

Eksisterende poltestalde er opført i henholdsvis 1960 og 1978, og renoveres til delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv.

Kommunen vurderer samlet, at der er anvendt BAT i forhold til staldsystem. Kolding Kommune vurderer, at projektet har en ammoniakemission, der svarer til det fastlagte og proportionelle BAT-niveau på 6.416 kg NH₃-N for denne ejendom. Samlet ammoniakemission fra det ansøgte er 6.432 kg NH₃-N. Kommunen pålægger ikke ansøger at anvende en bestemt teknik men udelukkende, at der leves op til den fastlagte emissionsgrænseværdi, som hvis en bestemt BAT-teknik blev benyttet. I det aktuelle projekt anvendes en kombination af staldsystem, etablering af gyllekøling, overdækning af gyllebeholdere og foderkorrektion for søer. Ansøgningen overholder således det ammoniakemissionsniveau, som fremkommer jf. krav til anvendelse af bedste teknik, se også afsnit 15 Bedste tilgængelige teknik (BAT).

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for staldanlæg:

- 6.1.1 Ammoniakemissionen må ikke overstige et niveau svarende til 6.432 kg NH₃-N. Emissionskravet vurderes overholdt ved overholdelse af vilkårene 6.1.2, 6.1.3 samt vilkårene 6.3.4 om fast overdækning af gyllebeholdere, vilkår 7.1.1 om fodertilpasning samt vilkår 6.2.3 om gyllekøling.
- 6.1.2 Den ny drægtighedsstald (2) skal etableres med delvist spaltegulv samt gyllekølingsanlæg. Den ny farestald (4) skal etableres med delvist spaltegulv samt gyllekøling. Den ny smågrisestald (8) skal etableres som toklimastald med delvist spaltegulv og gyllekøling.
- 6.1.3 Den eksisterende farestald (3) skal senest 1.1.2017 være ombygget, således at staldsystemet ændres til delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv (185 stipladser til polte). 60 stipladser (farestier) forbliver kassestier med delvist spaltegulv.

6.2 GYLLEKØLING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Som en del af tiltagene til at overholde de stillede krav til reduktion af ammoniakreduktion, henholdsvis det generelle 25 % reduktionskrav og den vejledende emissionsgrænse i forhold til BAT, etableres der gyllekøling i den nye drægtighedsstald (2), ny farestald (4) og ny smågrisestald (8). Den producerede varme anvendes til opvarmning af klimastalde, mandskabsrum, farestalde, drægtighedsstald, stuehus og medarbejderbolig.

Gyllekølingsanlæggene etableres og vedligeholdes jf. det gældende teknologiblad. Der er forud for projekteringen foretaget en beregning af firmaet KH Nordtherm med hensyn til de forventede driftseffekter på ammoniakreduktion ud fra den optimale afsætning af varme:

Tekniske data for gyllekøling:

Sostalde: Beregnet kummeareal med træk- og slip system er 1.761 m². Teoretisk driftseffekt på NH₃ ved 100 % afsætning af varmeproduktionen er 18,7 % reduktion af fordampning. Køleeffekten vil dermed være 20,4 W/m².

Smågrisestald: Beregnet kummeareal med træk- og slip system er 901 m². Teoretisk driftseffekt på NH₃ ved fuld varmeafsætning er 25,5 %. Køleeffekten vil dermed være 28,8 W/m².

I sostaldene etableres gyllekøling i den nye drægtighedsstald og farestald med en effekt på 18,7 %. Den opnåede effekt svarer til, at der er fuld anvendelse for den indvundne varme til opvarmning af eksisterende og nye farestalde, eksisterende drægtighedsstald, stuehus og medarbejderbolig.

I den nye smågrisestald etableres gyllekøling med en effekt på 25,5 %. Den opnåede effekt svarer til, at der er fuld anvendelse for den indvundne varme til opvarmning af eksisterende og nye klimastalde og mandskabsrum.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Ansøger har valgt at etablere gyllekølingsanlæg i den nye toklimastald til smågrisene samt i den nye løbe-/drægtighedsstald og nye farestald. Overskudsvarmen vil gå til opvarmning af staldanlæg, mandskabsfaciliteter, stuehus og medarbejderbolig.

Da gyllekølingsanlægget er knyttet til opvarmning af bl.a. stuehuset er anlægget omfattet af miljøbeskyttelsesloven og skal reguleres efter lovens § 19, da det har karakter af en biaktivitet. Der skal i forbindelse med ansøgning om byggetilladelse ske særskilt sagsbehandling heraf. Der er med baggrund i gyllekølingsanlæggets størrelse ikke tale om særskilt godkendelsespligt efter miljøbeskyttelseslovens § 33.

Den beregnede teoretiske driftseffekt viser en ammoniakreduktion på op til 25,5 % for smågrisestalden med en 100 % varmeudnyttelse og en driftstid jf. husdyrgodkendelse.dk på 8.760 timer/år. Ansøger har indregnet denne effekt i smågrisestalden i ansøgningen.

Den beregnede teoretiske driftseffekt viser en ammoniakreduktion på 18,7 % for drægtighedsstaldene med en 100 % varmeudnyttelse og en driftstid jf. husdyrgodkendelse.dk på 8.760 timer/år. Ansøger har indregnet denne effekt i sostalde i ansøgningen.

Kolding Kommune vurderer på denne baggrund, og for at projektet kan overholde det beregnede BAT-krav, at der skal stilles vilkår en dertil svarende varmepumpe og køleydelse, som beregnes til henholdsvis 227.494 kWh i smågrisestalden og 314.046 kWh i sostalde.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for gyllekøling:

- 6.2.1 Gyllekanalerne i den ny smågrisestald (8) - i alt 901 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 6.2.2 Gyllekanalerne i de nye sostalde (2 og 4) - i alt 1.761 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 6.2.3 Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 227.494 kWh i smågrisestalden (7) og mindst 314.046 kWh i sostaldene (2 og 4).
- 6.2.4 Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumperne. Energimålerne skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
- 6.2.5 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 6.2.6 Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 6.2.7 Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
- kontrol af kølekredsens ydelse.

- 6.2.8 Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.
- 6.2.9 Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

6.3 LAGERANLÆG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Anlæg til opbevaring af gylle

Normproduktionen af flydende husdyrgødning er 14.833 tons/år inklusive regnvand til gyllebeholderen og vaskevand fra staldene. I kapacitetserklæringen er vandmængden angivet til ca. 1.300 tons. Opbevaringslagre fremgår af Tabel 5.

Tabel 5: Opbevaringsanlæg, husdyrgødning

Opbevaringsanlæg	Byggeår	Kapacitet m ³ (%- lagerandel)	Diameter / højde over terræn	Overdækning	10 års-Beholderkontrol	Tilledes gylle fra andre ejendomme? Halm el. fast gødning?
1.1.9 Gylletank	1988	1.200 (12 %)	17,5 m/ 2 m	nej	2002	Der tilføres halm
1.1.10 Gylletank	1992	1.500 (16 %)	22 m/ 2 m	nej	2002	Der tilføres halm
1.1.11 Gylletank	2004	3.000 (31 %)	30 m/ 2 m	ja	Skal efterses i 2014	Nej
1.1.12 Gylletank	Ny	4.000 (41 %)	Ca. 30 m/ ca. 2,5 m	Ja		
Lejet kapacitet: Kristen Damgaard, Nyvang 2, Lunderskov		1.000 m ³				
Stefan Pedersen, Nyvang 19, Lunderskov		1.000 m ³				
Jens Brandenburg Storedamvej 26, Lunderskov		1.500 m ³ (+ evt. 1200 m ³)				
		Samlet ca. 3.500 m ³				
Eksisterende gyllekanaler og fortanke		1.500				
Projekterede gyllekanaler		1.500				
Fortank (-e)		25				
Omrøringsstank	-					

Den samlede opbevaringskapacitet inkl. gyllekanaler og ny gylletank, men uden lejet kapacitet er 12.725 m³, i alt svarende til kapacitet for opbevaring af husdyrgødningsproduktion fra 10,3 mdr.

Den samlede opbevaringskapacitet inkl. gyllekanaler, uden den nye gylletank og ekstra kapacitet hos Jens Brandenburg er 12.225 m³, i alt svarende til kapacitet for opbevaring af husdyrgødningsproduktion fra 9,9 mdr. Den ansøgte gyllebeholder er således ikke en forudsætning for projektets etapevise udvidelse, og er planlagt etableret i den sidste etape.

Gylle fra staldene pumpes via fortanke til gyllebeholderne. Der etableres pumpeledning til ny gyllebeholder i marken ca. 450 m øst for staldanlæggene.

Gyllebeholdere tømmes med sugekran.

Ved indkørsel/stald/eksisterende gyllebeholder findes en samlebrønd for tagvand, der ledes til dræn, se bilag 3b. Der findes også en samlebrønd i heget syd for slagtesvinestalden. Drænet går herfra til samlebrønden ved smågrisestalden og videre gennem mark 4-0 til samlebrønd

ved vejkrydset NØ for anlægget. De to samlebrønde ved gyllebeholderne er sårbare punkter ved eventuelle gylleuheld. Brønden ved smågrisestalden er ført ca. 20-40 cm over terræn. I tilfælde af uheld med overfladeafløb af gylle kan drænet stoppes i nedstrøms samlebrønde – ved smågrisestalden eller ved vejkrydset. Samlebrøndene er forsynet med tætsluttende dækkel. Beredskabsplanen beskriver afhjælpende foranstaltninger i tilfælde af eventuelle uheld med gylleafstrømning, hvis der flyder gylle til samlebrøndene vil nedstrøms beliggende samlebrønde blive proppet af med for eksempel jord.

Anlæg til opbevaring af fast gødning

Der produceres ikke dybstrøelse eller fast gødning på husdyrbruget.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at opbevaring og håndtering af flydende husdyrgødning er miljømæssig forsvarlig. Den beregnede gødningsopbevaringskapacitet er tilstrækkelig til at opfylde husdyrgødningsbekendtgørelsens krav.

Opbevaring af flydende husdyrgødning i gyllebeholdere er omfattet af husdyrgødningsbekendtgørelsen generelle regler. Den nye gyllebeholder er omfattet af generelt krav til overdækning jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen § 16 stk. 4, da den er beliggende mindre end 300 m fra nabobeboelse (Elkærholmvej 14). Beholderen er ansøgt opført med fast teltoverdækning.

Det vurderes, at der er gennemført tilstrækkelige tiltag til dels at mindske risikoen for uheld, dels at konsekvenserne af et uheld er søgt minimeret mest muligt bl.a. ved hjælp af beredskabsplanen. Vilkår til beredskabsplanens indhold mv. behandles i senere afsnit 14.

For at forebygge uheld ved pumpning af gylle fra fortanke samt til gyllevogne er der stillet vilkår om opsyn under pumpningen. Der anvendes sugekran ved fyldning af gyllevogne, hvorved risikoen for spild er minimeret. For at imødegå risiko for spild ved evt. fremtidig anvendelse af fast pumpeudstyr stilles der vilkår til, at der i så fald skal etableres en påfyldningsplads med opsamling, der ledes til gyllebeholder.

Alle ovenstående foranstaltninger er BAT ifølge referencedokument for bedste tilgængelige opbevaringsteknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion. Overdækning af eksisterende gylletank 3.000 m³ samt ny gylletank 4.000 m³ medfører reduktion af ammoniakfordampningen fra anlæggene med 182,6 kg NH₃-N/år.

Det vurderes herefter, at opbevaringen og håndteringen ikke vil medføre væsentlige påvirkninger af miljøet og lever op til BAT under overholdelse af de stillede vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår om flydende husdyrgødning:

- 6.3.1 Håndtering af gylle skal foregå under konstant opsyn, såvel ved udpumpning fra fortanke som ved påfyldning af gyllevogne, således at spild og overfyldning undgås.
- 6.3.2 Gyllebeholderne skal tømmes med sugekran, eller der skal alternativt etableres en påfyldningsplads ved gyllebeholderne. Påfyldningspladsen skal etableres med opsamling, der ledes til gyllebeholderen.
- 6.3.3 Der må kun ske omrøring i forbindelse med gylleudbringning.
- 6.3.4 Gyllebeholder nr. 12 ved mark 18-0 skal have fast overdækning og etableres i henhold til teknologibladet om "Fast overdækning af gylleholder".

- Åbning af teltdug må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres indenfor en uge efter skadens opståen, eller der skal være indgået aftale om reparation.

7 FODER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Foderet opbevares i 2 eksisterende og 1 ny fodersilo samt i eksisterende foderlade, hvor blandedeanlæg findes.

Husdyrbrugets forbrug af foder mm. fremgår af Tabel 6.

Tabel 6: Fodring

	Nudrift	Ansøgt drift
Forbrug		
Søer	964 tons	1.928 tons
Smågrise	933 tons	1.866 tons
Slagtesvin	182 tons	364 tons
Indkøbt	Ejendommen dyrker selv en del af foderet og resten indkøbes	uændret
Foderblanding	Har eget blandedeanlæg til tørfoder.	uændret
Våd- / tørfodring	Tørfodring	uændret
Fasefodring	Toklimastalden kører med 2 faser	Uændret
Fytase	Ja	Ja
Andet	-	

I toklimastalden fodres smågrisene efter alder med to forskellige foderblandinger, der optimerer grisenes vækst og foderbrug (fasefodring). Smågrisene fodres efter norm, dvs. der er ikke anvendt foderkorrektioner som virkemiddel med hensyn til reduktion af næringsstoffer - ammoniakfordampning eller fosfor i husdyrgødning.

Husdyrbruget anvender fytase, som er et enzym, der tilsættes foderet og bevirker, at grisenes optagelse af fosfor øges, hvorved der udskilles reduceret mængde fosfor med husdyrgødningen til udbringning på arealerne.

Som virkemiddel med henblik på reduktion af ammoniakfordampningen fra anlægget er der foretaget en korrektion af foderet til søerne. Foderkorrektionen består af reduceret tildelt råprotein og øget tildeling af FE/årsso i forhold til normen.

Miljøstyrelsen har 31. maj 2011 offentliggjort Teknologibladene "Fosforindhold i sofoder" og "Råprotein i sofoder". Teknologibladene sammenligner med 2010/2011 norm, men idet ansøgningen er indsendt før 11. april 2011, anvender www.husdyrgodkendelse.dk normtal 2005/2006 for så vidt angår N. Ved opgørelse af fodermængde, indhold af råprotein i foderet samt antal fravænnede grise pr årsso er korrektionsfaktoren for kvælstof derfor beregnet via formler i Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2005/2006, hvor normen er 142,8 gram råprotein/FE og 1.442 FE/årsso.

I ansøgt drift tildeles 127,0 gram råprotein/FE og 1.490 FE/årsso. Tiltaget svarer til en korrektionsfaktor type 2 på 0,86 efter Plantedirektoratets 2005/2006-norm og samlet for hele produktionen reducerer foderkorrektionen ammoniakemissionen fra anlægget med ca. 828,51 kg N/år.

For så vidt angår fosfor foretages beregningerne ud fra Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2010/2011, da ansøgningen er indkommet i december 2010. Normtal for indholdet af fosfor i foderet til søer er angivet til 4,6 g fosfor/FE. I ansøgningen er dette tal angivet til 4,85 g fosfor/FE. Jf. Miljøstyrelsens Teknologiblad opnås niveauet 4,85 gram fosfor pr. FEso med anvendelse af normalt fodermiddelvalg, fasefodring og fytase i standarddosis (100 %) og kan anvendes af stort set alle besætninger uden meromkostninger. Dette er niveauet, der indgår i beregningerne af indhold af fosfor i gødningen fra husdyrproduktionen sammen med de øvrige parametre: 1.490 FE/årsso (norm 1.500 FE/årsso), 31 fravænnede grise pr årsso (norm 27,2)

og fravænningsvægt 7,2 kg. Jf. Teknologibladet ligger niveauet 4,85 g fosfor/FE under BREF-dokumentets niveau, som svarer til 5,3 g fosfor pr. FEso.

Idet årnormerne er baseret på opnåede tal fra praksis, vil de ændres år for år og ikke kun i nedadgående retning. Det meget lave niveau for fosfor i normen 2010/2011 skyldes jf. teknologibladet "Fosfor i sofoder" et meget lavt fosforindhold i kornet de senere år kombineret med meget høje priser for foderfosfater. Tilsvarende er norm for proteinindholdet tilsvarende baseret på opnåede tal fra praksis.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der med de nuværende og planlagte tiltag til opbevaring og håndtering af foder ikke sker en væsentlig øget påvirkning af omgivelserne.

Fodertiltaget med hensyn til reduktion af råprotein og fosfor i sofoderet indgår i husdyrbrugets tiltag med henblik på at overholde det generelle ammoniakreduktionskrav samt Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier ved anvendelse af BAT.

Ændringerne i fodersammensætningen for søerne anvendes som et virkemiddel til at nedsætte ammoniakfordampningen fra anlægget samt til at nedsætte tilførslen af kvælstof og fosfor til markerne. Der skal derfor stilles vilkår til foderkorrektioner, da det er en forudsætning for opfyldelse af det generelle ammoniakreduktionskrav samt opfyldelse af BAT for den pågældende produktion. Ligningen til brug for udregning af type 2 korrektionsfaktoren for kvælstof er baseret på tabel 5 i Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2005/2006, ligningen til brug for udregning af type 2 korrektionsfaktoren for fosfor er baseret på tabel 5 i Vejledning om gødsknings- og harmoniregler 2010/2011. Vilkårene om foderkorrektioner gælder for samtlige dyr af den pågældende dyregruppe på husdyrbruget, her søerne.

Fodervilkåret for kvælstof stilles som krav til maksimalt indhold af kvælstof ab dyr for den samlede soproduktion og er beregnet til 30.446 kg N/år ved anvendelse af ansøgningens forudsætninger.

Fodervilkåret for fosfor stilles som krav til maksimalt indhold af fosfor ab dyr for den samlede soproduktion og er beregnet til 6.994 kg P/år ved anvendelse af ansøgningens forudsætninger.

De enkelte forudsætninger (fodermængde, indhold af råprotein i foderet, indhold af fosfor i foderet, antal fravænnede grise pr årssø samt fravænningsvægt) er ikke bindende, men det samlede kvælstof- og fosforindhold ab dyr for søer skal overholdes.

Fodervilkårene skal udregnes som et løbende gennemsnit over 3 år, da foderforbrug og produktionseffektivitet kan variere en del over en kortere periode, men træder i kraft, når udnyttelse af godkendelsen påbegyndes.

Det er herefter kommunens vurdering, at husdyrbruget med de stillede vilkår lever op til husdyrgodkendelsens krav om at opfylde BAT med hensyn til fodring, idet de vejledende emissionsgrænseværdier overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår om foder:

7.1.1 Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 30.446 kg N pr. år.

"N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr årssø} = ((FEso \text{ pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso}) / 6.250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024).$$

7.1.2 Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 6.899 kg P pr. år.

"P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. årssø} = (\text{FE pr. årssø} \times \text{gram fosfor pr. FE}) / 1.000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

7.1.3 Der skal føres en føres en logbog, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal årssøer
- antal fravænnede pr. årssø
- fravænningsalder og -vægt
- foderforbrug pr. årssø
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden.

7.1.4 N og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder. Værdien skal udarbejdes årligt som et løbende gennemsnit over 3 år og kunne forevises i forbindelse med tilsyn for minimum de 5 seneste år.

7.1.5 Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

7.1.6 Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

8 ENERGI, SPILDEVAND OG AFFALD

8.1 ENERGI- OG VANDFORBRUG

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Elforbrugende anlæg er ventilationsanlæg, kværn og højtryksrenser samt korntørningsanlæg i høstsæsonen. Elforbruget stiger med baggrund i generelt større bygningsanlæg inklusive ventilationsanlæg. Hertil kommer energiforbruget til drift af gyllekølingsanlæggets cirkulationspumper og varmepumpe. Ventilationsanlægget er af typen undertryksanlæg, der ikke er så energikrævende som fx ligetryksventilation. Ventilationen er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at anlægget kører optimalt både med hensyn til temperaturen i staldene og elforbruget. For at optimere anlæggenes ydeevne vaskes ventilatorerne, når staldene vaskes.

Årligt forbrug og opbevaringsforhold for råvarer og hjælpestoffer samt energi og vand fremgår af Tabel 7 – Tabel 9. Handelsgødning opbevares på anden ejendom, Nyvang 2 (som er uden dyrehold).

Vandforsyningen er Ferup Vandværk, der findes ikke vandboringer på husdyrbruget. Vandforbruget registreres årligt.

Elforbruget aflæses automatisk.

Der findes 3 olietanke på husdyrbruget, se Tabel 8 og bilag 3a for placering.

Tabel 7: Årligt forbrug af råvarer og hjælpestoffer. Bygningsnumre og betegnelser er jf. bilag 3a.

Type	Forbrug / mængde	Placering
Motorolie	Forbrug og maks. oplag ca. 1.000 l	I værksted, 'Maskinhus'. Placeret på betongulv uden afløb.
Medicin	Maks. oplag ca. 3.000 ml	Opbevares i køleskab i Farestald 1.1.3.
Kemikalier til rengøring og desinfektion	Der anvendes 'Virco Flex'. Forbrug og maks. oplag ca. 60 l	Opbevares i 20 l dunke i Klimastald 1.1.7 på fast gulv med afløb til gylletank.
Pesticider	Maks. oplag ca. 300 l	Opbevares i aflåst rum med fast gulv uden afløb i klimastald 1.1.7.

Tabel 8: Olietanke, nummer og bygningsbetegnelse jf. bilag 3a

Nummer	Anvendelse	Størrelse / forbrug (liter)	Type	Alder	Placering
B, bygning 'foderlade'	Diesel	2.500 l / ca. 10.000 l	Stål	2004	Indendørs på fast gulv
E, 1.1.7 Klimastald	Fyring	2.500 l / ca. 17.000 l	Plast	2008	Indendørs på fast gulv
K, 1.1.3 Farestald	Fyring	2.500 l / ca. 30.000 l	Stål	2004	Indendørs på fast gulv

Tabel 9: Årligt forbrug af energi og vand

	Nudrift	Ansøgt drift
Energi		
El	272.109 kWh	Ca. 600.000 kWh
Dieselloolie	Ej oplyst	Ca. 10.000 liter
Fyringsolie	45.993 liter	Ca. 47.000 liter
Vand		
Drikkevand inkl. spild	Ca. 8.400 m ³	Ca. 14.000 m ³
Vaskevand til stalde	Ca. 580 m ³	Ca. 1.500 m ³
Vaskevand til maskiner	Ca. 20 m ³	Ca. 20 m ³

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Elforbruget stiger med baggrund i væsentligt øget anlægsomfang. I relation til husdyrbrugets udvidelse i husdyrproduktion (fra ca. 254 DE til ca. 541 DE, svarende til en forøgelse på ca. 113 %) vurderes elforbruget i ansøgt drift at være realistisk, idet der forventes en forøgelse på ca. 120 %.

Kommunen vurderer, at olietankene er placeret, således der ikke er væsentlig risiko for påkørsel. Desuden er tankene placeret, så der i tilfælde af uheld ikke vil være en væsentlig risiko for, at olien kan løbe direkte ud i vandmiljøet. Tankning af maskiner sker i foderlade, hvor der er uigennemtrængeligt underlag. Øvrige hjælpestoffer inklusive pesticider opbevares på kemikalietæt underlag uden gulvafløb, så der ved uheld ikke kan løbe kemikalier ud på jorden. Kommunen vurderer, at opbevaring og håndtering af hjælpestoffer sker uden væsentlig risiko for forurening af omgivelserne og praksis fastholdes ved vilkår.

Marksprøjten (slanger og dyser) skal til enhver tid være vedligeholdt, sådan at der ikke forekommer dryp fra marksprøjten ved kørsel til og fra marken.

For at sikre en energimæssig optimal drift af husdyrbrugets ventilationsanlæg fastholdes periodisk vask og eftersyn af anlæggene.

Kolding Kommune vurderer, at energi- og vandforbruget er på et fornuftigt leje i forhold til bedriftens produktion, ligesom der er foretaget de nævnte energi- og vandbesparende tiltag for at sænke forbruget yderligere. Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset med hensyn til energi- og vandforbrug.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår om energi- og vandforbrug:

- 8.1.1 Ventilationsanlægget skal i forbindelse med vask af stalde renholdes med henblik på optimal energimæssig drift.
- 8.1.2 Ventilationsanlægget skal hvert år gennemgås ved et årligt serviceeftersyn, der skal sikre en optimal styring af ventilationen. Dokumentationen for udført service skal opbevares i 5 år og fremvises på forlangende.
- 8.1.3 Overbrusningsanlægget skal hvert år gennemgås ved et årligt serviceeftersyn, der skal sikre, at anlægget kører optimalt. Dokumentationen for udført service skal opbevares i 5 år og fremvises på forlangende.

- 8.1.4 Kemikalier og pesticider skal opbevares på kemikaliebestandigt tæt gulv med opkant, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder, og uden mulighed for afløb til kloak eller dræn.
- 8.1.5 Tankning af diesel skal foregå på plads med fast og for diesel uigennemtrængeligt underlag, enten med afløb til opsamlingsbeholder eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.
- 8.1.6 Ved evt. spild ved olie- og dieseltanke skal spildet opsuges og evt. forurenede jord bortskaffes til godkendt modtager. Kattegrus eller andet sugende materiale skal være let tilgængeligt ved dieselstander og kemikalieopbevaring.

8.2 SPILDEVAND INKL. REGNVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbrugets spildevandsledninger og afløbsforhold fremgår af bilag 3b.

Husspildevand

Sanitært spildevand fra beboelsen ledes via septiktank til dræn. Der findes ikke sanitære installationer i driftsanlægget.

Produktionsspildevand

Påfyldning af sprøjtemidler og rengøring af sprøjteudstyr finder sted på ny etableret vaskeplads ved gyllebeholder 1.1.11 jf. bilag 3a. Vaskepladsen etableres med afløb til fortank.

Vaskevand fra stalde ledes til gylleopbevaringsanlæg, og indgår i beregning af husdyrbrugets producerede gødningsmængder jf. afsnit 6.3 Lageranlæg og afsnit 12 Gødningsmængder og kapacitet for opbevaring af flydende husdyrgødning.

Overfladevand

Tag-/regnvand ledes fra de vestligste bygninger (1.1.1, 1.1.2, 1.1.3 og 1.1.4) ledes til eksisterende faskine vest for bygning 1.1.1, løbe-/drægtighedsstald. Fra anlæggets øvrige bygninger, herunder 1.1.8, ny smågrisestald, lede tag-/regnvand via samlebrønd til dræn nord for anlægget, og videre til samlebrønd i vejkrydset nordøst for anlægget.

Risikovurdering af konsekvenser og risici i forbindelse med evt. gylleuheld ved gyllebeholdere er beskrevet ovenfor i afsnit 6.3 Lageranlæg.

Vaskeplads

I tilknytning til gyllebeholder 1.1.11 etableres befæstet areal til anvendelse som læsseplads for flydende husdyrgødning og som vaskeplads for maskiner. Pladsen opføres efter retningslinjerne i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-0 "Vaskeplads til landbrugsmaskiner".

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husspildevand

Det ansøgte projekt omfatter ikke ændringer eller anlæg vedrørende installationer i relation til sanitært/husspildevand, og der stilles ikke vilkår i relation hertil.

Produktionsspildevand

Spildevand fra produktionsanlægget ledes til gyllesystemet og udbringes jf. generelle regler hertil og i overensstemmelse med eventuelle skærpende vilkår i denne godkendelse.

Overfladevand

Afledning af tagvand og overfladevand fra befæstede arealer forudsætter tilladelse i henhold til spildevandsbekendtgørelsen og vandløbsloven. Tilladelserne er ikke indeholdt i denne godkendelse. Der skal i forbindelse med byggeansøgningen indsendes konkret beskrivelse af, hvordan regnvandet planlægges afledt.

Vaskeplads

Vask af maskiner og redskaber, der anvendes til gødningstransport og vask af sprøjteudstyr vil ske i marken eller på vaskeplads med afløb til lukket beholder, dette fastholdes ved vilkår. Jf. bekendtgørelse nr. 268 af 31. marts 2009 om påfyldning og vask m.v. af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler må påfyldning og vask af marksprøjte ske på arealer, hvor plantebeskyttelsesmidler udbringes, men ikke nærmere end

- 1) 300 meter fra almen og ikke-almen vandforsyning til drikkevandsformål og
- 2) 50 meter fra overfladevand (vandløb, søer og kystvand) og drænsystemers rense- og samlebrønde samt § 3-naturbeskyttelsesområder.

Dele af udbringningsarealerne 37-0 og 39-0 ligger indenfor 300 m fra almen vandforsyning, og det kan ikke udelukkes, at andre udbringningsarealer ligger nærmere end 50 m fra ikke-almen vandforsyning til drikkevandsformål. Ligeledes ligger flere arealer mindre end 50 m fra overfladevand (vandløb, søer og kystvand) og drænsystemers rense- og samlebrønde samt § 3-naturbeskyttelsesområder.

Kolding Kommune vurderer, at de generelle regler er tilstrækkelige til at beskytte vandmiljøet mod påvirkning fra påfyldning og vask af marksprøjte.

Kolding Kommune vurderer videre, at den samlede håndtering af spildevand herunder regnvand samt vask og håndtering af sprøjteudstyr sker uden væsentlig risiko for forurening af omgivelserne, og der stilles ikke yderligere vilkår.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår om spildevand:

8.2.1 Vask af maskiner og redskaber, der anvendes til gødningstransport og vask af sprøjteudstyr skal enten ske i marken eller på vaskeplads med afløb til lukket beholder.

8.3 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og derfor skal man på ejendommen føre registrering over affaldsproduktionen efter de gældende regler, og bortskaffelsen skal ske i overensstemmelse med kommunens affaldsregulativ.

Husdyrbrugets affaldsfraktioner, mængder, håndtering og bortskaffelse fremgår af Tabel 10.

Tabel 10: Oversigt over affaldstyper og mængder, bygningsbetegnelse jf. bilag 3a

Type	Opbevaring	Mængder pr. år	Bortskaffelse
Brændbart affald	Container 500 liter	Tømmes 1-2 gange pr. måned	Privat ordning
Spildolie	I tønder på fast gulv i 'maskinhus'.	Ca. 100 l pr. år	Godkendt aftager
Oliefiltre og akkumulatore	På fast gulv i 'maskinhus'.	Ca. 200 l pr. år	Bortskaffes løbende til genbrugsplads som miljøfarligt affald.
Spidse og skarpe genstande (kanyler og skalpelblade)	I kanyleboks		Kommunal ordning, ca. 4-6 gange om året
Medicinrester	Sammen med medicin i køleskab i Farestald 1.1.3.	Opbruges som regel	Til dyrlægen
Rengørings- og desinfektionsmidler	Tom emballage opbevares i container til brændbart affald.		Emballage mærket 'giftig' eller 'meget giftig' afhændes som farligt affald. Emballage mærket 'sundhedsskadelig' eller 'lokalirriterende' afhændes til genbrug eller som brændbart affald efter grundig skylning.
Døde dyr	I køleboks		DAKA

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Husdyrbruget er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen, og affaldet skal sorteres, opbevares, transporteres og bortskaffes i henhold til det enhver tid gældende regulativ for erhvervsaffald og farligt affald og sorteringsvejledning for landbrugsbedrifter i Kolding Kommune. Kommunen vurderer, at sortering, opbevaring og bortskaffelse af affald er i overensstemmelse med regulativer og bekendtgørelse.

På den baggrund vurderer kommunen, at affaldsopbevaring og -bortskaffelsen ikke giver anledning til væsentlige påvirkninger af omgivelserne, og der stilles ikke skærpende vilkår.

9 GENER FRA HUSDYRBRUGET

Husdyrbruget opfylder afstandskravene i Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug med hensyn til afstande til nabobebyggelse, byzone- eller sommerhusområde, samlet bebyggelse og blandet bolig og erhverv mv.

Ved placering af husdyrbrug mindre end 300 m til naboer uden landbrugspligt i samlet bebyggelse, byzone- eller sommerhusområde eller område i landzone udlagt til boligformål mv. skal kommunalbestyrelsen i særlig grad sikre sig, at risikoen for forurening eller væsentlige gener for omgivelserne begrænses.

I dette tilfælde er nærmeste boliger jf. ovennævnte definition i Ferup ca. 1.200 m syd for husdyrbruget.

Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Nyvang 6, ca. 180 m nord for anlægget. Nærmeste nabo med landbrugspligt er Nyvang 12, ligeledes ca. 180 m nord for anlægget.

9.1 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Det digitale ansøgningssystem beregner en geneafstand for lugt. Geneafstanden beskriver den afstand, der minimum skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper, for at lugten ikke betegnes som generende (genekriteriet). Genekriteriet fastsættes under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. Eksempelvis vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel end beboere i byområder. Genekriteriet gælder ikke for beboelsesejendomme med landbrugspligt.

Lugtens udbredelse i nærområdet afhænger bl.a. af antal og typer af husdyr samt geografisk placering (vindforhold). I det digitale ansøgningsskema foretages automatisk en korrektion for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang, det er relevant (korrigeret geneafstand).

I forbindelse med udvidelsen på Nyvang 9 er geneafstanden korrigeret i forhold til lugtbelastning af enkelt bolig. Staldafsnit beliggende mere end 1,2 gange den samlede geneafstand fra nabobeboelsen er bortscreenet, og indgår ikke i beregningen.

Miljøstyrelsens ansøgningssystem har beregnet hvilke afstande, der mindst skal være fra staldene til forskellige beboelsestyper; se Tabel 11 nedenfor. Her ses også afstande til den nærmeste beboelse indenfor hver type.

Tabel 11: Lugtgeneafstande jf. www.husdyrgodkendelse.dk

Områdetyper	Geneafstand (mindste afstand jf. lovkraft) *korrigeret geneafstand	Den vægtede gennemsnitsafstand (målte afstand) *mindste afstand mellem anlæg og bolig
Byzone/Sommerhusområde (Vester Nebel)	798 m	1.337 m*
Samlet bebyggelse (Ferup)	588 m	1.299 m*
Enkelt bolig (Nyvang 6)	156 m*	205 m

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. På Nyvang 9 er der flere staldafsnit, der hver bidrager med en lugtemission. I ansøgningssystemets beregningsmodel er den korrigerede geneafstand til nabobeboelse (Nyvang 6) beregnet til 156 m, hvilket ikke umiddelbart

kan sammenlignes med den faktiske afstand til ejendommen. Da der er flere staldafsnit med en vis indbyrdes afstand, er der foretaget en beregning, som viser, at den vægtede gennemsnitsafstand fra disse er 205 m. Da den vægtede gennemsnitsafstand er større end geneafstanden til nærmeste beboelse, er genekriteriet for lugt overholdt.

Geneafstanden for nærmeste byzone og samlet bebyggelse er ligeledes overholdt. Den mindste afstand mellem anlæg og bolig i området er længere end 1,2 gange den beregnede geneafstand.

Den eksisterende gyllebeholder 1.1.11 er etableret med teltdug, og den nye beholder 1.1.12 etableres ligeledes med teltverdækning jf. generelt krav i husdyrgødningsbekendtgørelsens § 16 stk. 4, da afstanden til nærmeste nabobeboelse er mindre end 300 m. Med etablering af fast overdækning begrænses lugtafgivelse fra lagrene.

Jf. Miljøstyrelsens teknologiblad "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise" er der ved forsøg ikke fundet nogen reduktion i lugtmissionen ved denne teknik. Jf. Videntcenter for Svineproduktion har staldsystemer med delvist faste gulve laveste lugtmission, dette indgår dog ikke i beregningsmodellen for lugtpåvirkning af omgivelserne.

Ventilationen er klimastyret, således at funktionsgraden er afpasset det konkrete behov. Staldene vaskes og rengøres jævnligt, så der opnås en høj hygiejnestatus.

Omrøring og udbringning af gylle vil give anledning til lugtgener. Derfor tilstræbes det, at udbringning af gylle foretages intensivt, så perioden med lugtgener bliver så kort som muligt.

Gyllekørsel vil så vidt muligt foregå ad interne markveje, og kørsel med gylle vil blive foretaget intensivt, således at den foregår over så få dage som muligt. Jf. generelle regler skal udbringning af flydende husdyrgødning på sort jord og i græs ske ved nedfældning, hvilket reducerer lugtgenerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Miljøstyrelsens vejledende minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser indenfor de tre typer er overholdt, idet den ukorrigerede geneafstand er kortere end den vægtede gennemsnitsafstand, som er den reelle afstand mellem staldanlæg og nabo, byzone og samlet bebyggelse. Kommunen vurderer, at de indtastede baggrundstal og oplysninger i det elektroniske beregningsskema er i overensstemmelse med faktiske forhold. Kolding Kommune vurderer, at lugt fra staldene, under forudsætning af overholdelse af de stillede vilkår, ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

Fra den nye gyllebeholder 1.1.12 samt den eksisterende gyllebeholder 1.1.11 på Nyvang 9 forventes der kun begrænset lugtafgivelse på grund af fast overdækning af begge. På de to eksisterende gyllebeholdere 1.1.9 og 1.1.10 på Nyvang 9 skal der være det lovpligtige intakte flydelag.

Når gyllen skal omrøres og bringes ud, vil der altid kunne forekomme lugtgener. Det er kommunens vurdering, at ansøger tager udbredt og tilstrækkeligt hensyn til de naboer, der kunne blive mest generet af dette jf. valg af kørselsvej og anvendelse af nedfældning. Det er derfor kommunens vurdering, at der ikke vil forekomme lugtgener fra opbevaring, håndtering og udbringning af gylle ud over, hvad er normalt forekommende for boliger i landzone.

En god staldhygiejne skal tilstræbes ved, at stier holdes tørre samt at staldene og fodringsanlæg holdes rene. Der rengøres i og omkring siloerne og bygninger jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Det årlige serviceeftersyn af ventilationsanlæg samt overbrusningsanlæg skal sikre, at anlægene fungerer optimalt og efter hensigten. Staldindretningen samt god staldhygiejne bidrager

samlet til reduktion af lugtgener. Kommunen vurderer samlet, at lugt fra husdyrbruget ikke vil påvirke omgivelserne væsentligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår om lugt:

9.1.1 Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger.

Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget. Beregning af lugtgener skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre disse målinger/beregninger, eller som kan godkendes af tilsynsmyndigheden. Lugtberegningen kunne f.eks. være en af OML-modellerne.

Viser lugtmålinger/-beregninger, at virksomheden giver anledning til et større lugtbidrag end forudsat ved meddelelse af denne godkendelse, skal der efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden foretages afhjælpende foranstaltninger.

Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes.

9.2 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget foretager flue- og skadedyrsbekæmpelse som oplyst i Tabel 12.

Tabel 12: Skadedyrsbekæmpelse

Emne	Bemærkning
Fluer	Der anvendes rovfluer
Rotter	Der er indgået en serviceaftale med Mortalin, der tilser ejendommen 4 gange årligt.
Hygiejne	Der tilstræbes god renholdelse i og omkring staldene og rester af foder fjernes.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er kommunens vurdering, at husdyrbrugets forebyggende tiltag til skadedyrsbekæmpelse kan sikre, at der ikke opstår væsentlige uhygiejniske forhold eller gener på ejendommen og gener for naboerne. Under særlige sammenfald af forskellige optimale vækstbetingelser for skadedyr, kan der ske markant opformering. Det er kommunens vurdering, at kontrollen hurtigt og effektivt kan forhindre væsentlige gener for omgivelserne.

Det vurderes, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende, idet der heller ikke tidligere har været klager eller gener. Der stilles ikke skærpende vilkår.

9.3 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er to indkørsler til husdyrbrugets anlæg. Begge indkørsler anvendes, og ved kørsel med egne maskiner anvendes indkørslen mod øst.

Intern transport foregår af eksisterende veje.

Transportruter fremgår af bilag 6. Der transporteres gylle igennem Vester Nebel, Ferup, Dons, Gravens og Øster Starup. Gylletransporter til Ole Frederiksens arealer (OF) sker igennem Vester Nebel, Dons, Gravens og Øster Starup med lastbil. Transport af gylle til de øvrige arealer sker med gyllevogn.

Ruten igennem Ferup vil foregå ad Harager, Risbøge og Fæsteholt.

Ruten igennem Vester Nebel vil foregå ad Elkærholmvej, Koldingvej, Bavnehøj og Donsvej.

Ruten igennem Dons vil foregå ad Dons Landevej og Dons Byvej.

Ruten igennem Gravens vil foregå ad Ammitsbølvej, Borlevvej og Gl. Landevej.

Ruten igennem Øster Starup vil foregå ad Ådalsvej, Egelandvej, Runddelen og Vestermarksvej.

Omfanget af transporter fordelt på typer fremgår af Tabel 13.

Tabel 13: Transportaktiviteter på årsbasis

Transport af	Nudrift/år	Ansøgt drift/år
Levende dyr	Ca. 110 transporter. I tidsrummet ml. kl. 6-15	Ca. 120 transporter. I tidsrummet ml. kl. 6-15
Døde dyr	Ca. 90 transporter. I tidsrummet ml. kl. 6-17	Ca. 105 transporter. I tidsrummet ml. kl. 6-17
Indkøbt foder og råvarer	Ca. 20 transporter. I tidsrummet ml. kl. 6-17	Uændret.
Egne afgrøder	Ca. 150 læs. I tidsrummet ml. kl. 9-19	Uændret
Dagrenovation	Ca. 70 læs. I tidsrummet ml. kl. 6-17	Uændret
Halm	Ca. 7 læs. I tidsrummet ml. kl. 9-19	Ca. 14 læs. I tidsrummet ml. kl. 9-19
Brændstof (diesel- og fyringsolie)	Ca. 12 leveringer. I dagtimerne.	Uændret
Husdyrgødning	Ca. 445 læs (heraf kører maskinstationen ca. 60 læs)	Ca. 865 læs (heraf kører maskinstationen ca. 115 læs)
Handelsgødning	Opbevares på Nyvang 2	-
I alt	Ca. 904 transporter	Ca. 1.356 transporter

Antallet af transporter stiger fra ca. 904 til ca. 1.356 transporter om året svarende til en stigning på ca. 50 %. Stigningen skyldes primært en stigning i produktionen af husdyrgødning og dermed et øget antal transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning til arealdriften. Transporterne med husdyrgødning øges med ca. 100 %.

Tætbeboede områder på ruterne:

Transporterne gennem Vester Nebel, Ferup, Dons, Gravens og Øster Starup sker med lastbil, hvorfra der vurderes ikke at være gener ud over almindelig transportstøj mv. Hertil transporter

teres husdyrgødning svarende til 153 DE ud af den samlede mængde husdyrgødning (ca. 514 DE) – gødningen til disse arealer udgør dermed ca. 28 % svarende til at ca. 240 transporter med husdyrgødning sker med lastbil.

Transporterne gennem Ferup (forpagtede arealer Storedamvej og aftalearealer Fæsteholt) sker med traktortrukket udbringningsvogn.

I alt ca. 625 transporter med husdyrgødning sker med traktor og gyllevogn – heraf ca. 115 ved maskinstation. Det vurderes, at ca. 125 transporter med traktortrukne gyllevogne vil passere Ferup til aftalearealerne på Fæsteholt, og ca. 85 til de forpagtede arealer på Storedamsvej.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Transport af husdyrgødning til udbringning på markerne vil hovedsageligt foregå ad de veje, der er indtegnet på bilag 6b. Transporter vil så vidt muligt foregå ad interne veje, men nødvendigvis også ad offentlig vej - her under hensyntagen til trafikken i området. Transporter til flere gylleaftalearealer foretages med lastbil. For markarealerne gælder, at transporter med gylle fra ejendommen erstatter anden udkørsel af husdyrgødning til samme arealer, hvorfor der på markniveau ikke vil forekomme større ændringer.

Stigningen i transporter på 50 % er en betragtelig stigning, men i forhold til en forøgelse i DE på ca. 113 %, må det antages at være et acceptabelt niveau af transporter.

Kommunen vurderer, at de anførte transporter til og fra husdyrbruget ikke bidrager væsentligt i forhold til den samlede trafikbelastning i området. Det er kommunens vurdering, at der er valgt de mest hensigtsmæssige transportveje for produkter til og fra gården, og at de ekstra transporter ikke vil give anledning til væsentlige gener for områdets beboere eller andre. Ansøgningens anførte transportveje for transport af gylle fastholdes ved vilkår, og for at imødegå spild under transport til udbringningsarealer stilles der vilkår til indretning af transportvogn. Transporter på offentlig vej reguleres herudover af færdselslovens regler.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for transport:

9.3.1 I forbindelse med transport af gylle til udbringningsarealerne skal der hovedsageligt anvendes de ruter, der fremgår af bilag 6b. Alternative ruter skal anmeldes til og godkendes af Kolding Kommune.

9.3.2 Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.

9.4 STØJ FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

I forbindelse med drift af ejendommen er nedenstående støjkloder beskrevet med angivelse af omfang. Der er angivet daglige og årlige driftsperioder under normale forhold. Støjklodernes omfang og driftsperiode er angivet i

Tabel 14 for både nudrift samt ansøgt drift.

Tabel 14: Støjklider

Støjkilde	Tidsinterval samt hyppighed Nudrift	Tidsinterval samt hyppighed Ansøgt drift
Gyllepumpning	1 dag pr. uge 2 timer pr. gang	1 dag pr. uge 3 timer pr. gang
Fodring	Kl. 7.30, 11.30 og 16.00 En halv time pr. gang	Kl. 7.30, 11.30 og 16.00 En halv time pr. gang
Ventilation	Døgndrift	Døgndrift
Levering af råvarer (tipning/indblæsning)	20 leveringer pr. år Ca. 30 min pr. gang (tippes)	20 leveringer pr. år Ca. 45 min pr. gang (tippes)
Gylleudbringning	Ca. 40 dage i sæsonen	Ca. 40 dage i sæsonen
Modtagelse/afhentning af dyr	Levende dyr: Ca. 110 gange pr. år Ca. 45 min pr. gang Døde dyr: Ca. 90 dage gange pr. år Ca. 10 min. pr. gang	Levende dyr: Ca. 120 gange pr. år Ca. 1,5 time pr. gang Døde dyr: Ca. 105 gange pr. år Ca. 10 min. pr. gang
Høst	Ca. 14 dage afhængig af vejret	Ca. 14 dage afhængig af vejret
Kværn til maling af foder	15 timer pr. døgn	20 timer pr. døgn

Gyllepumpen ligger bag ved eksisterende bygninger.

Kværn til foder står i aflukket rum (foderlade).

Af tiltag mod støjgener kan nævnes, at arbejdet så vidt muligt udføres på hverdage og i dagtimerne. Ventilationsanlæggene er meget lydsvage, og kun i dage med god sommervarme vil ventilationen være hørbar.

Grisene, der drives til transportvogn, læsses indendørs ved læsserampe med luftpudesluse. Der er derfor ingen støjgener for naboerne i forbindelse med aflæsning og pålæsning af grise.

Korn bliver sneget ind 1-2 gange pr. uge.

Der er i redegørelsen kun medtaget intern transport på ejendommen, da støj foranlediget af markdriften ikke er medtaget, idet denne ikke er påvirket af den ansøgte udvidelse internt på ejendommen. Transporter foregår hovedsageligt i dagtimerne på hverdage.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Gyllepumpning kan være en væsentlig støjkilde. På ejendommen anvendes dog en elektrisk pumpe, der er meget støjsvag, og det vurderes, at gyllepumpning ikke kan være en støjgene for naboerne.

Husdyrbruget ligger med stor afstand til samlet bebyggelse og byzone. Fra Nyvang 9 er der ca. 180 m til nærmeste enkelt bolig uden landbrugspligt. Der forekommer ikke særligt støjende anlæg eller aktiviteter udover normalt forekommende støjklider ved landbrugsdrift. Da støjen aftager eksponentielt med afstanden til lydkilden, vil støj på selve ejendommen i normal drift ikke bidrage til gene for omgivelserne, og i relation til afstanden til de omkringboende, forventes der ikke støjproblemer for naboer ved gennemførelse af projektet.

I miljøstyrelsens vejledning nr. 6/1994 (måling af ekstern støj fra virksomheder) er der angivet grænser for tilladelig støjbelastning målt i skel. Det vurderes, at den ansøgte produktion overholder denne vejledning.

Vejledningens værdier jf. Tabel 15 for husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i et hvert punkt uden for skel fastholdes ved vilkår.

Tabel 15: Maksimalt støjniveau

DAG	Tidsrum	Støjniveau	Referencetidsrum
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	40 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

Støjbelastningen er det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt eller beregnet i punkter i 1,5 meters højde over terræn. Referencetiden regnes i henhold til støjvejledningen. Dokumentation for overholdelse af støjkravene kan være i form af målinger i ejendommens omgivelser (under fuld drift) eller kildestyrkemålinger ved de enkelte støjkilder kombineret med beregninger efter den fælles nordiske beregningsmodel for industristøj.

Kravet om dokumentation af støjforholdene kan højst fremsættes en gang årligt, med mindre den seneste kontrol viser, at vilkårene ikke kan overholdes. Støjmålinger skal udføres som beskrevet i Miljøstyrelsens til enhver tid gældende støjberegningsvejledning og foretages i punkter, som forinden aftales med kommunen. Støjmåling skal udføres af et akkrediteret firma.

Transportstøj er ikke omfattet af de nævnte støjgrænser. Det vurderes, at støj fra ejendommen ikke er eller forventes at blive et problem for de omkringboende. Der er ikke foretaget støjberegninger, og der er udelukkende fastsat vilkår om dokumentation for overholdelse af grænseværdier, hvis det skønnes nødvendigt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for støj fra anlæg og maskiner:

- 9.4.1 Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i et hvert punkt uden for skel, må ikke overstige værdierne i Tabel 15.
- 9.4.2 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at grænseværdier overholdes, såfremt Kolding Kommune skønner det nødvendigt.

9.5 STØV FRA ANLÆG OG MASKINER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan forekomme ophvirvlen af støv fra indkørsler i forbindelse med kørsel til og fra ejendommen. Antallet af transportere vil stige og kan i tørre perioder give anledning til ophvirvlen af støv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

På baggrund af husdyrbrugets lokalisering i forhold til naboer, vurderer Kolding Kommune, at støv ikke vil give anledning til gener for de omkringboende.

Dog anbefales det, at al transport til og fra bedriften, skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, således at omgivelserne påvirkes mindst muligt.

På denne baggrund stilles der ikke særlige vilkår vedrørende støv fra anlæg og maskiner.

9.6 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbrugets lyskilder og ansøgers bemærkninger hertil fremgår af Tabel 16.

Tabel 16: Lyskilder

Lyskilde	Bemærkning
Lys i stalde	I tidsrummet ml. 7-18
Udendørs belysning	Alt udendørsbelysning er med bevægelsessensor.
Lysmaster	Ingen
Lavenergipærer	Anvendes til udendørsbelysning

De ansøgte bygninger er ikke med naturlig ventilation, og fjernvirkningen af lys vil derfor kun være igennem vinduerne.

Omkring anlægget inklusive nye staldbygninger er der etableret beplantning, der slører lyspåvirkningen af omgivelserne. Lyset vil kunne ses i omgivelserne, men ansøger vurderer, at det ikke vil være til gene for omgivelserne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at belysningen ikke vil give anledning til væsentlige problemer eller gener for omkringboende og der vil derfor ikke blive stillet særlige vilkår vedrørende lys.

10 ANLÆGGETS AMMONIAKPÅVIRKNING AF NATUREN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er foretaget beregninger ud fra beregningsmetoderne i det elektroniske beregningsssystem. Beregningerne viser, at fordampningen af ammoniak fra anlægget efter udvidelsen er 6.432 kg N. I nudriften er fordampningen 4.084 kg N. Projektet medfører således en stigning i ammoniakfordampningen på 2.348 kg N pr. år i forhold til nuværende drift.

Ammoniakfordampningen fra produktionsanlægget efter udvidelsen fordeler sig med 5.726 kg kvælstof fra staldene og 706 kg kvælstof fra gødningslagre.

Disse beregninger er fratrukket den generelle reduktion i fordampningen, som husdyrloven har fastlagt. Kravet er, at der skal ske en reduktion på 25 % i forhold til et fastlagt referencestaldsystem. Reduktionskravet gælder for de stalde, hvor indretningen ændres og for nye stalde samt i stalde, hvor antallet af dyr ændres eller udvides.

Ansøger har opfyldt dette krav og har derudover reduceret ammoniakfordampningen med yderligere 792 kg kvælstof pr. år.

I nudrift svarer ammoniakfordampningen til 16,1 kg N/DE. I ansøgt drift medfører de anvendte tiltag en ammoniakfordampning på 11,9 kg N/DE.

Jf. reglerne skal der i forhold til påvirkning af de nærmeste sårbare naturområder, herunder §7 områder, regnes på den samlede merbelastning med ammoniak i forhold til det udgangspunkt, der var gældende pr. 1. januar 2007 (Husdyrlovens vedtagelse). Nærmeste §7 udpegede naturområde er beliggende cirka 1.700 m sydøst for staldanlægget. Beregningen viser, at de ansøgte ændringer ikke giver anledning til merbelastning af det pågældende område.

Nærmeste naturområder underlagt Natura 2000-udpegning er beliggende i en afstand af over 10 km fra staldanlægget.

En husdyrproduktion medfører en fordampning af ammoniak, hvor størstedelen afsættes inden for relativ kort afstand af staldene (0-300 m), og en mindre del afsættes i større afstand eller indgår som del af den diffuse baggrundsbelastning. Der er beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter, som er beskyttet efter § 3 i Naturbeskyttelsesloven beliggende indenfor 1.000 meter af anlægget jf. Tabel 17. Naturlokaliteterne er nummeret fortløbende, og beligheden fremgår af bilag 7c.

På de besigtigede naturarealer er naturtilstanden vurderet på en skala fra I – V, hvor "I" er den enestående naturperle med en særlig veludviklet naturtype, oftest med forekomst af sjældne dyr og planter. Værdien "V" betegner til gengæld den ødelagte natur uden væsentligt indhold af vilde dyr og planter. Tilstandsvurderingssystemet vil blive nærmere beskrevet i Kolding Kommunes naturkvalitetsplan.

Tabel 17: Beregnet ammoniakdeposition på naturpunkter indenfor 1.000 meter af anlægget.

Nr.	Naturareal (ID)	Natur-type	Estimeret Natur tilstand	Afstand fra anlæg	Belastning (kg N/ha/år)	
					Total	mer-
1	200110575	Sø	-	135 m vest for anlægget	2,0	0,5
2	200110573	Sø	-	200 m nordøst for anlægget	2,5	0,9
3	200110134	Sø		780 m sydøst for anlægget	0,5	0,2
4	200110590	Sø		450 m syd for anlægget	0,6	0,3
5	Ny (delvist)	Overdrev	III	460 m nordøst for anlægget	1,4	0,5
6	Ny	Eng	IV	450 m nordøst for anlægget	1,4	0,5
7	Jordrup Bæk 3-1 200109123	Eng	II	500 m nordøst for anlægget	1,4	0,5
8	200108843	Mose	IV	470 m nordvest for anlægget	0,8	0,3
9	Ny	Eng	IV	580 m vest for anlægget	0,7	0,2
10	Ferup Skovbæk 14-11 200108682	Eng	III	800 m vest for anlægget	0,4	0,2

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kvælstof, der deponeres fra luften, er det begrænsende næringsstof for mange sårbare økosystemer, og i disse økosystemer kan der ske væsentlige ændringer som følge af ekstra tilførsel af kvælstof. I henhold til beskyttelse af disse naturområder er der derfor udlagt bufferzoner. Bufferzone I er en bufferzone på 300 meter om særligt ammoniakfølsomme naturområder (omfattet af husdyrloven § 7). Inden for denne bufferzone og inden for selve naturområdet kan husdyrbrug ikke udvides eller ændres, hvis udvidelsen medfører en forøget udledning af ammoniak til disse naturområder. I bufferzone II, som er mellem 300 og 1.000 meter fra kvælstoffølsom natur, er der krav til den merbelastning en produktion må medføre. Er der ikke andre husdyrproduktioner, må merbelastningen til naturområdet ikke overskride 0,7 kg N/ha pr. år. Er der to brug, må anlæggets merbelastning højst være 0,5 kg N og er der flere end 2 brug, må den højst være 0,3 kg N.

Ved etablering, udvidelse og ændring af husdyrbrug skal det øgede ammoniaktab fra stald og lager reduceres med 25 % i forhold til et fastsat referencestaldsystem, da ansøgningen er indkommet til kommunen i 2010. Ammoniaktabet beregnes ud fra normtal for kvælstofudskillelsen af dyr (norm 2005/2006). Beregningsgrundlaget er 01/2009-A.

Det generelle ammoniakreduktionskrav på 25 % er overholdt for denne udvidelse i form af de valgte staldsystemer, anvendelse af gyllekøling i nye stalde, korrektion af foderets sammensætning og etablering af teltoverdækning på 2 gyllebeholdere.

Det tredje element i vurderingen af husdyrbrugets samlede emission af ammoniak er vurdering af bedst anvendelige teknik, se redegørelse herfor i afsnit 6.1 Stalde og ammoniakemission.

Baggrundsbelastningen i området er sidst beregnet til 16,5 kg N/ha/år (2009-data), og har været faldende i forhold til beregningerne fra 2005 (19 kg N/ha/år), men stigende i forhold til 2007 (15 kg N/ha/år).

Nedenfor følger redegørelse for naturområdernes sårbarhed og vurdering af projektets konsekvenser for naturområderne.

Naturområder beskyttet af Naturbeskyttelseslovens § 3

Søer:

Vurdering:

De fire søer (lokalitet 1-4) er ikke feltbesigtiget, men på baggrund af luftfotos vurderes det, at der er tale om tilgroede og næringspåvirkede vandhuller i agerlandet. Det vurderes, at den primære risiko for næringsstofpåvirkning af søerne er tilførsel af fosfor via overfladeafstrømning fra de omkringliggende arealer, mens påvirkningen fra luftbåret ammoniak ikke vil være af væsentlig betydning. Søerne støder op til udbringningsarealer, se nedenfor i afsnit 13.3 Påvirkning af søer og vandløb.

Terrestrisk natur:

Lokalitet 5. Overdrev ca. 460 m nordøst for anlægget langs Jordrup Bæk.

Arealet er besigtiget 3. juni 2011. Arealet er registreret som eng, men størstedelen af arealet har overdrevskaraktter, og registreringen ændres derfor til overdrev. Registreringen udvides mod vest, så det beskyttede areal strækker sig hele vejen langs sydsiden af mark 41-0.

Arealet er temmelig artsfattigt og noget næringspåvirket fra tidligere drift og formodentlig påvirkning fra naboarealer. Spredt på arealet forekommer en del almindelige overdrevsarter, bl.a. håret høgeurt, knold-ranunkel, mark-frytle, blåhat og almindelig kongepen. På dele af arealet er der betydelig dominans af almindelig hundegræs, kruset skræppe og almindelig kvik, men de tørrere partier domineres af eng-rapgræs og almindelig hvene. På den nordvendte skrænt syd for bækken er registreret hulkravet kodriver. Estimeret naturtilstand: III Tålegrænse; 10-20 kg N/ha/år, konkret i den øverste halvdel af intervallet.

Vurdering:

Overdrevet rummer udelukkende almindelige overdrevsarter, og lokaliteten er noget præget af næringspåvirkning i sin nuværende tilstand. Der vurderes ikke at være grundlag for at stille skærpede vilkår til ammoniakemissionen fra anlægget af hensyn til overdrevet.

Lokalitet 6. Eng ved Jordrup Bæk ca. 450 m NØ for anlægget.

Engen er besigtiget 3. juni 2011. Der er tale om temmelig kulturpåvirket eng, der vurderes at have været gødsket tidligere. Der blev ikke registreret næringsfølsomme arter. Estimeret naturtilstand: IV

Tålegrænse: >25 kg N/ha/år.

Vurdering:

Arealet vurderes ikke at være følsomt i forhold til næringsstoffer fra anlægget.

Lokalitet 7. Jordrup Bæk 3-1, Eng ca. 500 m nordøst for anlægget.

Besigtiget 10 juni 2009. En stor varieret lokalitet, vekslede mellem begyndende overdrevskaraktter på højere liggende arealer og mose flere steder langs vandløbet. Meget krat og tiltagende tilgroning. Partier med løv- og naturskov. Lokaliteten rummer en lang række forholdsvist almindelige mose-, eng- og overdrevsarter, f.eks. sump-fladstjerne, vinget perikon, kær-ranunkel, næb-star, gul fladbælg og overdrevsarterne almindelig pimpinelle, mark-frytle, vellugtende gulaks, muse-vikke og hulkravet kodriver. Estimeret naturtilstand: II. Udbringningsarealerne støder ikke op til lokaliteten.

Tålegrænse; 10-20 kg N/ha/år.

Vurdering:

Lokaliteten er værdifuld, fordi den rummer større sammenhængende naturforekomster i en sidekorridor til Vester Nebel Å. Der er registreret temmelig mange almindelige mose-, eng- og overdrevsarter, men ingen sjældne eller særligt næringsfølsomme. Der vurderes ikke at være

grundlag for at stille skærpede vilkår til ammoniakemissionen fra anlægget af hensyn til denne lokalitet.

Lokalitet 8. Mose ca. 470 m nordvest for anlægget.

Mosen er besøgt fra vejen den 3. juni 2011. Arealet rummer en meget tilgroet mose domineret af pil. I kanten af mosen op til de dyrkede arealer og i de åbne pletter er vegetationen domineret af næringselskende højstauder som stor nælde, rørgræs, bredbladet dunhammer mm. Der vurderes ikke at forekomme næringsfølsomme arter på lokaliteten.

Estimeret naturtilstand: IV. Udbringningsarealerne støder ikke op til lokaliteten.

Tålegrænse: >20 kg N/ha/år.

Vurdering:

Lokaliteten rummer ikke næringsstoffølsomme arter, og der er ikke grundlag for at stille krav om reduceret ammoniakbelastning fra anlægget i forhold til denne mose.

Lokalitet 9. Nyregistreret eng ca. 580 m vest for anlægget.

Engen er besøgt den 3. juni 2011. Arealet rummer en noget kulturpåvirket vegetation domineret af arter som eng-svingel, lav ranunkel og eng-rævehale. Spredt på arealet forekommer almindelige naturengsarter som trævlekrone, lyse-siv, kær-tidsel og engkarse. Arealet afgræsses formodentlig af kreaturer senere på sæsonen. Estimeret naturtilstand: IV.

Tålegrænse; >20 kg N/ha/år.

Engen ligger langs flere af ejendommens aftalearealer (AFT SP4, AFT SP5 og AFT SP13).

Vurdering:

Lokaliteten er generelt kulturpåvirket og rummer ikke særligt næringsstoffølsomme arter. Arealet vurderes ikke at være følsomt overfor næringsstoffer fra anlægget.

Lokalitet 10. Ferup Skovbæk 14-11, Eutrofieret eng i den østlige kant af Ferup Skov.

Arealet er besøgt 17. juni 2010. Der er registreret en række højt voksende eng- og mosearter som almindelig mjøddurt, almindelig star, kær-star og top-star, men også rester af en mere varieret vegetation med bl.a. maj-gøgeurt.

Estimeret naturtilstand: III.

Tålegrænse; 15-25 kg N/ha/år.

Engen ligger langs flere af ejendommens aftalearealer (AFT SP5 og AFT SP13).

Vurdering:

Lokaliteten er generelt eutrofieret, og der er ikke registreret meget næringsstoffølsomme arter. Der er ikke grundlag for at stille krav om reduceret ammoniakbelastning fra anlægget i forhold til denne mose.

Samlet vurdering af søer og terrestrisk natur:

På baggrund af ovennævnte redegørelser for naturområdernes sårbarhed, ammoniakdepositionerne jf.

Tabel 17 og en baggrundsbelastning på 15 kg N/ha/år vurderer Kolding Kommune, at projektet ikke medfører væsentlig påvirkning med luftbåret kvælstof af omkringliggende natur beskyttet af Naturbeskyttelsesloven.

Natura 2000-områder

Husdyrbrugets anlæg ligger ikke i umiddelbar nærhed af internationale naturbeskyttelsesområder. Det nærmeste EF-habitatområde, habitatområde 238 Egtved Ådal, er beliggende ca. 9,5 km nord-vest for husdyrbruget.

På baggrund af afstanden, opblanding i atmosfæren og den fremherskende vindretning vurderer Kolding Kommune, at projektet ikke vil påvirke Egtved Ådal væsentligt med luftbåren ammoniak.

Særligt beskyttede arter

Detaljeret redegørelse for særligt beskyttede arter fremgår af bilag 9, her uddrages konklusionerne vedrørende forekomster og påvirkninger.

I følge kommunens registreringer er der ingen forekomster af de særligt beskyttede arter (bilag IV-arter) bæklampret og birkemus indenfor 1.000 m fra husdyrbrugets anlæg.

Nærmeste lokalitet, hvor der er registreringer af bilag IV-arter, er et område ved Almind Å ca. 1,6 km syd-øst for Nyvang 9. Arten, der er observeret på denne lokalitet, er birkemus. Der er på grund af afstanden fra anlægget ikke foretaget en beregning af ammoniakdepositionen i husdyrgodkendelse.dk til lokaliteten, men i et punkt i samme retning fra anlægget og i en afstand på ca. 780 m er merdepositionen af ammoniak beregnet til 0,2 kg N/ha og totaldepositionen til 0,5 kg N/ha.

I vandløbene Ure Bæk/Truds Å ca. 3,5 km syd-vest for anlægget og i Vester Nebel Å ca. 1,7 km syd-øst for anlægget er arten bæklampret registreret.

Flere af de øvrige arter, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Nyvang 9. Det kan dog ikke afvises, at de forefindes.

På baggrund af afstande fra anlæg til lokaliteterne og den beregnede ammoniak-deposition i retning af disse vurderer Kolding Kommune, at produktionsudvidelsen på anlægget ikke påvirker bilag IV-arter eller deres levesteder væsentligt, og der stilles ikke vilkår i forbindelse hermed.

11 GENERELT OM AREALER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ejendommens matrikulære areal er på 133,6 ha, hvoraf 16,6 ha er skov, veje, bebyggelse mv. og 8,3 ha er perm. græsarealer mv.

Udspretningsarealet udgør i alt 181,10 ha, hvoraf 76,46 ha er forpagtet. Fordelingen på ejede forpagtede arealer fremgår af Tabel 18 nedenfor.

Alle arealer

Husdyrbrugets egne og forpagtede arealer inklusive arealer, der ikke modtager husdyrgødning fremgår af bilag 6a. Af

Tabel 20 fremgår arealernes klassificering i forhold til nitrat- og fosforklasser samt nitratfølsomme indvindingsområder – ingen udbringningsarealer er omfattet af klassificering.

Mark nr. 3-1, 5-1, 23-0, 23-1, 23-2, 25-0, 40-0, 40-1, 41-1 og 42-1 modtager ikke husdyrgødning.

Mark 3-1 og 5-1 er udyrket mark, 22-1 er juletræer.

Vedvarende græsningsarealer

Markerne 23-0, 23-1, 23-2, 25-0, 40-0, 40-1, 41-1 og 42-1 er permanent græs, ingen af arealerne afgræsses pt.

Aftalearealer

Husdyrbruget afsætter husdyrgødning til 4 aftaler om udbringning på tredjemandsarealer jf. Tabel 19, ialt 339,04 ha. En del af Ole Frederiksens arealer er beliggende i Vejle Kommune på adressen Ballevej 105, 7182 Bredsten.

Ingen aftalearealer er beliggende indenfor klassificering i forhold til nitrat til overfladevand, fosforbelastning eller nitratfølsomme indvindingsområder (grundvand).

Der er på ansøgningstidspunkt ikke indgået endelige skriftlige gylleaftaler.

Udbringningsarealer

Tabel 18: Oversigt over ejede og forpagtede arealer

Ejendomme		Antal hektar	
Ejede	Bem.	Matrikuleret	Udbringning
Nyvang 9		131,1	108,2
Nyvang 2 (kun arealer)		2,1	1,0
Elkærholmvej 11 (kun arealer)		0,4	0,3
I alt ejede ejendomme		133,6	103,6
Forpagtede (adresse på bortforpagter)		Udbringningsareal	
Elly E. Nielsen, Elkærholmvej 21, 6640 Lunderskov	0,8 ha ikke udbr.		0,00
Jens Brandenburg, Storedamvej 26, 6640 Lunderskov			26,41
Jens Ravn, Storedamvej 20, 6640 Lunderskov			13,20
Johs. Jensen, Storedamvej 8, 6640 Lunderskov			4,33
Viggo Nielsen, Nyvang 24, 6640 Lunderskov	1,95 ha ikke udbr.		3,00
Henning Tamberg, Nyvang 12, 6640 Lunderskov	Indgår kun i perioder		16,69

Jens Lange, Koldingvej 71, 6040 Egtved		1,96
Brdr. Hansen, Koldingvej 63, 6040 Egtved		4,71
Kolding Kommune, By- og udviklingsforvaltningen, afd. køb og salg, att. Anne Charlotte Larsen, Nytorv 11, 6000 Kolding.		9,98
I alt forpagtede arealer		Ca. 76,5
Samlet areal jf. ansøgt		180,1

Tabel 19: Oversigt over aftalearealer

Navn og adresse	Antal DE	Antal ha
Stefan Pedersen, Nyvang 19, Ferup, 6640 Lunderskov	35,00	26,5
Claus Schilling Sørensen, Elkærholmvej13, 6640 Lunderskov	9,00	6,9
Per Fynbo, Fæsteholt 10, 6640 Lunderskov	92,00	133,4
Ole Frederiksen, Ballevej 105, 7182 Bredsten	140,00	161,5
Doris og Claus Hanquist, Nyvang 18, 6640 Lunderskov	13,00	10,7
I alt	289,00	339,0

Tabel 20: Oversigt over udbringningsarealers placering i forhold til klassificering

Udbringningsareal	I alt, ha	Nitratklasse 1-3, ha	Fosforklasse 1-3, ha	Nitratfølsomt indvindingsområde, ha
Ejede og forpagtede arealer	180,1	0	0	0
Aftalearealer, Nyvang 19	26,5	0	0	0
Aftalearealer, Elkærholmvej 13	6,9	0	0	0
Aftalearealer, Fæsteholt 10	133,4	0	0	0
Aftalearealer, Ballevej 105	161,5	0	0	0
Aftalearealer, Nyvang 18	10,7			
I alt	519,1	0	0	0

Tabel 21: Detaljeret oversigt over udbringingsarealers placering i forhold til klassificering

Navn	ha	Drænet	Jb.Type	Vandet	Sæd- skifte	Ref. Sæd- skifte	N-kl. 0(ha)	N-kl. 1 (ha)	N-kl. 2 (ha)	N-kl. 3 (ha)	G.vand (ha)	P-kl. 0(ha)	P-kl. 1 (ha)	P-kl. 2 (ha)	P-kl. 3 (ha)
3-0	6,73	Ja	JB6	Nej	S2	S2	6,73	0,00	0,00	0,00	0,00	6,73	0,00	0,00	0,00
4-0	2,93	Ja	JB7	Nej	S2	S2	2,93	0,00	0,00	0,00	0,00	2,93	0,00	0,00	0,00
5-0	4,10	Ja	JB6	Nej	S2	S2	4,10	0,00	0,00	0,00	0,00	4,10	0,00	0,00	0,00
7-0	3,06	Ja	JB7	Nej	S2	S2	3,06	0,00	0,00	0,00	0,00	3,06	0,00	0,00	0,00
8-0	6,59	Ja	JB6	Nej	S2	S2	6,59	0,00	0,00	0,00	0,00	6,59	0,00	0,00	0,00
11-0	8,89	Ja	JB6	Nej	S2	S2	8,89	0,00	0,00	0,00	0,00	8,89	0,00	0,00	0,00
12-0	2,30	Ja	JB6	Nej	S2	S2	2,30	0,00	0,00	0,00	0,00	2,30	0,00	0,00	0,00
13-0	2,99	Ja	JB6	Nej	S2	S2	2,99	0,00	0,00	0,00	0,00	2,99	0,00	0,00	0,00
15-0	27,36	Ja	JB7	Nej	S2	S2	27,36	0,00	0,00	0,00	0,00	27,36	0,00	0,00	0,00
19-0	12,23	Ja	JB7	Nej	S2	S2	12,23	0,00	0,00	0,00	0,00	12,23	0,00	0,00	0,00
24-0	3,53	Ja	JB7	Nej	S2	S2	3,53	0,00	0,00	0,00	0,00	3,53	0,00	0,00	0,00
27-0	13,63	Ja	JB4	Nej	S4	S4	13,63	0,00	0,00	0,00	0,00	13,63	0,00	0,00	0,00
28-0	7,81	Ja	JB6	Nej	S2	S2	7,81	0,00	0,00	0,00	0,00	7,81	0,00	0,00	0,00
29-0	4,97	Ja	JB6	Nej	S2	S2	4,97	0,00	0,00	0,00	0,00	4,97	0,00	0,00	0,00
31-0	2,97	Ja	JB6	Nej	S2	S2	2,97	0,00	0,00	0,00	0,00	2,97	0,00	0,00	0,00
32-0	2,65	Ja	JB6	Nej	S2	S2	2,65	0,00	0,00	0,00	0,00	2,65	0,00	0,00	0,00
33-0	2,77	Ja	JB6	Nej	S2	S2	2,77	0,00	0,00	0,00	0,00	2,77	0,00	0,00	0,00
34-0	4,78	Ja	JB6	Nej	S2	S2	4,78	0,00	0,00	0,00	0,00	4,78	0,00	0,00	0,00
35-0	4,33	Ja	JB6	Nej	S2	S2	4,33	0,00	0,00	0,00	0,00	4,33	0,00	0,00	0,00
36-0	3,03	Ja	JB6	Nej	S2	S2	3,03	0,00	0,00	0,00	0,00	3,03	0,00	0,00	0,00
37-0	9,16	Ja	JB7	Nej	S2	S2	9,16	0,00	0,00	0,00	9,16*	9,16	0,00	0,00	0,00
38-0	1,70	Ja	JB6	Nej	S2	S2	1,70	0,00	0,00	0,00	0,00	1,70	0,00	0,00	0,00
1-0	1,05	Ja	JB7	Ja	S2	S2	1,05	0,00	0,00	0,00	0,00	1,05	0,00	0,00	0,00
2-0	0,38	Ja	JB7	Ja	S2	S2	0,38	0,00	0,00	0,00	0,00	0,38	0,00	0,00	0,00
39-0	1,79	Ja	JB6	Nej	S2	S2	1,79	0,00	0,00	0,00	1,79*	1,79	0,00	0,00	0,00
41-0	7,26	Ja	JB6	Nej	S2	S2	7,26	0,00	0,00	0,00	0,00	7,26	0,00	0,00	0,00
42-0	7,45	Ja	JB7	Nej	S2	S2	7,45	0,00	0,00	0,00	0,00	7,45	0,00	0,00	0,00
43-0	9,98	Nej	JB1	Nej	S4	S4	9,98	0,00	0,00	0,00	0,00	9,98	0,00	0,00	0,00
44-0	1,91	Nej	JB1	Nej	S4	S4	1,91	0,00	0,00	0,00	0,00	1,91	0,00	0,00	0,00
45-0	0,98	Nej	JB1	Nej	S4	S4	0,98	0,00	0,00	0,00	0,00	0,98	0,00	0,00	0,00
46-0	1,94	Nej	JB1	Nej	S4	S4	1,94	0,00	0,00	0,00	0,00	1,94	0,00	0,00	0,00
18-0	8,84	Ja	JB7	Ja	S2	S2	8,84	0,00	0,00	0,00	0,00	8,84	0,00	0,00	0,00
Total	180,10						180,10	0,00	0,00	0,00	10,95	180,10	0,00	0,00	0,00

De stjernemarkerede (*) arealer er manuelt redigerede af ansøger til at være beliggende i andre beskyttelsesområder for fosfor, nitrat og grundvand end det fremgår af kortværket til husdyrgodkendelse.dk. I dette tilfælde er arealerne 37-0 og 39-0 placeret jf. beskyttelsesområde for grundvand, se afsnit 13.2 Påvirkning af grundvandet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alle arealer

De ejede og forpagtede udbringingsarealer samt aftalearealerne beliggende i Kolding Kommune blev den 31. maj og 3. juni 2011 besigtiget af kommunen. Umiddelbart er der ikke krav om udarbejdelse af § 16-arealgodkendelse af aftalearealerne, og kommunen fandt ikke forhold ved besigtigelsen, som kan begrunde et krav om arealgodkendelse.

De ejede og forpagtede udbringningsarealer er beliggende i oplandet til Kolding Inderfjord, som er ikke Natura 2000-vandområde. Alle arealerne ligger uden for udpegningerne mht. nitrat- og fosforklasser samt område udpeget som nitratfølsomt grundvandsområde.

Vedvarende græsningsarealer

23-0, 23-1, 23-2, 25-0, 40-0, 40-1, 41-1 og 42-1 er permanent græs, ingen af arealerne afgræsses. Se afsnit 13.5

Påvirkning af beskyttet natur for nærmere redegørelse for arealerne.

Aftalearealer

Aftalearealerne er alle beliggende udenfor nitratklasse 1-3, fosforklasse 1-3 samt områder udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde, og der er dermed ikke umiddelbart krav om udarbejdelse af § 16-arealgodkendelse for aftalearealerne.

En del af aftalearealerne er beliggende i Vejle Kommune. Kolding Kommune har 10. januar 2012 modtaget Vejle Kommunes vurdering af disse arealer, se bilag 11.

Kolding Kommune vurderer på baggrund af redegørelse i bilag 7e, at driften af aftalearealer beliggende i Kolding Kommune ikke medfører væsentlig påvirkning af miljøet, og stiller dermed ikke krav om udarbejdelse af miljøgodkendelse jf. Husdyrlovens § 16.

Udbringningsarealer

Alle arealer med undtagelse af 43-0, 44-0, 45-0 og 46-0 er oplyst som værende drænet. De ikke drænedede arealer er forpagtede arealer beliggende ved Vester Nebel.

Arealerne 1-0, 2-0 og 18-0 er oplyst vandede, øvrige er oplyst som værende ikke vandet.

Det er opgivet, at jordbundstypen primært er JB6, sandblandet lerjord og JB7, lerjord. Enkelte arealer er oplyst som JB1, sandjord (de ikke-drænedede arealer ved Vester Nebel) og JB 4, lerblandet sandjord.

De ejede og forpagtede arealer er ligeledes robuste arealer, og der er ikke benyttet virkemidler for direkte at reducere udvaskningen af fosfor og kvælstof til overfladevand samt kvælstof til grundvand, bortset fra de tiltag som følger af BAT. I de følgende afsnit er fosfor- og kvælstofproblematikken nærmere beskrevet.

Ejede og forpagtede arealer tilføres husdyrgødning svarende til 251,66 DE, svarende til et husdyrtryk på 1,4 DE/ha, som er maksimalt harmonitryk jf. de generelle regler. Da der ikke er ansøgt lavere husdyrtryk end de generelle regler, der kontrolleres af NaturErhvervsstyrelsen stilles der ikke vilkår til maksimalt husdyrtryk.

12 GØDNINGSMÆNGDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbrugets produktion af husdyrgødning er svinegylle svarende til 540,66 DE. Heraf afsættes 383,20 DE til aftalearealer.

Tabel 22: Gødningsmængder

Gødningstype	Kg kvælstof*	Kg fosfor*	DE*
Produceret			
Svinegylle	56.295,53	13.205,24	540,66
Afsat til			
Nyvang 19	3.811,00	881,00	35,00
Elkærholmsvej 13	980,00	227,00	9,00
Fæsteholt 10	10.017,00	2.317,00	92,00
Ballevej 105	15.243,00	3.525,00	140,00
Nyvang 18	1.415,00	327,00	13,00
Totalt			
Svinegylle til udbringning på husdyrbruget	24.829,53	5.928,24	251,66

*Beregningsgrundlag 10-2007-A.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer på baggrund af Miljøportalens kort over jordbundstyper, at jordbundstypen jf. Tabel 21 er angivet korrekt.

Sædskiftet er på lerjord angivet til svinesædskiftet S2, som er et sædskifte (planteavlssædskifte) med et udvaskningsindeks på 93, mere end 15 % vinterraps og 10 % lovpligtige efterafgrøder. På sandjordene er sædskiftet angivet til S4, som er et sædskifte med udvaskningsindeks 98, mere end 35 % vinterraps og 10 % lovpligtige efterafgrøder. Sædskiftet er identisk med referencesædskiftet, og ikke anvendt som virkemiddel til begrænsning af udvaskning af næringsstoffer. Der stilles derfor ikke vilkår til anvendelse af det specifikke sædskifte.

For nærmere informationer om sædskifter se bilag 10.

BAT-niveau for fosfor

BAT-niveauet for fosfor for projektet er beregnet ud fra Miljøstyrelsens vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT) for husdyrbrug med henholdsvis konventionelt hold af søer med pattegrise ved fravæning (gyllebaserede staldsystemer), konventionel produktion af smågrise (gyllebaserede staldsystemer) samt konventionel produktion af slagtesvin 30-102 kg (gyllebaserede staldsystemer) fra 2010. Beregningen ses i bilag 5.

Emissionsgrænseværdien for fosfor opnåelig ved anvendelse af BAT for husdyrbrug med konventionel produktion af henholdsvis søer med pattegrise, smågrise samt slagtesvin er individuel for hver dyretype. For det aktuelle projekt, som har produktion af alle tre dyretyper, udregnes et vægtet gennemsnit for at finde emissionsgrænseværdien for fosfor for det aktuelle projekt.

Emissionsgrænseværdien for fosfor for det aktuelle projekt må dermed max. være på 24,43 kg P/DE ab lager (jf. bilag 5).

Det aktuelle projekt ligger ifølge ansøgningen på 13.205,24 kg P/ 540,66 DE = 24,42 kg P/DE ab lager. Kommunen vurderer, at BAT med hensyn til fosfor er overholdt for det aktuelle projekt, idet fosforindholdet pr. DE ab lager er under emissionsgrænseværdien. Der er benyttet foderkorrektion hos søerne som virkemiddel. Der stilles vilkår til maksimal emissionsgrænseværdi for fosforindholdet pr. DE ab lager.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

12.1.1 Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 180,10 ha ejede og forpagtede arealer, som fremgår af bilag 6.

12.1.2 Der skal afsættes 289 DE husdyrgødning til aftalearealer ved fuld produktion.

12.1.3 Fosforindholdet pr. DE ab lager må maksimalt være 24,43 kg P/DE ab lager. Emissionsgrænseværdien beregnes som et vægtet gennemsnit mellem dyretyperne på gyllebaserede staldsystemer på baggrund af tallene i gødningsregnskabet. Emissionsgrænsen vurderes overholdt ved overholdelse af vilkår 7.1.2 om fodertilpasning.

12.1.4 Fosforindholdet pr. DE ab lager skal beregnes årligt som et løbende gennemsnit over 3 år og skal kunne forevises i forbindelse med tilsyn for minimum de 5 seneste år.

13 PÅVIRKNINGER FRA AREALERNE

13.1 KOMMUNALE UDPEGNINGER OG FORTIDSMINDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udpegninger findes i Kommuneplanen (2010-2021). Se også udpegningerne på kortbilag 4.

Udbringningsarealerne er beliggende i landzone, som er udpeget til jordbrugsmæssig anvendelse.

Arealerne 43-0 og 44-0 ligger grænsende til byzone, Vester Nebel og sammen med arealerne 45-0 og 46-0 i område planlagt til boligområde.

Husdyrbrugets udbringningsarealer ligger derudover i område udpeget til *jordbrugsformål* jf. kommuneplanen.

Arealernes øvrige relationer i forhold til kommuneplanens udpegninger:

Enkelte arealer ligger i *lavbundsområde*.

Ingen arealer er udpeget som *naturområde*, men adskillige grænser hertil.

Gennem de sydlige arealer ved Ferup går 2 *økologiske forbindelseslinjer*.

Flere arealer grænser til *særlig værdifuld terrestrisk natur* – Ferup Skov og område ved Vester Nebel Å/Elkærholm.

Flere arealer ved Ferup og mod Vester Nebel Å/Elkærholm ligger i *særligt værdifuldt landskabsområde*.

Fortidsminder: I markskel på en del af udbringningsarealet er der registeret *beskyttede jord- eller stendiger*. Der er ingen registrerede *fortidsminder* på udbringningsarealerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I områder udlagt til jordbrugsmæssig anvendelse skal anvendelsen hovedsagelig være jordbrugserhverv, dvs. landbrug, skovbrug og gartneri. Varetagelsen af andre samfundsmæssige interesser kan medføre, at ovennævnte hensyn må nedprioriteres. Arealer grænsende til byzone er jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen omfattet af generelle restriktioner med hensyn til udbringningstidspunkter for husdyrgødning.

Lavbundsarealer skal jf. kommuneplanens retningslinje som udgangspunkt friholdes for byggeri og anlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau genskabes, eller som kan hindre muligheden for at det vilde dyre- og planteliv styrkes. De potentielle vådområder er lavbundsarealer, som er potentielt egnede som vådområder, og skal friholdes for byggeri og anlæg, som kan forhindre, at det naturlige vandstands niveau kan genskabes.

I eller i nærheden af udpegede naturområde må der ifølge retningslinjerne ikke ske aktiviteter, som medvirker til at forringe den biologiske mangfoldighed væsentligt.

I de økologiske forbindelsesområder må ændringer i arealanvendelsen, bl.a. etablering af nye, større anlæg, ikke i væsentlig grad forringe dyre- og plantelivets spredningsmuligheder. De særlige økologiske forbindelsesområder skal friholdes for byggeri, anlæg og ændret arealanvendelse, der forringer muligheden for at oprette nye naturområder eller etablere sammenhænge mellem eksisterende naturområder.

De særligt værdifulde naturområder skal bevares og udvides. Deres helt særlige naturværdier skal sikres og gennem pleje og andre tiltag forbedres. Der skal stilles krav om foranstaltninger, der sikrer overlevelse og fortsat udbredelse af de arter og naturtyper, der ligger til grund

for udpegningen af de særligt værdifulde naturområder. I og i nærheden af særligt næringsfattige eller biologisk mangfoldige naturområder må der ikke ske etablering eller udvidelse af husdyrproduktioner eller andet, som medvirker til at forringe den biologiske mangfoldighed væsentligt.

De værdifulde landskaber skal som hovedregel friholdes for byggeri og anlæg. Hvor byggeri tillades, må det ikke forringe de visuelle, kulturhistoriske, geologiske eller oplevelsesmæssige værdier. Hvor byggeri eller anlæg tillades, skal byggeriet besidde en høj arkitektonisk kvalitet og samspillet med landskabet prioriteres højt.

Kolding Kommune vurderer, at arealdriften ikke er i konflikt med Kommuneplanens retningslinjer, da det vurderes, at driften ikke afviger fra normal markdrift. Det skal dog påses, at udbringningen af husdyrgødning omkring området, der er udpeget som naturområde, ikke er i strid med naturbeskyttelseshensynene. Disse forhold vurderes i følgende afsnit 13.5

Påvirkning af beskyttet natur.

13.2 PÅVIRKNING AF GRUNDVANDET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ingen af de ejede og forpagtede arealer ligger i områder, som er udpeget som nitratfølsomt indvindingsområde, og der er ikke anvendt virkemidler specifikt til brug for reduktion af nitrat til grundvandet ud over de generelle harmoniregler. Projektet indeholder dog foderkorrektioner med henblik på reduktion af anlæggets ammoniakfordampning. Dette virkemiddel har indirekte en gunstig effekt i forhold til potentiel påvirkning af grundvandet, da foderkorrektionen reducerer husdyrgødningens indhold af kvælstof. Der benyttes på lerjord et standardsædskifte S2 og på sandjord standardsædskiftet S4 med et udvaskningsindeks på henholdsvis 93 og 98.

Markerne 37-0 og 39-0 er beliggende i indvindingsoplandet til Ferup Vandværk. Selve staldanlæggene samt de resterende udbringningsarealer er beliggende udenfor indvindingsoplande til vandværker.

Det elektroniske ansøgningssystem har beregnet udvaskningen af kvælstof fra rodzonen til grundvandet i ansøgt drift til henholdsvis 43 og 49 mg nitrat/liter fra arealerne 37-0 og 39-0, hvilket er en reduktion i udvaskningen på 1 mg nitrat/liter i forhold til nudrift.

En del af de ejede og forpagtede udbringningsarealer er beliggende i indsatsområdet for Vandel – Bramdrupdam m.fl. og er et prioriteret indsatsområde med hensyn til grundvand, men kortlægningen er endnu ikke afsluttet i dette område. De resterende ejede og forpagtede udbringningsarealer er beliggende udenfor indsatsområder, se bilag 8.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Loven fastlægger, at hvis udvaskningen af kvælstof fra rodzonen i nitratfølsomme indvindingsområder (NFI) beregnes til at være over 50 mg nitrat/liter, må udvaskningen ikke stige i ansøgt produktion.

Husdyrloven fastlægger endvidere, at hvis der foreligger en indsatsplan for grundvandsbeskyttelse, der omfatter et projekts udbringningsarealer, skal retningslinjerne heri være styrende for miljøgodkendelse af projektet.

En del arealer er beliggende i et prioriteret indsatsområde med hensyn til grundvand (Vandel – Bramdrupdam m.fl.), men endnu ikke tilendebragt. Idet kortlægningen og indsatsplanerne endnu ikke foreligger, er der ikke forhold, som giver anledning til yderligere vilkår i den forbindelse.

Alle udbringningsarealerne er beliggende i et område, hvor grundvandsbeskyttelsen er registreret som 'ringe sårbarhed' på baggrund af jordens geologi. Beregning af nitratudvaskningen for udbringningsarealer, som er beliggende ved Ferup Vandværks borer, viser, at udvaskningen reduceres med 1 mg nitrat/liter til en udvaskning på 43 og 49 mg/liter i det ansøgte projekt. Kolding Kommune vurderer, at der ved den almindelige drift af arealerne er tilstrækkelig beskyttelse mod udvaskning til grundvandet.

Det vurderes, at der ikke er yderligere forhold, som kan begrunde en fravigelse af det generelle beskyttelsesniveau i forhold til nitratudvaskning til grundvand. Kolding Kommune vurderer, at den ansøgte produktion ikke vil udgøre en væsentlig risiko for forurening af grundvandet.

13.3 PÅVIRKNING AF SØER OG VANDLØB

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Beskyttede søer på og omkring udbringningsarealerne fremgår af Tabel 23, bilag 7c og lokalitetsnummerering (lok.) nedenfor henviser hertil.

Tabel 23 Søer og vandløb grænsende til udbringningsarealer

Lok.	Naturareal (ID)	Naturtype	Estimeret naturtilstand	Placering
1	200110575	Sø	-	Sydvest for mark 3-0.
2	200110573	Sø	-	Vest for mark 15-0 (nord)
3	200110134	Sø		Sydøst for mark 18-0
4	200110590	Sø		Vest for mark 15-0
11	200110611	Sø		Nordvest for mark 27-0
12	200110609	Sø		På mark 31-0
17	Jordrup Bæk	Vandløb	B1-målsat	Sydvest for mark 11-0
18	Ferup Skovbæk	Vandløb	B1-målsat	Nord for mark 29-0 Nord for mark 39-0

Søer/vandhuller

Lokalitet 1, 2, 3 og 4. Vandhuller.

Alle fire vandhuller ligger på eller op til ejendommens udbringningsarealer. Ingen af vandhullerne er besigtiget i felten, men på baggrund af en luftfotogennemgang vurderes de alle at være temmelig næringspåvirkede og tilgroede. Kun ved vandhul nr. 1 hælder marken mod vandhullet.

Lokalitet 11. Sø nordvest for mark 27-0.

Søen er vurderet på baggrund af luftfotos at være temmelig næringsbelastet, vandoverfladen er mere eller mindre dækket af liden andemad. Marken hælder mod søen (0-6°).

Lokalitet 12. Vandhul på mark 31-0

Vandhullet er besigtiget 24. juni 2010. Et mindre, lavvandet, gravet vandhul med ø. Vandhullet er omgivet af næringselskende sump-arter som bredbladet dunhammer, stor nælde og pilekrat, men også mindre tolerante arter som almindelig sumpstrå og engkarse. Der blev registreret flere vandplantearter i søen, svømmende vandaks, hvid åkande og vejbred skeblad. Endelig blev der registreret haletudser. Søen er moderat næringspåvirket. Den estimerede naturtilstand er III.

Vandløb

Lokalitet 17. (Jordrup Bæk), vandløb sydvest for mark 11-0.

Marken hælder på en ca. 80 m lang strækning ned mod vandløbet (hældning 6-12°). Vandløbet er B1-målsat.

Lokalitet 18. (Ferup Skovbæk), vandløb nord for mark 29-0 og nord for mark 39-0.

Vandløbet er B1-målsat. På strækningen langs mark 29-0 er vandløbet delvist adskilt fra marken.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Vandløb og søer påvirkes hovedsageligt af erosion samt direkte afstrømning af næringsstoffer fra overfladevand og dræn. Søer og vandhuller er særligt følsomme overfor tilførsel af fosfor. Derfor fokuseres der hovedsageligt på terrænhældninger ned til vandløb og søer. I henhold til

husdyrbrugsbekendtgørelsen § 26 stk. 3 må flydende husdyrgødning ikke udbringes på stejle skråninger med en hældning på mere end 6° ned mod vandløb, søer over 100 m² eller fjorde inden for en afstand af 20 m fra vandløbets, søens eller fjordens øverste kant.

Der er i alle tilfælde tale om mere eller mindre næringsberigede søer/vandhuller i agerlandet. Det vurderes, at alle vandhuller kan være potentielt levested for bilag IV-arter som stor vand-salamander og evt. spidssnudet frø, se afsnit 13.6 Påvirkning af særligt beskyttede arter.

Det vurderes samlet, at de generelle regler vedrørende udbringning af husdyrgødning, herunder det generelle bræmmekrav, er tilstrækkelige til at beskytte søerne og vandløbene mod erosion og næringsstofforforsel i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på arealerne.

For at imødegå direkte afstrømning af husdyrgødning til vandmiljøet stilles der skærpende vilkår til udbringningsarealernes tilstand og egnethed til udbringning.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

13.3.1 Husdyrgødning må ikke udbringes på vandmættet, oversvømmet, frossen eller sne-dækket areal

13.4 PÅVIRKNING AF HAV- OG KYSTOMRÅDER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De ejede og forpagtede udbringningsarealer (ca. 180 ha) afvander via Kolding Å-systemet til Kolding Inderfjord. Kolding Fjord er indtil udløbet i Lillebælt ikke Natura-2000 vandområde, men står i direkte forbindelse hermed.

Beskrivelse af vandområde og opland

Kolding Inderfjord dækker 4,9 km² havoverflade. Der er en relativt lav vanddybde i Inderfjorden og derfor sker der ofte en opblanding af hele vandsøjlen selv ved forholdsvis svage vind-påvirkninger. Opholdstiden er ca. 2-3 uger i Inderfjorden og mindre i Yderfjorden.

Grænsen mellem inderfjord og yderfjord er lagt ved Løger Odde Hage. Grænsen markerer et naturligt skel mellem yderfjorden, der ofte er meget præget af Lillebæltvand og den mere lukkede inderfjord.

Inderfjorden har et stor afstrømningsoplandet er i forhold til dens størrelse. Opland er på ca. 320 km² og omfatter deloplandene fra Kolding Å-systemet, Dalby Mølle bæk, Skartved Bæk, Apotekergrøften. Det dyrkede opland er ca. 22.000 ha. og det øvrige opland er ca. 10.000 ha. Udbringningsarealerne udgør ca. 0,56 % af det samlede opland.

Tilstand og målsætning for vandområdet

Ifølge vandplanen for Lillebælt/Jylland vurderes den arealspecifikke kvælstof- og fosforafstrømning til Kolding Inderfjord til 22,8 Kg N/ha/år og 0,85 Kg P/ha/år. Dette giver en total belastning på 729.600 kg N/år og 27.200 kg P/år.

Den primære konsekvens af tilført kvælstof til de marine områder sker gennem en øget primærproduktion af planktonalger, som kan medføre øget iltforbrug, nedsat iltkoncentration, svovlbrinte-dannelse, udskygning m.v. Herved kan primærproduktionen ved særligt bundflo-raen påvirkes negativt. F.eks. er en række fugle afhængige af tilstedeværelsen af ålegræs og anden makroflora. Ålegræs kan ses som et eksempel på primærproducenter, som påvirkes både direkte og indirekte af næringsstofudvaskning, og som påvirker bl.a. nogle fuglearter som enten er direkte afhængige af ålegræs som fødegrundlag, eller fuglearter fouragerer på fisk og invertebrater, som er afhængige af ålegræsbankernes tilstedeværelse.

Den nuværende tilstand i Kolding Inderfjord vurderes i vandplanen til "ringe", målt ud fra ålegræshøjden. Der er ikke fundet nogen signifikant udvikling i dybdeudbredelsen for ålegræs i perioden 1989 til 2002, dog er retningen en stigende udbredelsesdybde (Vejle Amt Kystbadevand 2002). Med de nuværende indsætter forventes det ikke, at vandområderne opnår at opfylde målet for god økologisk tilstand i 2015.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Påvirkninger og bidrag fra projektet (i sig selv)

Projektets påvirkning af Kolding Inderfjord vurderes alene i sig selv og ikke i kumulation med andre projekter, da der ikke er tale om et Natura2000-område.

Udbringningsarealet til Kolding Inderfjord er 180 ha og der udvaskes ifølge ansøgningens beregninger 53,6 kg N/ha fra rodzonen. En del af det udvaskede kvælstof vil blive omsat i jorden. Størrelsen af omsætningen afhænger af jordens reduktionspotentiale, der er et udtryk for forskellen mellem den mængde nitrat, der kommer fra rodzonen, og den mængde nitrat, der ender i vandområdet. Det faktiske reduktionspotentiale for oplandet omkring arealerne kendes ikke, men det er 50 og 75 % ifølge den reduktionspotentiale-modellering, som er foretaget af Danmarks Miljøundersøgelser.

Udvaskningen fra rodzonen antages derfor at blive reduceret med ca. 67,5 %, dermed bliver udvaskningen fra projektet (inklusive husdyrgødning og handelsgødning) til Kolding Inderfjord 3.141 kg N.

Ifølge Miljøstyrelsens bilag af 16. juni 2010 kan der kun reguleres på bidraget af nitrat fra husdyrgødningen. En worst case beregning viser, at en kvælstofudledning fra arealerne på 3.141 kg N udgør ca. 0,4 % ($3.141 \text{ kg N} / 729.600 \text{ kg N} \times 100$) af den samlede udledning til Kolding Inderfjord.

Da projektet (inklusive både husdyrgødning og handelsgødning) bidrager med under 1 % af den samlede belastning, og belastningen fra husdyrgødning alene bidrager mindre vurderes det, at udbringning af husdyrgødning på arealerne, som afvander til Kolding Inderfjord ikke har en skadevirkning på Kolding Inderfjord, og der stilles ikke vilkår i relation hertil.

13.5 PÅVIRKNING AF BESKYTTET NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Udbringningsarealernes beliggenhed i forhold til beskyttet natur fremgår af bilag 6a og er listet i Tabel 24. Lokalitetsnummer (lok.) henviser til bilaget.

Tabel 24 Naturarealer grænsende til udbringningsarealer

Lok.	Naturareal (ID)	Naturtype	Estimeret naturtilstand	Placering
5	Nyt – (delvist)	Overdrev	III	Syd for mark 41-0, nord for mark 42-0
6	Ny	Eng	IV	Nord for mark 42-0
13	200108683	Eng	II	Øst for mark 8-0 og sydøst for mark 19-0
14	200108529	Eng	II	Øst for mark 19-0, 24-0 og aftaleareal Aft CSS
15	200108532	Eng	III	Øst for mark 29, vest for mark 31-0
16	20010928	Overdrev	III	Nordøst for mark 24-0

Lokalitet 5 overdrev langs Jordrup Bæk.

Arealet, der er beskrevet i afsnit 10 Anlæggets ammoniakpåvirkning af naturen strækker sig hele vejen langs sydsiden af mark 41-0. Mod øst omfatter overdrevet arealer både nord og syd for Jordrup Bæk, og en del af arealet støder op til mark 42-0.

Lokalitet 6 eng ved Jordrup Bæk

Engen er ligeledes beskrevet i afsnit 10. Den støder mod syd og vest op til mark 42-0.

Lokalitet 13 eng øst for mark 8-0 og sydøst for mark 19-0.

Engen, der strækker sig langs Vester Nebel Å er besigtiget 5. juni 2009. Arealet er beskrevet som en uensartet eng med små gode lokaliteter. Der er tale om et forholdsvis artsrigt rigkær med mange gode og forholdsvis næringsfølsomme mosearter, bl.a. maj-gøgeurt, trævlekrone, eng-nellikeroed, toradet star, almindelig star, muse-vikke, vinget perikon og kalmus. Den estimerede naturtilstand er II. Mark 8-0 hælder forholdsvis kraftigt ned mod engen 6-12°.

Lokalitet 14 eng øst for mark 19-0, 24-0 og aftaleareal Aft CSS.

Engen, der ligger umiddelbart nord for ovennævnte eng er besigtiget 8. juni 2009. Arealet rummer ligeledes en forholdsvis varieret vegetation med mange forholdsvis almindelige kær- og mosearter. Naturtilstanden er estimeret til II. Arealet er adskilt fra mark 19-0 af en 20-30 meter bred ubeskyttet, græsdomineret bræmme. Aftalearealet "Aft CSS" støder direkte op til engen.

Lokalitet 15 eng øst for mark 29 og vest for mark 31-0.

Engen er besigtiget 17. juni 2010. Det er en varieret eng med våde og mere tørre arealer omgivet af skov, enge og dyrkede marker. Arealet rummer både natureng og mere kulturpåvirkede partier. Der er registreret en række almindelige engarter som gul fladbælg, almindelig sumpstrå, kær-tidsel og græsbladet fladstjerne. Den estimerede naturtilstand er III. Mark 31-0 hælder kraftigt ned mod engen.

Lokalitet 16 overdrev nordøst for mark 24-0.

Overdrevet er besigtiget 15. maj 2009. Mark 24-0 skråner kraftigt ned mod overdrevet i markens nordøstlige hjørne. Overdrevet er forholdsvis stejlt nær marken. Arealet rummer en lang række forholdsvis almindelige overdrevsarter som blåhat, mangleblomstret frytle, mark-frytle,

vellugtende gulaks, almindelig kongepen, kornet stenbræk og slåen. Den estimerede naturtilstand er III.

Ikke udbringningsarealer

Ud over udbringningsarealerne råder husdyrbruget over arealer, der ikke tilføres husdyrgødning. Beliggenhed fremgår af bilag 7a. Redegørelsen her omfatter alle disse arealer uanset, at de ikke er omfattet af naturbeskyttelse.

Mark nr. 23-0: Arealet ligger på en stejl skråning mellem mark 8-0, mark 19-0. Størstedelen af skråningen vurderes ikke at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men arealet udgør en vigtig gødningsfri bræmme mellem markerne og den værdifulde, næringsfølsomme eng, der i slugten lapper over med mark 23-0. Engen er beskrevet ovenfor som lokalitet 13.

Arealet er permanent græs og afgræsses ikke.

Mark nr. 23-1 og 25-0: Arealerne ligger på kanten af ådalen nedenfor hhv. mark 19-0 og 24-0. Arealerne adskiller udbringningsarealerne fra lokalitet 14. Arealerne er ikke beskyttede, men de udgør vigtige gødningsfri bræmmer mellem markerne og den beskyttede eng.

Arealerne er permanent græs og afgræsses ikke.

Mark nr. 40-0 og 40-1: Markerne støder ikke direkte op til beskyttet naturarealer, men mod syd støder marken op til Ferup Skovbæk, der på strækningen er B1-målsat, og omfattet af de generelle bræmmebestemmelser.

Arealet er permanent græs og afgræsses ikke.

Mark nr. 5-1: Arealet ligger op til Jordrup Bæk.

Arealet vurderes ikke at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Arealet er udyrket mark.

Mark nr. 41-1: Den østlige del af marken er registreret som beskyttet eng. På baggrund af feltbesigtigelse og luftfotogennemgang vurderes det umiddelbart, at hele arealet bør være beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3 som overdrev. Sagsbehandling heraf sker i særskilt sag parallelt med sagsbehandling i forbindelse med miljøgodkendelse. Arealet er beskrevet ovenfor som lokalitet 5, overdrev langs Jordrup Bæk.

Arealet er permanent græs og afgræsses ikke.

Mark nr. 42-1: Marken er ikke med i den vejledende registrering af beskyttet natur, men på baggrund af feltbesigtigelse og luftfotogennemgang vurderes det umiddelbart, at arealet er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3 som eng. Sagsbehandling heraf sker i særskilt sag parallelt med sagsbehandling i forbindelse med miljøgodkendelse. Arealet er beskrevet ovenfor som lokalitet 6.

Arealet er permanent græs og afgræsses ikke.

Mark 23-2: Marken ligger som et mindre areal på et stærkt skrånende terræn ved mark 7-0 og 8-0. Arealet støder mod øst op til lokalitet 14 (se ovenfor). På baggrund af luftfotos vurderes arealet at være noget næringsbelastet. Arealet er i 2010 slået af, men materialet er ikke indsamlet (jf. luftfotos 2011). Arealet vurderes ikke at være omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, men arealet, der ligger på en stejl skråning vil potentielt kunne udvikle sig til overdrev.

Arealet er permanent græs, afgræsses ikke.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Lok. 5: Overdrevet rummer udelukkende almindelige overdrevarsarter og lokaliteten er noget præget af næringspåvirkning i sin nuværende tilstand. Der vurderes ikke at være grundlag for at stille skærpede vilkår i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på tilstødende arealer.

Lok. 6: Arealet er forholdsvis næringspåvirket i sin nuværende tilstand. Der vurderes ikke at være grundlag for at stille skærpede vilkår i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på tilstødende arealer.

Lok. 13: Det vurderes, at der er behov for at sikre engvegetationen mod næringsstofbelastning i forbindelse med udbringning af husdyrgødning fra tilstødende landbrugsarealer.

Der stilles derfor vilkår om etablering af 10 m husdyrgødningsfri bræmme ovenfor nuværende dyrkningsgrænse på mark 8-0.

Lok. 14: Det vurderes, at naturværdierne på arealet ikke kan begrunde skærpede vilkår i forbindelse med udbringning af husdyrgødning på de ejede/forpagtede udbringningsarealer. Det vurderes, at der er risiko for næringspåvirkning af engen ved udbringning af husdyrgødning på aftalearealet "Aft CSS" såfremt husdyrgødning udbringes nærmere end det ansøgte, hvor der er friholdt en husdyrgødningsfri bræmme på 10 meter mellem engen og dette areal.

Lok. 15: Det vurderes, at arealet ikke rummer en meget værdifuld eller næringsfølsom vegetation, og der er derfor ikke grundlag for at stille skærpede vilkår om bræmmer på tilstødende udbringningsarealer. Den vejledende registrering af den beskyttede eng er upræcis og vil blive tilrettet, så der ikke er overlap med udbringningsarealer.

Lok. 16: Overdrev er helt generelt kvælstoffølsomme. Da marken skrånede ned mod overdrevet stilles vilkår om etablering af en 10 m husdyrgødningsfri bræmme i hjørnet af mark 24-0 nærmest overdrevet med henblik på at imødegå påvirkning med kvælstof fra udbringning af husdyrgødning.

Ikke udbringningsarealer

Der er redegjort for en række arealer udenfor udbringning. Arealerne tilføres ikke husdyrgødning og afgræsses ikke. Det vurderes på denne baggrund, at projektet ikke medfører væsentlig påvirkning af disse arealer.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedrørende beskyttelse af naturgrænsende til udbringningsarealer:

13.5.1 På mark 8-0 skal der ovenfor nuværende dyrkningsgrænse etableres en 10 m bræmme, som friholdes for tilførsel af husdyrgødning, se bilag 7d.

13.5.2 På mark 24-0 skal der mod det registrerede overdrev etableres og vedligeholdes en 10 m bræmme, som friholdes for tilførsel af husdyrgødning, se bilag 7d.

13.6 PÅVIRKNING AF SÆRLIGT BESKYTTEDE ARTER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der findes ikke lokaliteter indenfor 1.000 m fra anlægget, hvor der er registreringer af bilag IV-arter.

I forhold til udbringningsarealerne er nærmeste registreringer arterne bæk-lampret og birkemus. Bæk-lampret er registreret i Vester Nebel Å (indtil ca. 35 m vest for husdyrbrugets udbringningsarealer) og i Truds Å (ca. 800 m sydøst for udbringningsarealerne). Birkemus er registreret i et område med overdrev, eng og skov ved Vester Nebel Å grænsende til aftaleareal AFT PF16 og ca. 650 m syd for husdyrbrugets udbringningsarealer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Flere af de øvrige arter, som er opført på EU-habitatdirektivets bilag IV (strengt beskyttede arter), er observeret i Kolding Kommune, men er ikke registreret i umiddelbar nærhed af Nyvang 9 og de tilhørende udbringningsarealer, se nærmere redegørelse i bilag 9.

Vandhuller i agerlandet kan være potentielt levested for bilag IV-arter som stor vandsalamander og evt. spidssnudet frø. Søer over 100 m² og som ikke er 'enkeltmandssøer' er omfattet af generelt bræmmekrav.

Der er ikke konstateret vandhuller på ejede og forpagtede arealer.

På baggrund af afstande fra anlæg til lokaliteter med registreringer af bilag IV-arter er der ikke foretaget ammoniakdepositionsberegninger, og det vurderes samlet, at projektet ikke udgør en trussel for bilag IV-arter eller deres levesteder.

Det vurderes, at de generelle regler for udbringning af husdyrgødning er tilstrækkelige til at beskytte eventuelle forekomster af bilag IV-arter i tilknytning til husdyrbrugets udbringningsarealer, og der stilles ikke skærpede vilkår.

14 DRIFTSFORSTYRELSE OG EGENKONTROL

14.1 EGENKONTROL OG DOKUMENTATION

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbruget oplyser, at følgende aktiviteter indgår i driftens egenkontrol:

- Der er telefonisk alarm på temperaturovervågningen i staldene.
- Regnskab over vand-, energi- og foderforbrug styres via driftsregnskab.
- Journal for anvendelse af pesticider føres i sprøjtejournal.
- Logbog føres for tilstand af flydelag
- Der er gødningsplan, som styrer håndtering af husdyrgødning.
- Produktionsapparatet efterses i det daglige arbejde.
- Gyllepumpning overvåges.
- Autoriseret el-installatør laver med års mellemrum gennemsyn af ejendommens el-installationer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at der er en rutine, der sikrer en fornuftig drift af ejendommen. Overholdelse af miljøgodkendelsens rammer skal dokumenteres i henhold til nedenstående vilkår. Der står opført flere egenkontrol-vilkår under de specifikke afsnit.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for egenkontrol og dokumentation:

14.1.1 På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

14.1.2 Til dokumentation for, at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer, skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises:

- Husdyrindberetning (GHI)
- Sædskifte- og gødningsplan
- De seneste 5 års gødningsregnskaber med tilhørende markplaner og sædskifteoversigter, inkl. kvitteringer for overførte og/eller modtagne mængder husdyrgødning (skema B1)

14.1.3 Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i nærværende godkendelse.

14.2 DRIFTSFORSTYRELSE ELLER UHELD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Redegørelse for mulige uheld

Der kan være risiko for uheld ved følgende punkter:

Håndtering af kemikalier

Drift af olietanke

Ved påfyldning af diesellole

Håndtering af gylle

Minimering af risiko for uheld

I ansøgt drift vil sprøjten påfyldes på vaskeplads med afløb til gyllebeholder.

Olietank er placeret, så der ikke er mulighed for påkørsel.

Der er overfyldsalarm på dieseltank.

Der er selvfrydende håndtag på dieseltanken.

Påfyldning af gyllevogn sker med selvsugende kran ved maskinstation.

Pumpning af gylle fra stald overvåges.

Minimering af gener og forurening ved uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen., se bilag 12.

Medarbejdere er instrueret i at tilkalde Miljøvagten (112) i tilfælde af uheld.

Der er opsat en liste med relevante telefonnumre i stalden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kommunen vurderer, at der i forbindelse med udvidelsen ikke indgår elementer, der øger risici i relation til ovennævnte gennemgang. For at sikre husdyrbrugets opdaterede vurdering af risici og begrænsning af konsekvenser af uheld og driftsforstyrrelser stilles der vilkår om, at der til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på husdyrbruget, og at beredskabsplanen skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse og de stillede vilkår vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for driftsforstyrrelser og uheld:

14.2.1 Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

15 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

For § 12 husdyrbrug skal der som minimum redegøres for anvendelsen af BAT-tiltag vedrørende:

- Management (ledelses- og kontrolrutiner)
- Foder
- Staldindretning
- Forbrug af vand og energi
- Opbevaring og behandling af husdyrgødning
- Udbringning af husdyrgødning

Ansøger oplyser følgende i relation til anvendelse af bedste tilgængelige teknik på husdyrbruget.

Management

Husdyrbruget gennemfører arbejdspladsvurdering (APV), der er førstehjælpsudstyr og værnemidler til rådighed – fx beskyttelsesbriller, handsker etc.

Husdyrbruget gennemfører og anvender E-kontrol og SPF-sundhedsstyring i relation til husdyrproduktionen.

I bedriftens driftsregnskab registreres forbrug af energi, vand, indkøbt foder, pesticider og handelsgødning. Der udarbejdes gødningsplaner og gødningsregnskab på bedriften, hvor såvel forbrug af handelsgødning som husdyrgødning dokumenteres.

Rengøring i og omkring siloer og bygninger foretages jævnligt med henblik på at minimere risikoen for lugt, og for at der ikke skal opstå uhygiejniske forhold.

Der er udarbejdet en beredskabsplan for bedriften, så forholdsregler i forbindelse med uheld som kemikalier, gylle og brand m.v. er beskrevet.

Der føres egenkontrol over bl.a.

- Der er telefonisk alarm på ventilation og foderanlægget i staldene.
- Der er dyrelæge-sundhedsrådgivning hver måned.
- Der udarbejdes løbende foderplaner i samarbejde med konsulent således blandingen altid er optimeret.
- Regnskab over vand-, energi- og foderforbrug.
- Anvendelse af pesticider føres i sprøjtejournal.
- Logbog føres for tilstand af flydelag.
- Gyllepumpning overvåges.
- Gyllebeholderne kontrolleres hvert 10. år af en autoriseret kontrollør.
- Autoriseret el-installatør laver hvert år gennemsyn af ejendommens el-installationer.
- Der er gødningsplan som styrer håndtering af husdyrgødning.
- Der foretages årligt indberetninger over dyreholdets størrelse og gødningsforbrug mv. via www.landbrugsindberetning.dk.

Det vurderes, at ansøger lever op til BAT indenfor management.

Foder

Der er på ansøgningstidspunktet ikke pålagt ejendommen restriktioner i forhold til fodring. I nudrift er der derfor ikke indtastet oplysninger, hvorved www.husdyrgodkendelse.dk beregner på baggrund af normalt.

Der anvendes tørfoder indeholdende fytase og et fosfor- og råproteinindhold indenfor de vejledende niveauer i BAT-foder (jf. BREF). Der anvendes fasefodring for at optimere foderudnyt-

telsen. Foderplanen udarbejdes i samarbejde med konsulent og med anvendelse af nyeste viden indenfor svinefodring. Herved optimeres fodringen så unødigt forbrug af råvarer undgås.

For søer anvendes foderkorrektion, der medfører lavere udskillelse af næringsstoffer med anvendelse af højere fodereffektivitet og/ eller lavere protein- og fosforindhold pr FE. Ved slagtesvin/polte og smågrise følges normindhold for fosfor- og proteinindhold i foder.

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at sikre effektiv fodring gennem sammensætning af foderet, og løbende kontrol, således at det stemmer overens med dyrenes behov.

Det vurderes at ansøger lever op til kravet om BAT i forhold til fodring.

Der henvises til afsnit 7 Foder for uddybning af foderkorrektioner.

Staldindretning

Generelt

Med hensyn til BAT og staldsystemer er der flere forskellige definitioner på, hvad BAT er. Dels er der referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF), dels er der Miljøstyrelsens Teknologiblade og dels www.husdyrgodkendelse.dk's beregninger.

I BREF-dokumentet fremgår, at staldsystemer for søer i en løbeafdeling og i drægtighedsstald med fuld- eller delspaltegulv med vakuumsystem nedenunder til hyppig fjernelse af gylle, eller delspaltegulv med en reduceret gødningskanal er BAT. BAT for søer i farestalde er en boks med fuldspaltede jern- eller plastikgulve og som har enten en kombination af vand- og gødningskanal, et udskylningssystem med gødningsrender eller en gødningsopsamler nedenunder.

BAT for smågrise er ifølge BREF-dokumentet staldsystemer med enten et delvist spaltet gulv (to-klimasystem), et delvist spaltet gulv jern- eller plastikgulv og et skrånende eller konvekst fast gulv, et delvist spaltet gulv med metal- eller plastikpalter, en lavvandet gødningskanal og en kanal for fordærvet drikkevand, eller en stald med delspaltegulv med trekantede jernpalter og en gødningskanal med hældende sidevægge.

Ifølge BREF er følgende staldsystemer for slagtesvin BAT: et fuldspaltet gulv med et vakuumsystem til hyppig fjernelse af gylle, eller et delvist spaltet gulv med reducerede gødningskanaler med hældende vægge og et vakuumsystem, eller et delvist spaltet gulv med et centralkonvekst fast gulv eller et hældende fast gulv foran stien, en gødningsrende med hældende sidevægge og en hældende gødningsbeholder. De 2 sidstnævnte staldtyper er ifølge Dansk Svineproduktion hollandske typer, som ikke har fundet udbredelse herhjemme.

BREF-dokumentet fra 2003 er anbefalinger til myndigheden og kan således inddrages i fastlæggelsen af den bedste tilgængelige teknik, men kan ikke være eneste grundlag til fastlæggelsen af BAT.

I forhold til staldindretning findes fem teknologiblade for slagtesvin, og tre teknologiblade for hhv. søer og smågrise:

- Delvist fast gulv (slagtesvin/version 3, opdateret 29.3.2011).
- Svovlsyrebehandling af slagtesvinegylle (version 2, opdateret 23.5.2011)
- Kemisk luftrensning med syre (slagtesvin/ version 3, opdateret 23.5.2011)
- Biologisk luftrensning (slagtesvin/ version 1 af 23.5.2011)
- Køling af gylle i slagtesvinestalde (version 2, opdateret 23.5.2011)

- Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde (version 1 af 20.12.2010)

- Kemisk luftrensning med syre (søer/ version 1 af 29.4.2011)
- Køling af gylle i stalde til søer og smågrise (version 1 af d. 26.1.2011)
- Svovlsyrebehandling af gylle i smågrisestalde (version 1 af 20.12.2010)
- Kemisk luftrensning med syre (smågrise/ version 1 af 29.4.2011)

Teknologilisten er en vejledende oversigt over landbrugsteknologier og -teknikker, der har en dokumenteret miljøeffekt samt er testet driftssikre. Listen er en supplerende vejledning til ansøgere og kommunens sagsbehandlere i forbindelse med udarbejdelsen og behandlingen af miljøgodkendelser af husdyrbrug. Teknologilisten udarbejdes af Miljøstyrelsen, og er sidst opdateret november 2011.

Valg af staldteknologi

Oversigt over valget af staldteknologi i de forskellige staldafsnit fremgår af Tabel 4: Det samlede husdyrhold på bedriften (ansøgt drift) i afsnit 5 Husdyrhold.

Smågrisene går på delvist spaltegulv. Den nye smågrisestald etableres desuden med gyllekøling i kanalerne i overensstemmelse med Teknologibladet "Køling af gylle i stalde til søer og smågrise". Varmen fra gyllekølingen vil blive anvendt i stalde, mandskabsfaciliteter og stuehus.

Den nye løbe/drægtighedsstald anlægges med delvist spaltegulv som tilsvarende de eksisterende løbe/drægtighedsafdelinger på ejendommen. Dette staldsystem bliver lovkrav i alle løbeafdelinger fra og med 2013, og lever op til kravet om BAT. Det nye staldanlæg etableres ligeledes med gyllekøling i kanalerne, og varmen herfra ligeledes blive anvendt i stalde mv. Farestalden på ejendommen er renoveret i 2004, og er med delvist spaltegulv.

Eksisterende poltestald med fuldspaltegulv renoveres i 2015. Alle slagtesvin/polte går herefter på delvis spaltegulv, og staldene lever dermed op til de nye lovkrav for slagtesvinestalde gældende fra 2015.

Den nye gyllebeholder vil blive udstyret med en fast teltoverdækning. Overdækningen vil medføre en lavere ammoniakfordampning fra tanken og vil også betyde, at de nærmeste naboer vil opleve færre lugtgener.

Det vurderes, at den nye gyllebeholder samt de planlagte (og eksisterende) bygninger lever op til BAT-kravet.

Fravalg af BAT - staldsystemer

Det generelle ammoniakkrav er overholdt, der er reduceret med yderligere 792 kg N/år og BAT-kravet er ligeledes overholdt ved de valgte teknologier. Da projektet overholder kravene ved de valgte investeringer er yderligere investeringer i teknologier som gylleforsuring og luftrensning er fravalgt.

Gylleforsuring er ligeledes fravalgt pga. af staldanlæggenes og gylleopbevaringsanlæggenes indbyrdes placering i relativt stor afstand og mange enheder – herunder flere fortanke mv. som vanskeliggør en central tilsætning af syre til gyllen. Endvidere er indgået i overvejelserne, at syrebehandling, på grund af den kontinuerlige ompumpning, er en relativt energikrævende proces samt at håndtering af stærke syrer kan indebære en miljømæssig og sikkerhedsmæssig risiko. Implementering af forsuring i dette projekt vil på grund af driftsbygningernes og fortankenes indbyrdes placering være en uproportional stor omkostning.

Konklusion teknologivalg/fravalg - staldindretning

Ansøger har valgt at benytte en kombination af velafprøvede og dokumenterede teknologier, herunder valg af staldsystem ved drægtige søer, diegivende søer og smågrise, samt valg af

gyllekøling i nye stalde samt overdækning af ny gyllebeholder. Samlet set for de valgte tiltag opnås effekter, som matcher BAT-kravene mht. ammoniakreduktion og samtidig opnås en væsentlig reduktion af virksomhedens forbrug af brændsel til opvarmning.

Vand- og energibesparende foranstaltninger

Energibesparende foranstaltninger

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget. Næsten alle staldafsnit, inkl. den nye stald, er med undertryksventilation, som er det mest strømbesparende mekaniske ventilationssystem. Der er installeret trinløs styring af ventilatorer i staldene, hvilket regulerer luftcirkulationen efter behov, og giver dermed lavest mulig forbrug af energi. Der er installeret vertikale ventilatorer, der har et lavere energiforbrug end horisontale ventilatorer.

Der er et automatisk fodringsanlæg på ejendommen med nye energibesparende møller.

Sammen med staldvask vaskes ventilatoren i staldafsnittene sammen med det øvrige staldinventar. Herved fjernes snavs mv., der kan yde modstand og forøge strømforbruget.

Der anvendes lavenergi-lysstofrør og lavenergipærer i varmelamperne. Lyset i staldene er kun tændt efter behov og styres af foderstyringssystemet. Udendørslys er dagslysstyret.

Varmen fra gyllekølingen anvendes til opvarmning af stalde, mandskabsfaciliteter og stuehus.

Vandbesparende foranstaltninger

Vandforbruget registreres løbende. Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild. Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion anvendes der således BAT (drikkenipler over trug).

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF), der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT.

Opbevaring og håndtering af husdyrgødning

Gyllen omrøres kun forud for udkørsel af gylle.

Der er konstant flydelag på gyllen i tanke uden fast overdækning. Efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der senest 14 dage efter, at der igen er gylle i tanken, er etableret flydelag. Flydelaget kontrolleres jævnligt, hvilket sikrer, at der altid er minimal emission af ammoniak. Der føres logbog over flydelaget på gyllen, så der er fokus på, at flydelaget lever op til kravene.

Tankene er tilmeldt de lovpligtige regelmæssige eftersyn, hvilket betyder, at tankene hvert 10. år bliver kontrolleret for, om der skulle være tegn på begyndende utætheder.

Flydende husdyrgødning opbevares i gyllebeholdere, kanaler under stald samt fortank.

Da der er tale om:

- stabile beholdere, der kan modstå mekaniske, termiske og kemiske påvirkninger
- tankenes bund og vægge er tætte
- gyllebeholderen har ingen spjæld, og alt pumpes op under tilsyn

- gyllen omrøres kun umiddelbart før tømning
- den eksisterende gyllebeholder er overdækket med naturligt flydelag
- Der er fast overdækning af ny gyllebeholder. Dermed er der ikke tilførsel af regnvand til gylletanken. Dette reducerer antallet af transporter i forbindelse med udkørsel af gylle
- Kontakten til gyllepumpen er etableret således, det ikke er muligt for uvedkommende eller ved uheld at aktivere pumpen
- tankene kontrolleres ved 10-års beholderkontrol
- Lagrene tømmes hvert år og inspiceres visuelt, for at identificere eventuelle utætheder i beholderens bund og vægge
- På sugekranen er etableret et returløbssystem, således at spild som følge af overfyldning ikke sker

vurderes det, at BAT er opfyldt med hensyn til gødningsopbevaring jf. referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF).

Udbringning af husdyrgødning

Der udarbejdes hvert år en mark- og gødningsplan, hvorved det sikres, at mængden af gødning tilpasses afgrødens forventede behov. I planen tages der bl.a. hensyn til jordbundstype, sædskifte, planternes udbytte, planternes vækstperiode og kvælstofudnyttelsen.

Husdyrgødningen udbringes under hensyn til de gældende regler, og foregår i videst mulige omfang efter godt landmandskab, dvs. ingen udbringning i weekender og helligdage.

På veletablerede afgrøder køres ud med gyllevogn med drypfri slæbeslanger. Da gyllen køres ud på veletablerede afgrøder minimeres ammoniakfordampningen, såvel som lugtgenerne på grund af mindre fordampning og hurtigere optagelse i planterne. Ved afgrødehøjde under 10 cm bør det tilstræbes at udbringe gødningen under ideelle vejrforhold dvs. kølig, fugtig og vindstille eller ved direkte nedfældning.

Gyllen udbringes med slæbeslanger eller nedfældes, for at mindske lugtgenerne og ammoniakfordampning mest muligt.

Gyllen køres typisk ud med 20-25 m³ gyllevogn med slæbeslanger eller nedfælder. Der vil forekomme ammoniakfordampning og lugtgener fra marker, hvorpå der er udbragt gylle. Omfanget afhænger af vejrforhold (temperatur, vindforhold og evt. nedbør).

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene.

BAT for udbringningsteknik er beskrevet i referencedokumentet for bedste tilgængelige teknikker, der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion (BREF) som en række tiltag. En del af disse tiltag er dækket af husdyrgødningsbekendtgørelsen og bekendtgørelse om jordbrugs anvendelse af gødning og om plantedække, hvorfor det er et lovkrav at følge dem. F. eks:

- regler for udbringningstidspunkter (forbud mod udbringning 200 m fra byområder på weekend- og helligdage)
- udbringningsmetoder (f. eks ikke tilladt at bruge bredspredere til gylle)
- krav om nedfældning på sort jord og græsmarker
- krav til udbringningstidspunkter, der sikrer optagelse i planter
- krav om nedbringning af husdyrgødning udlagt på ubevoksede arealer indenfor 6 timer
- Krav om maksimale mængder husdyrgødning pr. ha
- krav til efterafgrøder

Det vurderes, at de anvendte udbringningsteknikker lever op til BAT. Kommunen vurderer på den baggrund, at BAT er tilgodeset i forhold til håndtering af flydende husdyrgødning, og at transporterne med flydende husdyrgødning foregår under hensyntagen til omgivelserne, ligesom det er forsøgt at reducere dem mest muligt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Management

Kommunen vurderer, at der ved den løbende overvågning af produktionen samt inddragelse af relevante konsulenter sikres et godt overblik over ejendommen og en effektiv ressourceudnyttelse. Ved overholdelse af velfærdskravene samt de af kommunen opstillede krav til egenkontrol opsamles endvidere en række data, der kan indgå i forvaltningen af ejendommen. Det vurderes sammenfattende, at ejendommens management er at betragte som BAT.

Foder

Kommunen vurderer, at BAT er tilgodeset for denne bedrift med hensyn til fodring, idet anvisningerne i BREF-dokumentet følges. Der er endvidere benyttet foderkorrektioner for kvælstof og fosfor for søerne, som yderligere reducerer næringsstofbelastningen til miljøet.

Staldindretning

Kommunen vurderer, at BAT for staldsystemet er opfyldt i det konkrete projekt. For alt nybyggeri anvendes bedste staldsystem ligesom flere af de eksisterende stalde renoveres og dermed lever op til BAT for de pågældende dyretyper og staldsystemer. Desuden anvendes gyllekøling i kanalbunden i den ny smågrisestald og den nye sostald. Kommunen vurderer, at det er rimeligt at vurdere BAT for det eksisterende staldanlæg i forbindelse med næste revurdering.

Der etableres fast overdækning på den nye gyllebeholder.

Kommunen stiller ikke krav til brug af en bestemt teknik, men udelukkende til virkningsgraden. I det konkrete projekt er der valgt anerkendte teknikker i staldanlæggene kombineret med fast overdækning af en gyllebeholder.

Forbrug af vand og energi

Evt. lækager identificeres og repareres hurtigst muligt.

Bedriftens drikkevandsinstallationer rengøres og efterses jævnligt med henblik på at undgå spild.

Vandbesparelse opnås ved drikkenipler, som sidder over fodertruget (integreret i foderautomaten). Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (drikkenipler over trug).

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning, hvorefter staldene vaskes med højtryksrensere med koldt vand. Både iblødsætning og vask med højtryksrensere er vandbesparende. Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (brug af højtryksrensere).

Varme fra gyllekøling vil blive anvendt i farestalde.

Udendørs belysning er med bevægelsessensorer. Der er etableret dagslysstyring på belysning i staldene.

I alle stalde er der undertryksventilation, som er mere strømbesparende end fx ligetryksventilation.

Al ventilation er styret af et temperaturreguleret styringssystem, som sikrer, at ventilationen kører optimalt, både med hensyn til temperaturen i staldene og el-forbruget.

Ventilatorerne vaskes, når staldene vaskes.

Ifølge referencedokument for bedste tilgængelige teknikker (BREF) der vedrører intensiv fjerkræ- og svineproduktion, anvendes der således BAT (delvis lavenergibelysning, eftersyn og rengøring af ventilatorer, temperaturstyring der sikrer temperaturkontrol og minimumsventilation i perioder, hvor der ikke er behov for ret stor ventilation).

Opbevaring/behandling samt udbringning af husdyrgødning

I henhold til BREF dokumentet er det BAT at opbevare gylle i en stabil beholder, der kan modstå påvirkning og som er tæt og beskyttede mod tæring. Det er desuden BAT, at gyllen kun omrøres lige før tømning i forbindelse med udbringning samt at tanken overdækkes med fast låg eller flydelag.

Fosforoverskuddet er ligeledes overholdt ift. BAT-krav. I Miljøstyrelsens "Vejledende emissionsgrænseværdier opnåelige ved anvendelse af den bedste tilgængelige teknik (BAT)", er individuel for hver af husdyrbrugets dyretyper. For det aktuelle projekt, udregnes et vægtet gennemsnit som emissionsgrænseværdien for fosfor for det aktuelle projekt. Se afsnit 12 Gødningsmængder for nærmere redegørelse for BAT-niveauet for fosfor.

Vurdering af fravalg

Ansøger har valgt at benytte en kombination af velafprøvede og dokumenterede teknologier, herunder valg af staldsystem ved drægtige søer, diegivende søer og smågrise, samt valg af gyllekøling i nye stalde samt overdækning af ny gyllebeholder. Samlet set for de valgte tiltag opnås effekter, som matcher BAT-kravene mht. ammoniakreduktion og samtidig opnås en væsentlig reduktion af virksomhedens forbrug af brændsel til opvarmning.

Der er fravalgt gylleforsuring og luftrensning.

Kommunen vurderer, at husdyrbrugets fravalg af BAT er velbegrundet og acceptabelt for den pågældende produktion.

Samlet BAT-vurdering

I forhold til det generelle ammoniakreduktionskrav som beskrevet i husdyrloven, skal husdyrbruget reducere ammoniakfordampningen med 25 % i forhold til referencestaldsystemet. Desuden skal ammoniakemissionen reduceres yderligere som en konsekvens af BAT, som er proportionelt for en svineproduktion af den pågældende størrelse. Den nærmere redegørelse for det konkrete BAT-niveau for ammoniak ses af bilag 5.

I projektet er kravet om ammoniakreduktion opfyldt ved valg af staldsystemer, brug af gyllekøling i nye staldanlæg samt overdækning af gyllebeholder. For årssøer anvendes foderkorrektio, der medfører lavere udskillelse af næringsstoffer.

BAT-niveauet for fosfor for den pågældende produktion er overholdt ved korrektion af søernes fosfortildeling i foderet, som bevirker, at fosforindholdet pr. DE ab lager ligger under den vejledende emissionsgrænseværdi. Den nærmere redegørelse for det konkrete BAT-niveau for fosfor fremgår af bilag 5.

Ud fra økonomiske og proportionelle betragtninger vurderer kommunen, at husdyrbruget har inddraget BAT og truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer.

Der køres aldrig på vandmættet, oversvømmet, frossen eller snedækket areal. Der er ingen stærkt hældende arealer, og der holdes som minimum 2 m bræmmer til vandløbene. Gylleudbringning sker normalt kun på hverdage.

16 ALTERNATIVER OG OPHØR

16.1 ALTERNATIVE LØSNINGER OG 0-ALTERNATIV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Alternative løsninger

På grund af beskyttede diger omkring den sydlige del af ejendommens eksisterende anlæg er placeringen af nye anlæg begrænset.

0-alternativ

0 – scenariet er at dyreholdet ikke udvides. Der vil som udgangspunkt ikke kunne stilles krav til arealanvendelsen herunder transporter og miljømanagement mv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Alternative løsninger

Det er Kolding Kommunes vurdering, at den øgede miljøpåvirkning, der kommer som følge af udvidelsen på husdyrbruget, bestående af anlægget på Nyvang 9, ikke påvirker lokalområdet væsentligt i negativ retning, se nærværende miljøgodkendelse.

0-alternativ

Kommunen finder ikke, at der er nogle reelle alternativer til placering af staldanlæg.

Med hensyn til nabogener set i forhold til 0-alternativet, er det Kolding Kommunes vurdering, at udvidelsen ikke vil betyde væsentlig større gener for naboerne i nærområdet end ved den nuværende produktion jf. afsnittene om lugt-, støj-, støv- og fluegener samt lysforhold bortset fra øget transport se afsnit 9.3. Den øgede transport fra projektet vurderes dog ikke påvirke omgivelserne væsentligt.

16.2 OPHØR AF HUSDYRPRODUKTIONEN

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ved ophør af produktionen, hvor denne ikke overdrages til ny ejer, vil gødnings- og ensilageanlæg blive tømt og rengjort. Kemikalierester bortskaffes i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for farligt affald i Kolding Kommune. Restindholdet i olietanke fjernes og tanke renses. Overjordiske olietanke fjernes, nedgravede anlæg enten afblændes eller fjernes. Ved afblænding skal påfyldningsstuds og udluftningsrør fjernes. Gødningsanlæg rives ned og al materiale bortskaffes som affald i overensstemmelse med det til enhver tid gældende regulativ for erhvervsmæssigt affald i Kolding Kommune. Der udarbejdes en plan med tidspunkt for anden indretning og opbygning af staldbygninger til anden anvendelse, eller alternativt en plan med tidspunkt for nedrivning af staldbygningerne.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Kolding Kommune vurderer, at disse tiltag er tilstrækkelige til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke vil blive et attraktivt levested for eksempelvis rotter, og tiltagene fastholdes ved vilkår. Endvidere vurderes det, at disse tiltag vil sikre, at ejendommen ikke kommer til at fremstå som et øde og forladt element i landskabet.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår for husdyrbrugets ophør:

16.2.1 Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og gyllen afsættes. Kemikalier og sprøjtemidler skal bortskaffes til godkendt modtager.

16.2.2 Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

17 KONKLUSION

Det er Kolding Kommunes vurdering, at bedriftens drift efter gennemførelse af projektet, under overholdelse af vilkårene i nærværende miljøgodkendelse, ikke vil have væsentlige virkninger på miljøet, herunder, at de landskabelige hensyn, naboer og omgivelserne i øvrigt ikke tilsidesættes.

Kolding
Kommune

Lise Arp
Biolog

By- og Udviklingsforvaltningen - Landbrugsafdelingen
Nytorv 11, 6000 Kolding

18 KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

18.1 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Hvad kan man klage over? Retlige spørgsmål samt kommunens vilkår og vurderinger.

Hvem kan klage? Ansøger, klageberettigede myndigheder, foreninger og organisationer samt enhver der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald.

Hvem er klageinstans? Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvortil skal klagen sendes? Stiles til Natur- og Miljøklagenævnet, men sendes skriftligt til Kolding Kommune, Landbrugsafdelingen, Nytorv 11, 6000 Kolding eller til brug@kolding.dk

Hvad er klagefristen? Onsdag den 18. juli 2012 inden kl. 14.

Hvad er lovgrundlaget? Lovbek. nr. 1486 af 4. december 2009 om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Kan godkendelsen udnyttes efter klage? Natur- og Miljøklagenævnet træffer afgørelse om, hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Hvad koster det at klage? 500 kr. for privatpersoner og 3000 kr. for andre klageberettigede. Gebyret vil efter modtagelse af klagen blive opkrævet af Natur- og Miljøklagenævnet. Nærmere vejledning om klage og gebyr findes på www.nmkn.dk/Vejledninger.

Søgsmålsfrist: Søgsmål til prøvelse af afgørelsen ved domstolene, skal være anlagt inden 6 måneder fra den 20. juni 2012.

18.2 UNDERRETNING OM GODKENDELSEN

Miljøgodkendelsen annonceres den 20. juni 2012 i Budstikken Kolding. Miljøgodkendelsen er udsendt til de nærmeste naboer samt fremsendt til en række myndigheder og organisationer.

Nedenstående parter har modtaget kopi af miljøgodkendelsen:

Ansøger

- Flemming Damgaard, Nyvang 9, Ferup, 6640 Lunderskov

Ejere af forpagtede arealer, afgrænsningsarealer samt ejere af gylleaftalearealer

- Elly E. Nielsen, Elkærholmvej 21, 6640 Lunderskov
- Jens Brandenburg, Storedamvej 26, 6640 Lunderskov
- Jens Ravn, Storedamvej 20, 6640 Lunderskov
- Johs. Jensen, Storedamvej 8, 6640 Lunderskov
- Viggo Nielsen, Nyvang 24, 6640 Lunderskov
- Henning Tamberg, Nyvang 12, 6640 Lunderskov
- Jens Lange, Koldingvej 71, 6040 Egtved
- Brdr. Hansen, Koldingvej 63, 6040 Egtved
- Kolding Kommune, By- og udviklingsforvaltningen, afd. køb og salg, att. Anne Charlotte Larsen, Nytorv 11, 6000 Kolding
- Stefan Pedersen, Nyvang 19, Ferup, 6640 Lunderskov
- Claus Schilling, Sørensen, Elkærholmvej13, 6640 Lunderskov

- Per Fynbo, Fæsteholt 10, 6640 Lunderskov
- Ole Frederiksen, Ballevej 105, 7182 Bredsten
- Doris og Claus Hanquist, Nyvang 18, 6640 Lunderskov

Naboer

- Jeppe Roed, Risbøge 56, 6040 Lunderskov
- Stefan Pedersen, Nyvang 19, 6040 Lunderskov
- Herman Frederik Nijhuis, Elkærholmvej 6, 6040 Lunderskov
- Kristen Damgaard, Nyvang 2, 6640 Lunderskov
- Knud Hedegaard Jensen, Søgade 61, 6000 Kolding
- Anja Rønde Kramer, Nyvang 23, 6640 Lunderskov
- Hanne Lis Møller Sørensen, Nyvang 14, 6640 Lunderskov
- Henning Tamberg, Nyvang 12, 6640 Lunderskov
- Stefan de Place Pedersen, Nyvang 19, 6640 Lunderskov
- Per Elgin Jensen, Nyvang 25, 6640 Lunderskov
- Mogens Vinde Frickmann, Nyvang 21, 6640 Lunderskov
- Hans Wilhelm Hass, Nørreskovvej 15, st. tv, 6070 Christiansfeld
- Lizzi Jonna Hansen, Elkærholmvej 15, 6640 Lunderskov
- Thorkild Lund Pedersen, Elkærholmvej 10, 6640 Lunderskov
- Flemming Buhl, Nyvang 8, 6640 Lunderskov
- Heidi Sejr Sørensen, Elkærholmvej 11, 6640 Lunderskov
- Thomas Sten Rasmussen, Elkærholmvej 17, 6640 Lunderskov
- Knud Ejnar Frøslev, Egtvedvej 121, 6040 Egtved
- Bent Normand Pedersen, Elkærholmvej 14, 6640 Lunderskov
- Inger Sørensen, Elkærholmvej 13, 6640 Lunderskov
- Per Holst, Nyvang 6, 6640 Lunderskov
- Claus Jørgen Hanquist, Nyvang 18, 6640 Lunderskov
- Viggo Nielsen, Nyvang 24, 6640 Lunderskov
- ML Wind I/S v/Lasse Kold og Pia K K, Højsletvej 9, 8930 Randers NØ
- Bettina Holm Jensen, Jordrupvej 19, 6040 Egtved
- Jens Preben Dahl Christensen, Jordrupvej 17, 6040 Egtved

Parter med E-post:

- Konsulent: Lene Egtved Andersen, Kolding Herreds Landboforening, Niels Bohrs Vej 2, 6000 Kolding. E-post: lea@khl.dk
- Vejle Kommune, Kirketorvet 22, 7100 Vejle. Att. Teknik og Miljø – Landbrug og Vand. E-post: teknikogmiljo@vejle.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V. E-post: ae@aeraadet.dk
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia. E-post: mail@dkfisk.dk

- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. E-post: dn@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Kolding. E-post: kolding@dn.dk
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Worsaaesgade 1, 7100 Vejle. E-post: post@sportsfiskeren.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V. E-post: natur@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Lokalafdeling Sydøstjylland. E-post: kolding@dof.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N. E-post: husdyr@ecocouncil.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup. E-post: nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. E-post: fbr@fbr.dk
- Sundhedsstyrelsen, Embedslægeinstitutionen Syddanmark, Sorsigvej 38, 6760 Ribe. E-post: syd@sst.dk
- Naturstyrelsen, Haraldsgade 53, 2100 KBH Ø. E-post: nst@nst.dk

19 BILAGSOVERSIGT

- Bilag 1:** Vilkårskatalog
- Bilag 2:** Grundlag for vilkår og lovgivning
- Bilag 3:** Situationsplan
- a. Oversigtskort over husdyrbrugets anlæg og olietanke
 - b. Afløbsplan (tagvand, pumpeledninger, m.m.)
 - c. Beplantningsplan v. gyllebeholder
 - d. Beplantningsplan v. ejendommen
- Bilag 4:** Kommuneplanens udpegninger
- Bilag 5:** Beregning af BAT-niveau
- Bilag 6:** Arealer
- a. Oversigt over ejede og forpagtede arealer, gylleaftalearealer og afgræsningsarealer.
 - b. Transportruter
- Bilag 7:** Naturinteresser
- a. Fosfor og lavbundsarealer
 - b. Kvælstof - overfladevand
 - c. Beskyttet natur og vandløb
 - d. Bræmmer på ejede/forpagtede arealer
 - e. Naturredegørelse/aftalearealer
 - f. Naturlokaliteter ved nye aftalearealer
- Bilag 8:** Grundvandsinteresser
- Bilag 9:** Bilag IV-arter.
- Bilag 10:** Sædskifteoversigt
- Bilag 11:** Høringssvar fra Vejle Kommune
- Bilag 12:** Beredskabsplan

BILAG 1 VILKÅRSKATALOG

Miljøgodkendelsen omfatter samtlige landbrugsmæssige aktiviteter på ejendommen Nyvang 9, 6640 Lunderskov, matr. nr. 10e Ferup By, Lejrskov m.fl.

Ejendommens husdyrproduktion vedrører CHR nr. 45133 og CVR nr. 33098553 "Højlund v/Flemming Damgaard" med P-nr. 1016310987. Ejendommen er ejet af Flemming Damgaard. Bedriften drives konventionelt, og ansøger står for den daglige drift.

Husdyrproduktionen kan med denne miljøgodkendelse udvides til 37.400 smågrise fra 7,2 til 32 kg, 1.850 slagtesvin/polte fra 32-107 kg og 1.300 årssøer. Dette svarer til 540,67 DE og dermed en udvidelse på 286,29 DE.

Bedriften skal til enhver tid leve op til gældende regler, love og bekendtgørelser. Miljøgodkendelsen er en tilladelse til, at virksomheden kan producere på de nævnte vilkår i godkendelsen.

Der er stillet følgende vilkår for bedriften og tilhørende arealer:

Godkendelse

Udnyttelse

3.3.1 Godkendelsens *etape a* skal være udnyttet inden 2 år fra godkendelsens ikrafttræden, og *etape b* skal være udnyttet inden 3 år fra godkendelsens ikrafttræden. Godkendelsens *etape c* skal være udnyttet inden 5 år efter godkendelsens ikrafttræden.

Er godkendelsen ikke udnyttet indenfor de givne frister, bortfalder den del af godkendelsen, som ikke er udnyttet.

Placering i henhold til landskabet og kommunale retningslinjer

4.2.1 Der skal etableres en beplantning nord for adgangsvejen mod øst med samme omfang og placering samt eksempler på plantevalg jf. bilag 3d. Beplantningen skal etableres senest året efter toklimastalden er opført.

4.2.2 Der skal etableres en beplantning vest for anlægget med omfang og placering samt eksempler på plantevalg jf. bilag 3d. Beplantningen skal etableres senest året efter so-stalden er opført.

4.2.3 Det levende hegn bestående af et slørende 6-rækket beplantningsbælte langs indkørslen fra øst og til anlægget skal til en hver tid vedligeholdes og opretholdes, placering fremgår af bilag 3d.

4.2.4 Gyllebeholder 1.1.2 skal afskærmes med beplantning med omfang og placering samt eksempler på plantevalg jf. bilag 3c.

4.2.5 Gyllebeholder 1.1.2 skal fjernes, når den ikke længere er nødvendig for driften.

4.2.6 Gyllebeholder 1.1.2 skal etableres minimum 10 m fra beskyttede diger.

Husdyrhold

5.1.1 Husdyrbruget tillades drevet med et dyrehold på maksimalt 540,67 DE, bestående af 1.300 årssøer (31 fravænnede grise pr årssø, fravænningsvægt 7,2 kg), 1.850 polte (32-107 kg) samt 37.400 smågrise (7,2-32 kg).

5.1.2 Staldsystemet og det tilhørende dyrehold for hvert staldafsnit skal være i overensstemmelse med angivelserne i Tabel 4 i afsnit 5. Ændringer i forhold til dette kan god-

kendes af kommunen, såfremt beregninger viser, at lugtgener og ammoniakemissionerne ikke forøges.

- 5.1.3 Godkendelsens produktionsramme skal være udnyttet senest 5 år fra dato for meddelelse af nærværende godkendelse. Såfremt produktionsrammen ikke er udnyttet, skal godkendelsen revurderes, og godkendelsen kan evt. bortfalde.

Stalde og ammoniakemission

- 6.1.1 Ammoniakemissionen må ikke overstige et niveau svarende til 6.432 kg NH₃-N. Emissionskravet vurderes overholdt ved overholdelse af vilkårene 6.1.2, 6.1.3 samt vilkårene 6.2.4 om fast overdækning af gyllebeholdere, vilkår 7.1.1 om fodertilpasning samt vilkår 6.2.3 om gyllekøling.
- 6.1.2 Den ny drægtighedsstald (2) skal etableres med delvist spaltegulv samt gyllekølingsanlæg. Den ny farestald (4) skal etableres med delvist spaltegulv samt gyllekøling. Den ny smågrisestald (8) skal etableres som toklimastald med delvist spaltegulv og gyllekøling.
- 6.1.3 Den eksisterende farestald (3) skal senest 1.1.2017 være ombygget, således at staldsystemet ændres til delvist spaltegulv, 25-49 % fast gulv (185 stipladser til polte). 60 stipladser (farestier) forbliver kassestier med delvis spaltegulv.

Gyllekøling

- 6.2.1 Gyllekanalerne i den ny smågrisestald (8) - i alt 901 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 6.2.2 Gyllekanalerne i de nye sostalde (2 og 4) - i alt 1.761 m² - skal forsynes med køleslanger, der forbindes med en varmepumpe.
- 6.2.3 Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst 227.311 kWh i smågrisestalden (7) og mindst 337.837 kWh i sostaldene (2 og 4).
- 6.2.4 Der skal monteres en typegodkendt energimåler på varmepumperne. Energimålerne skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i kWh.
- 6.2.5 Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.
- 6.2.6 Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- 6.2.7 Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af følgende:

- afprøvning og funktionssikring af trykovervågningssystemet, alarmerne samt sikkerhedsanordningen
 - kontrol af kølekredsens ydelse.
- 6.2.8 Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed. Tilsynsmyndigheden skal underrettes ved driftsstop, der har en varighed på mere end 2 uger.

6.2.9 Registreringen fra datalogger, logbogen, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Lageranlæg

6.3.1 Håndtering af gylle skal foregå under konstant opsyn, såvel ved udpumpning fra fortanke som ved påfyldning af gyllevogne, således at spild og overfyldning undgås.

6.3.2 Gyllebeholderne skal tømmes med sugekran, eller der skal alternativt etableres en påfyldningsplads ved gyllebeholderne. Påfyldningspladsen skal etableres med opsamling, der ledes til gyllebeholderen.

6.3.3 Der må kun ske omrøring i forbindelse med gylleudbringning.

6.3.4 Gyllebeholder nr. 12 ved mark 18-0 skal have fast overdækning og etableres i henhold til teknologibladet om "Fast overdækning af gylleholder".

- Åbning af teltdug må kun ske i forbindelse med omrøring, tømning og udbringning af gylle.
- Skader på teltoverdækningen skal repareres indenfor en uge efter skadens opståen, eller der skal være indgået aftale om reparation.

Foder

7.1.1 Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 30.446 kg N pr. år.

"N ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$N \text{ ab dyr pr. årssø} = ((F_{Eso} \text{ pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso}) / 6.250) - 1,50 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,024).$$

7.1.2 Den totale mængde P ab dyr pr. år beregnet som P ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 6.899 kg P pr. år.

"P ab dyr pr. årssø" beregnes ud fra følgende ligning:

$$P \text{ ab dyr pr. årssø} = (FE \text{ pr. årssø} \times \text{gram fosfor pr. FE}) / 1.000 - 0,58 - (\text{antal fravænnede grise pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,006 \text{ kg P pr. kg tilvækst}).$$

7.1.3 Der skal føres en logbog, hvoraf følgende skal fremgå:

- antal årssøer
- antal fravænnede pr. årssø
- fravænningsalder og -vægt
- foderforbrug pr. årssø
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger i henholdsvis drægtigheds- og diegivningsperioden.

7.1.4 N og P ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder. Værdien skal udarbejdes årligt som et løbende gennemsnit over 3 år og kunne forevises i forbindelse med tilsyn for minimum de 5 seneste år.

7.1.5 Der skal udarbejdes en blandeforskrift for foder mindst hver tredje måned, såfremt der anvendes hjemmeblandet foder.

7.1.6 Logbogen/produktionskontrollen, indlægssedler for hver tredje måned samt eventuelle blandeforskrifter skal opbevares på husdyrbruget i mindst 5 år og forevises på tilsynsmyndighedens forlangende.

Energi- og vandforbrug

- 8.1.1 Ventilationsanlægget skal i forbindelse med vask af stalde renholdes med henblik på optimal energimæssig drift.
- 8.1.2 Ventilationsanlægget skal hvert år gennemgås ved et årligt serviceeftersyn, der skal sikre en optimal styring af ventilationen. Dokumentationen for udført service skal opbevares i 5 år og fremvises på forlangende.
- 8.1.3 Overbrusningsanlægget skal hvert år gennemgås ved et årligt serviceeftersyn, der skal sikre, at anlægget kører optimalt. Dokumentationen for udført service skal opbevares i 5 år og fremvises på forlangende.
- 8.1.4 Kemikalier og pesticider skal opbevares på kemikaliebestandigt tæt gulv med opkant, der som minimum kan rumme indholdet af den største beholder, og uden mulighed for afløb til kloak eller dræn.
- 8.1.5 Tankning af diesel skal foregå på plads med fast og for diesel uigennemtrængeligt underlag, enten med afløb til opsamlingsbeholder eller således at spild kan opsamles, og at der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand. Tankpistol må ikke kunne fastlåses under påfyldning.
- 8.1.6 Ved evt. spild ved olie- og dieseltanke skal spildet opsuges og evt. forurenede jord bortskaffes til godkendt modtager. Kattegrus eller andet sugende materiale skal være let tilgængeligt ved dieselstander og kemikalieopbevaring.

Spildevand inkl. regnvand

- 8.2.1 Vask af maskiner og redskaber, der anvendes til gødningstransport og vask af sprøjteudstyr skal enten ske i marken eller på vaskeplads med afløb til lukket beholder.

Lugt

- 9.1.1 Såfremt tilsynsmyndigheden vurderer, at driften af ejendommen giver anledning til væsentligt flere lugtgener for de omkringboende end forventet, skal bedriften lade udarbejde en handlingsplan for at nedbringe lugtgenerne, herunder evt. at foretage lugtmålinger.

Inden dokumentationsprogrammet iværksættes skal det godkendes af tilsynsmyndigheden, og undersøgelsens omfang vil efter konkret vurdering blive fastsat af tilsynsmyndigheden. Alle udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget. Beregning af lugtgener skal udføres af et firma, der er akkrediteret til at udføre disse målinger/beregninger, eller som kan godkendes af tilsynsmyndigheden. Lugtberegningen kunne f.eks. være en af OML-modellerne.

Viser lugtmålinger/-beregninger, at virksomheden giver anledning til et større lugtbidrag end forudsat ved meddelelse af denne godkendelse, skal der efter nærmere aftale med tilsynsmyndigheden foretages afhjælpende foranstaltninger.

Kravet om dokumentation af lugtforholdene kan højst fremsættes en gang årligt med mindre den seneste kontrol viste, at lugtemissionen ikke kan overholdes

Transport

- 9.3.1 I forbindelse med transport af gylle til udbringningsarealerne skal der hovedsageligt anvendes de ruter, der fremgår af bilag 6b. Alternative ruter skal anmeldes til og godkendes af Kolding Kommune.

9.3.2 Ved transport af gylle på offentlige veje skal gyllevognens åbninger være forsynet med låg eller lignende, således at spild ikke kan finde sted.

Støj fra anlæg og maskiner

9.4.1 Husdyrbrugets bidrag til det ækvivalente, korrigerede støjniveau i dB(A) målt i et hvert punkt uden for skel, må ikke overstige værdierne i Tabel 15.

Tabel 25: Maksimalt støjniveau

DAG	Tidsrum	Støjniveau	Referencetidsrum
Mandag-fredag	Kl. 07.00 – 18.00	55 dB(A)	ref. tid 8 timer
Lørdag	Kl. 07.00 – 14.00	55 dB(A)	ref. tid 7 timer
Lørdag	Kl. 14.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00 – 18.00	45 dB(A)	ref. tid 8 timer
AFTEN			
Alle dage	Kl. 18.00 – 22.00	40 dB(A)	ref. tid 1 time
NAT			
Alle dage	Kl. 22.00 – 07.00	40 dB(A)	ref. tid ½ time

9.4.2 Virksomheden skal for egen regning dokumentere, at grænseværdier overholdes, såfremt Kolding Kommune skønner det nødvendigt.

Gødningsmængder

12.1.1 Udbringning af husdyrgødning fra produktionen må kun finde sted på de 180,10 ha ejede og forpagtede arealer, som fremgår af bilag 6.

12.1.2 Der skal afsættes 289 DE husdyrgødning til aftalearealer ved fuld produktion.

12.1.3 Fosforindholdet pr. DE ab lager må maksimalt være 24,43 kg P/DE ab lager. Emissionsgrænseværdien beregnes som et vægtet gennemsnit mellem dyretyperne på gyllebaserede staldsystemer på baggrund af tallene i gødningsregnskabet. Emissionsgrænsen vurderes overholdt ved overholdelse af vilkår 7.1.2 om fodertilpasning.

12.1.4 Fosforindholdet pr. DE ab lager skal beregnes årligt som et løbende gennemsnit over 3 år og skal kunne forevises i forbindelse med tilsyn for minimum de 5 seneste år.

Påvirkning af søer og vandløb

13.3.1 Husdyrgødning må ikke udbringes på vandmættet, oversvømmet, frossen eller sne-dækket areal.

Påvirkning af beskyttet natur

13.5.1 På mark 8-0 skal der ovenfor nuværende dyrkningsgrænse etableres en 10 m bræmme, som friholdes for tilførsel af husdyrgødning, se bilag 7d.

13.5.2 På mark 24-0 skal der mod det registrerede overdrev etableres og vedligeholdes en 10 m bræmme, som friholdes for tilførsel af husdyrgødning, se bilag 7d.

Egenkontrol og dokumentation

14.1.1 På tilsynsmyndighedens forlangende skal virksomheden dokumentere overholdelse af denne godkendelses vilkår.

14.1.2 Til dokumentation for, at produktionen ligger indenfor godkendelsens rammer, skal der i forbindelse med tilsyn og på forlangende fremvises:

- Husdyrindberetning (GHI)
- Sædskifte- og gødningsplan
- De seneste 5 års gødningsregnskaber med tilhørende markplaner og sædskifteoversigter, inkl. kvitteringer for overførte og/eller modtagne mængder husdyrgødning (skema B1)

14.1.3 Husdyrbruget afholder selv omkostningerne til dokumentation, undersøgelser og målinger, som er anført i nærværende godkendelse.

Driftsforstyrrelser eller uheld

14.2.1 Beredskabsplanen, der fastlægger hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Ophør af husdyrproduktionen

16.2.1 Ved ophør af virksomheden skal staldanlægget rengøres, og gyllen afsættes. Kemikalier og sprøjtemidler skal bortskaffes til godkendt modtager.

16.2.2 Ophør af virksomheden skal meddeles til Kolding Kommune.

BILAG 2 GRUNDLAG FOR VILKÅR OG LOVGIVNING

Nedenstående findes den fulde titel på de love, bekendtgørelser og andre henvisninger, der er anvendt i miljøgodkendelsen.

Husdyrbrugsloven:

Lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug. Nr. 1572 af 20.12.2006, Miljøministeriet med senere ændringer.

Godkendelsesbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug. Nr. 294 af 31/03 2009, Miljøministeriet.

Husdyrbrugsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om husdyrbrug og dyrehold for mere end 3 dyreenheder, husdyrgødning, ensilage m.v. Nr. 1695 af 19/12 2006, Miljøministeriet med senere ændringer.

Affaldsbekendtgørelsen:

Bekendtgørelse om affald. Nr. 48 af 13. januar 2010, Miljøministeriet.

Påfyldning og vask af sprøjter:

Bekendtgørelse om påfyldning og vask af sprøjter til udbringning af plantebeskyttelsesmidler. Nr. 268 af 31.3.2009, Miljøministeriet.

Naturbeskyttelsesloven:

Lov om naturbeskyttelse. Nr. 9 af 3. januar 1992, Miljøministeriet.

Bek. om døde dyr:

Bek. om opbevaring af døde dyr. Nr. 439 af 11. maj 2007, Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender, (Fødevarestyrelsen).

Planloven:

Lov om planlægning. Nr. 937 af 24/09 2009, Miljøministeriet.

Habitatdirektivet:

Habitatdirektivet fra 1992 (Rådets direkt 92/43/EØF om bevaring af naturtyper samt vilde dyr og planter med senere ændringer).

Kommuneplan 2010-2021:

Kommuneplan 2010-2021 - Kolding Kommune.

Vandplan for Lillebælt/Jylland:

Udkast til Vandplan, Hovedvandopland 1.11 Lillebælt/Jylland – Forhøring, januar 2010, Miljøministeriet, By og Landskabsstyrelsen.

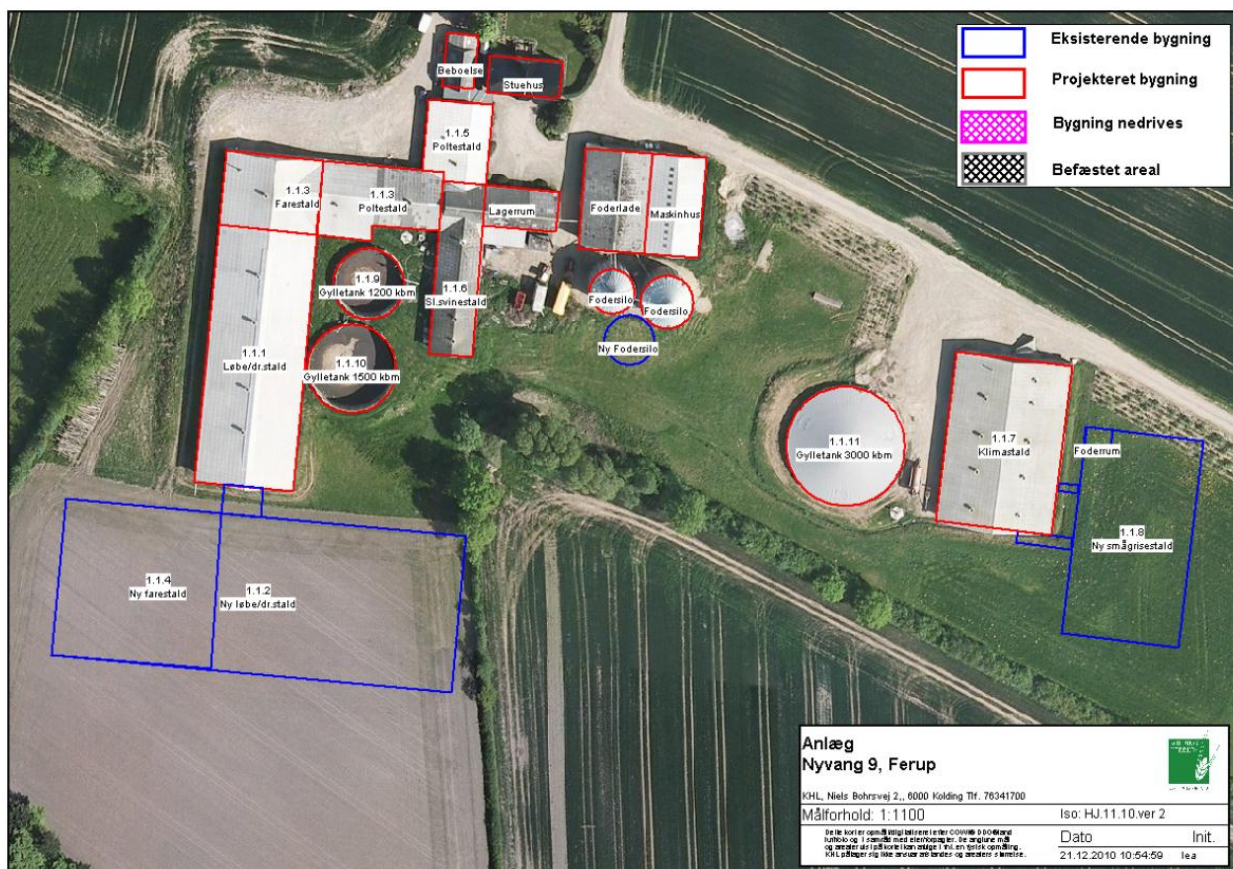
Basisanalyse Lillebælt:

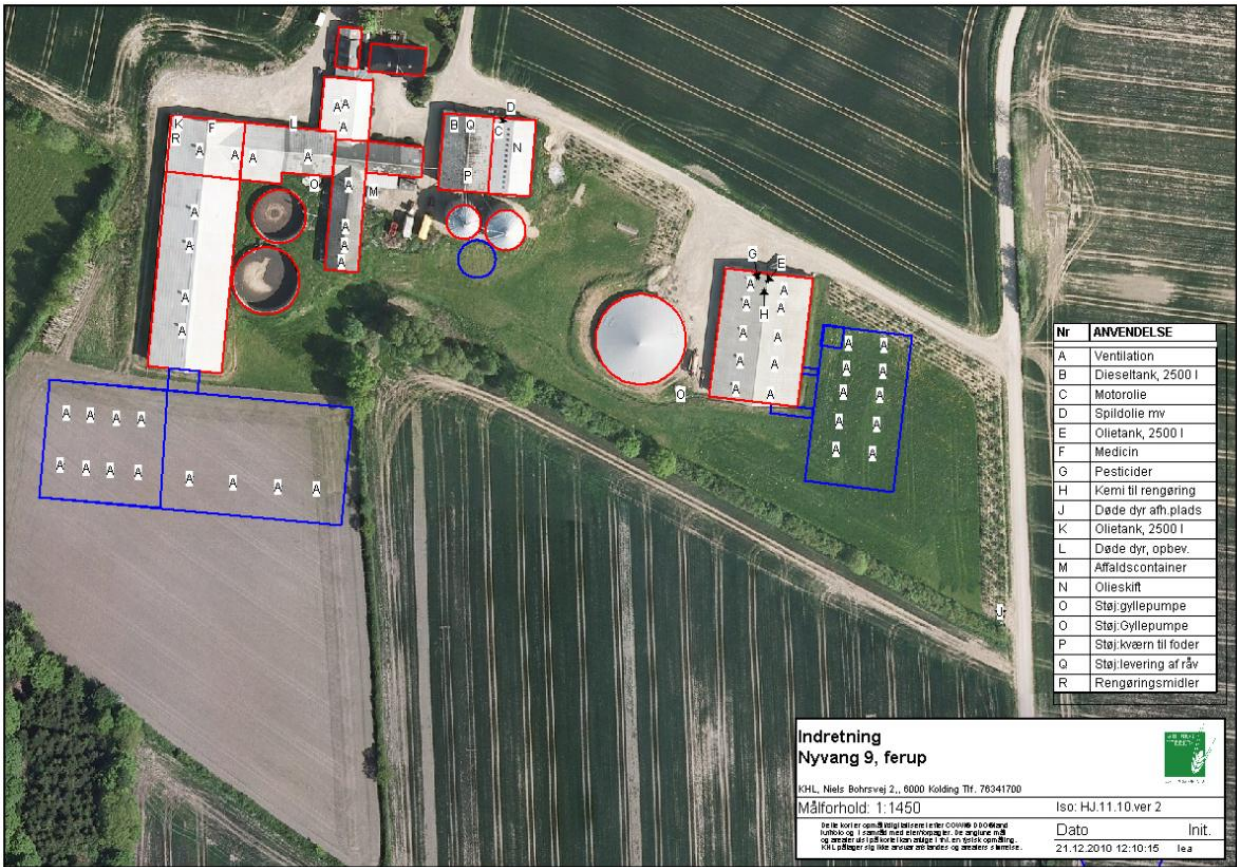
Basisanalyse Jylland (Natur). Habitat- og fuglebeskyttelsesområder - Lillebælt.

Løvfrørapport fra 2009:

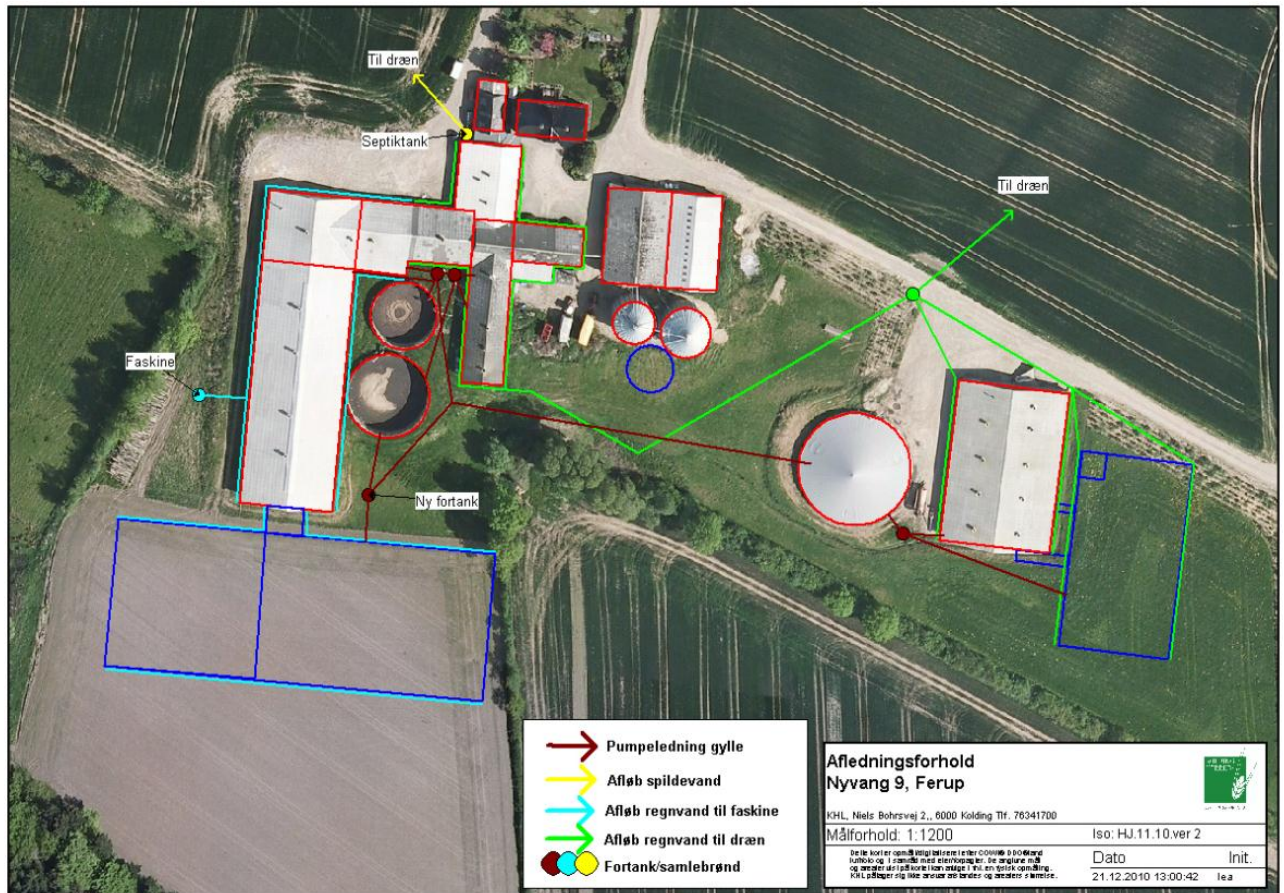
Overvågning af Løvfrø, Kolding Kommune, 2009, - Udarbejdet af Aqua Consult for Kolding Kommune, Teknisk Forvaltning, Miljø – Natur og Vand.

BILAG 3A SITUATIONSPLAN, OVERSIGTSKORT OVER HUSDYRBRUGETS ANLÆG OG OLIETANKE

BILAG 3B AFLØBSPLAN (TAGVAND, PUMPELEDNINGER, M.M.)

BILAG 3C BEPLANTNINGSPLAN V. GYLLEBEHOLDER

Forslag til planteliste

Eks. levende hegn

Der bør sikres en god pleje og efterplantning for at sikre et fortsat godt og dækkende hegn. Et levende hegn er et godt landskabselement, der sikrer både læ, afskærmning og levested for flora og fauna.

Nye hegn

De nye hegn er først fremmest et krav for at dæmpe gyllebeholders indvirkning på landskabet.

Vi foreslår hegnene skal bestå af gode danske arter, som eg, tjørn og øvrige arter som tilgodeser vildtet. Hegnet består af tre elementer: bestandstræer, ammetræer og buske.

Planteliste

Quercus robur- alm eg- 30 %. Bestandstræ

Alnus glutinosa- rødel- 15 %. Rødel skal fungere som ammetræ for egetræerne.

Acer campestre- naur- 5 %

Crataegus monogyna- hvidtjørn 10 %

Amelanchier spicata- bærmispel 10 %

Corylus avellana- hasselnød- 10 %

Prunus spinosa- slåen-10 %

Sambucus nigra- hyld - 5 %

Cornus sanguinea- rød kornel - 5 %

BILAG 3D BEPLANTNINGSPLAN V. EJENDOMMEN

Forslag til planteliste

Eks. levende hegn

Der bør sikres en god pleje og efterplantning for at sikre et fortsat godt og dækkende hegn. Et levende hegn er et godt landskabselement, der sikrer både læ, afskærmning og levested for flora og fauna.

Nye hegn

De nye hegn er først fremmest et krav for at nedskalere anlæggets indvirkning på landskabet. Desuden vil beplantningen runde anlægget af mod øst og skærme for indblik til de nyeste bygninger fra nord.

Vi foreslår hegnene skal bestå af gode danske arter, som eg, tjørn og øvrige arter som tilgodeser vildtet. Hegnet består af tre elementer: bestandstræer, ammetræer og buske.

Planteliste

Quercus robur- alm eg- 30 %. Bestandstræ

Alnus glutinosa- rødæl- 15 %. Rødæl skal fungere som ammetræ for egetræerne.

Acer campestre- naur- 5 %

Crataegus monogyna- hvidtjørn 10 %

Amelanchier spicata- bærmispel 10 %

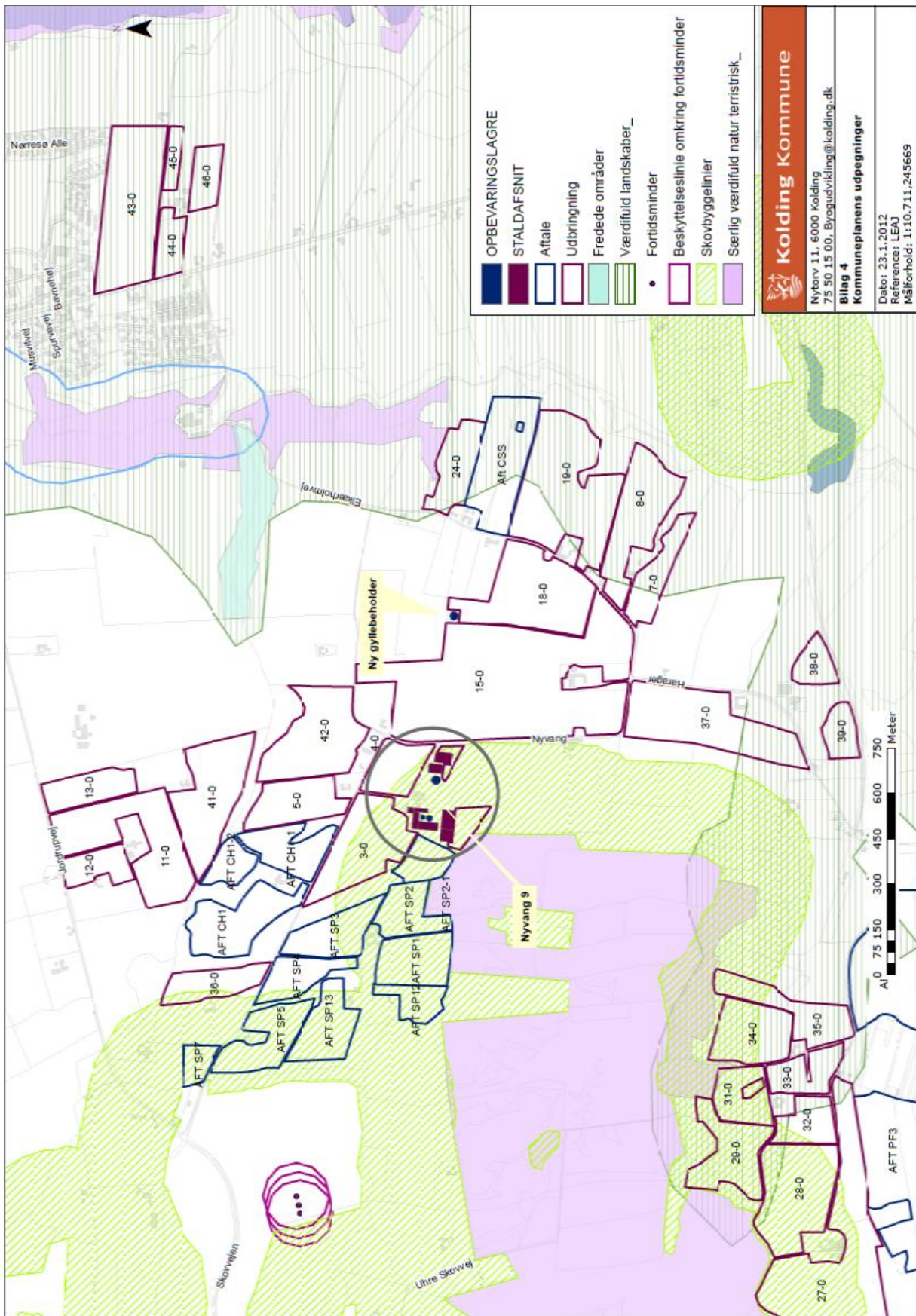
Corylus avellana- hasselnød- 10 %

Prunus spinosa- slåen-10 %

Sambucus nigra- hyld – 5 %

Cornus sanguinea- rød kornel – 5 %

BILAG 4 KOMMUNEPLANENS UDPEGNINGER

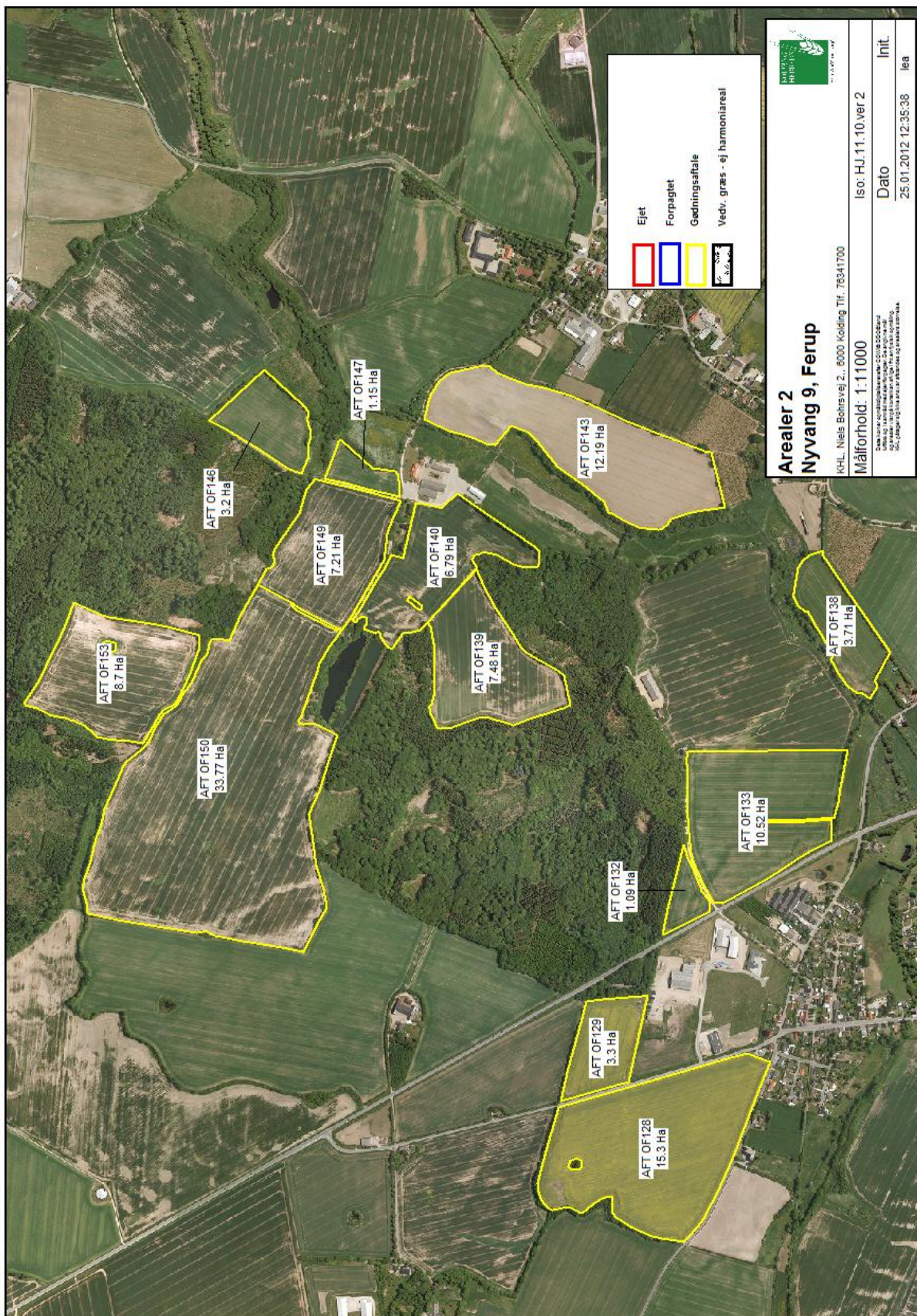

BILAG 5 BEREGNING AF BAT-NIVEAU

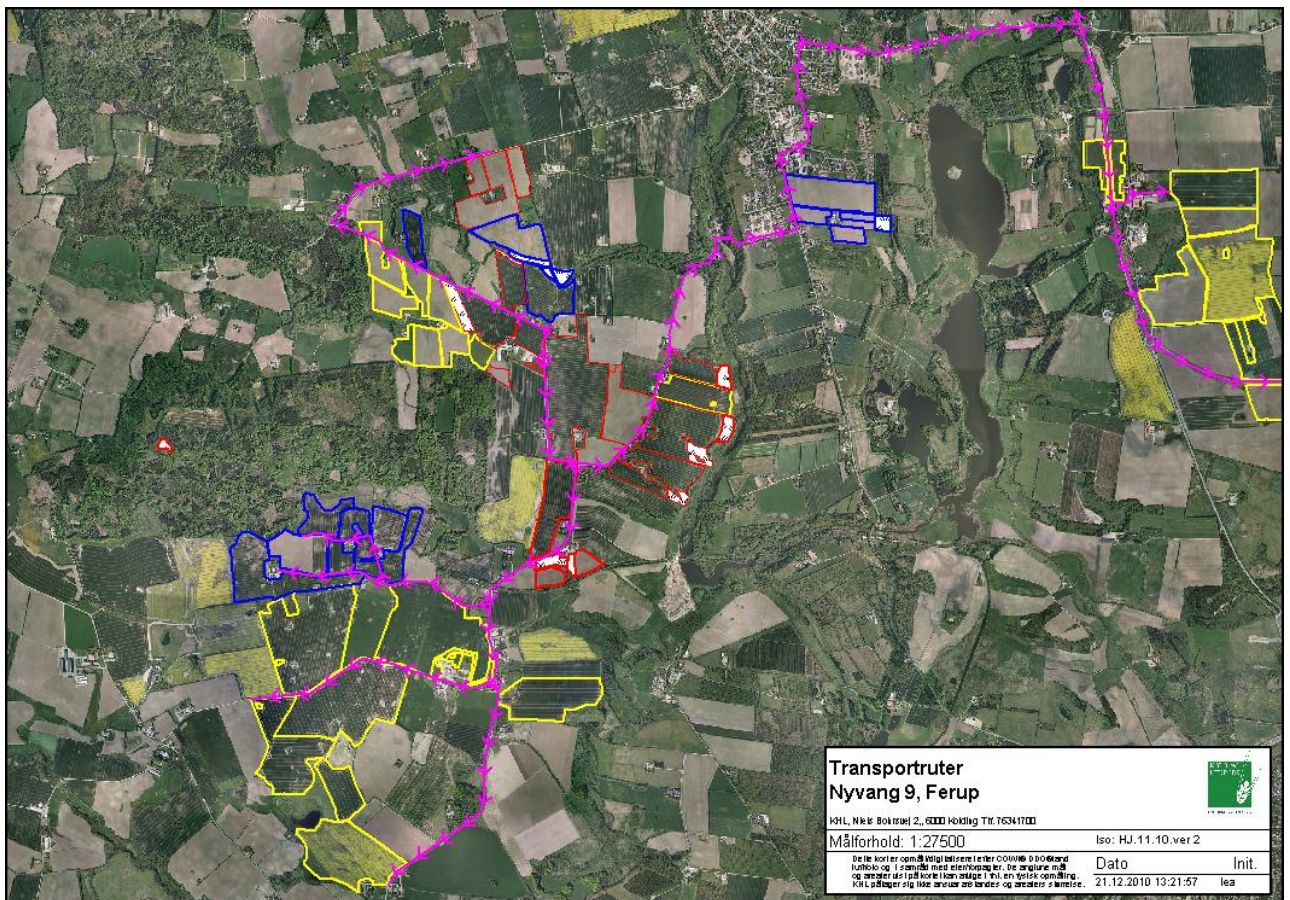
BAT - beregning Ammoniak									
Gdr.:	Nyvang 9, Ferup, 5640 Lunderskov								
Antal dyr	DE	Emission grænseværdi	Samlet emission BAT	Emission grænseværdi	eksisterende stald	Faresald	Standardemissionsgrænseværdi	Delvis fast, gte	
354	38,98	0,8	0,00	1,87				1,87	
476	77,12	2,21	330,99	2,21				2,21	
0		0,0048	0,00					0,071	0,00485
Smågrise til 9 kg i ekst. sostalde									
670	108,55	1,8000	1206,00	1,8000				1,8000	
1100	76,91	0,9000	990,00	0,9000				0,9000	
0		0,0041	0,00					2,7	
Nye sostalde									
Smågrise til 9 kg i nye sostalde									
0		0,0041	0,00					2,3	
0		0,0041	0,00					0,06	0,0041
Eksisterende smågrise									
16400	82,33	0,1039	1282,38	0,0782				0,0943	0,10385
0		0,0782	0,00					0,071	0,07819
0		0,00	0,00					0	0
Nye smågrise									
21000	105,43	0,0651	1387,67	0,0600				0,06	0,06608
0		0,0600	0,00					0,06	0,05998
0		0,0600	0,00					0,062	0,062
0		0,0545	0,00					0,0545	0,0545
Eksisterende slagtesvin									
1850	51,4	0,3748	693,47	0,2901				0,35	0,37485
0		0,2901	0,00					0,29	0,29006
0		0,3921	0,00					0,4	0,39207
Nye slagtesvin									
0		0,2843	0,00					0,29	0,28425
0		0,2901	0,00					0,29	0,29006
0		0,4571	0,00					0,317	0,4571
0		0,4571	0,00					0,22	0,22004
Kontrol									
540,67			6416,49						
Samlet BAT-niveau, Kg N									

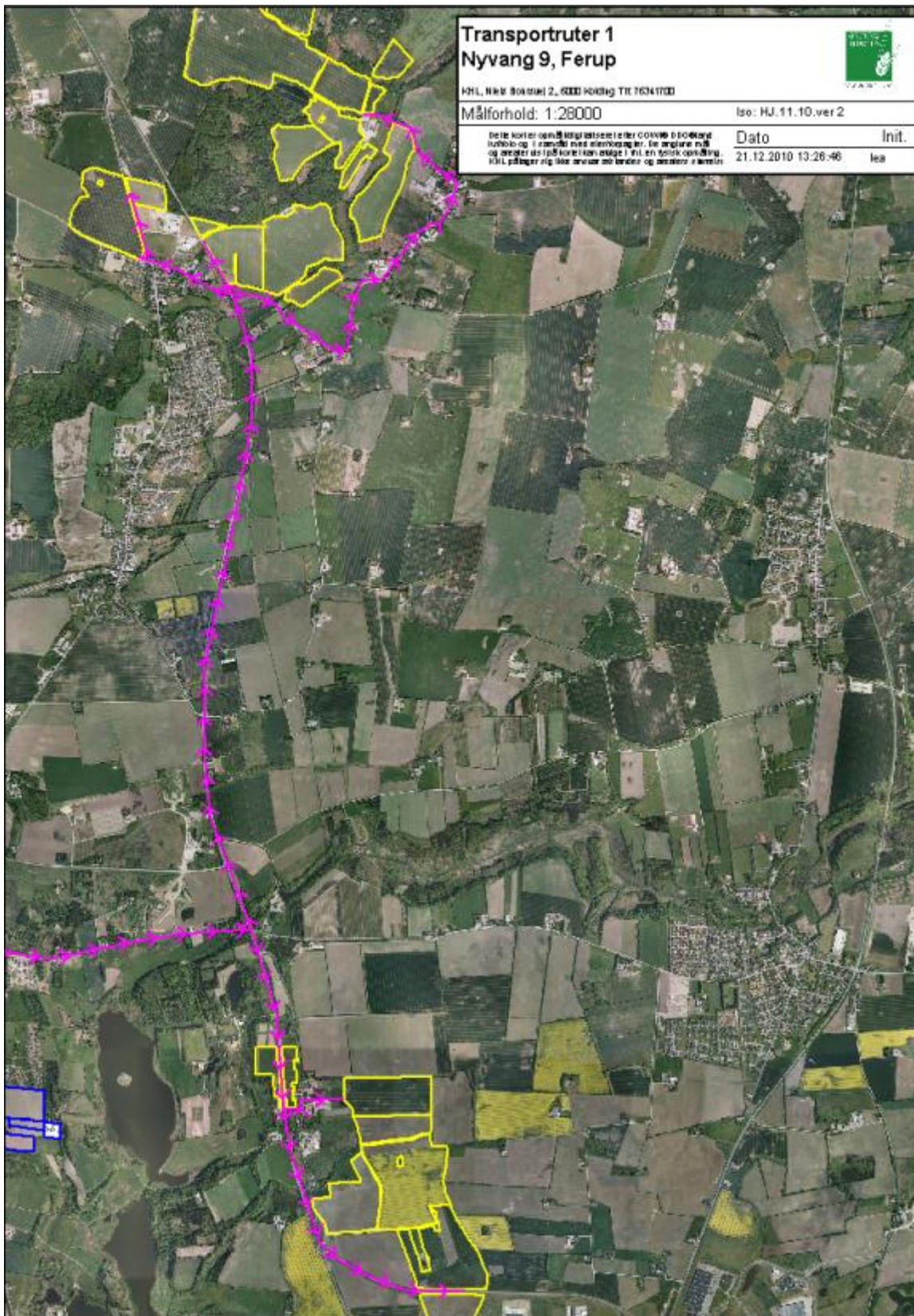
BAT-BEREGNING, FOSFOR

	Emissions- grænseværdi kg P/DE ab lager	Antal DE ansøgt drift	Samlet emissions- grænseværdi kg P ab lager
Søer	23	301,51	6.934,73
Smågrise	27,8	187,76	5.219,73
Slagtesvin	20,5	51,40	1.053,70
Sum		540,67	13.208,16
Gennemsnitlig emissionsgrænseværdi:			24,43 kg P/DE
Produceret kg P		13.205,24	
Produceret DE		540,67	
Kg P ab lager			24,42 kg P/DE
Resterende kg P ab lager / DE			-0,01 kg P/DE
Resterende kg P ab lager i alt			-2,92 kg P

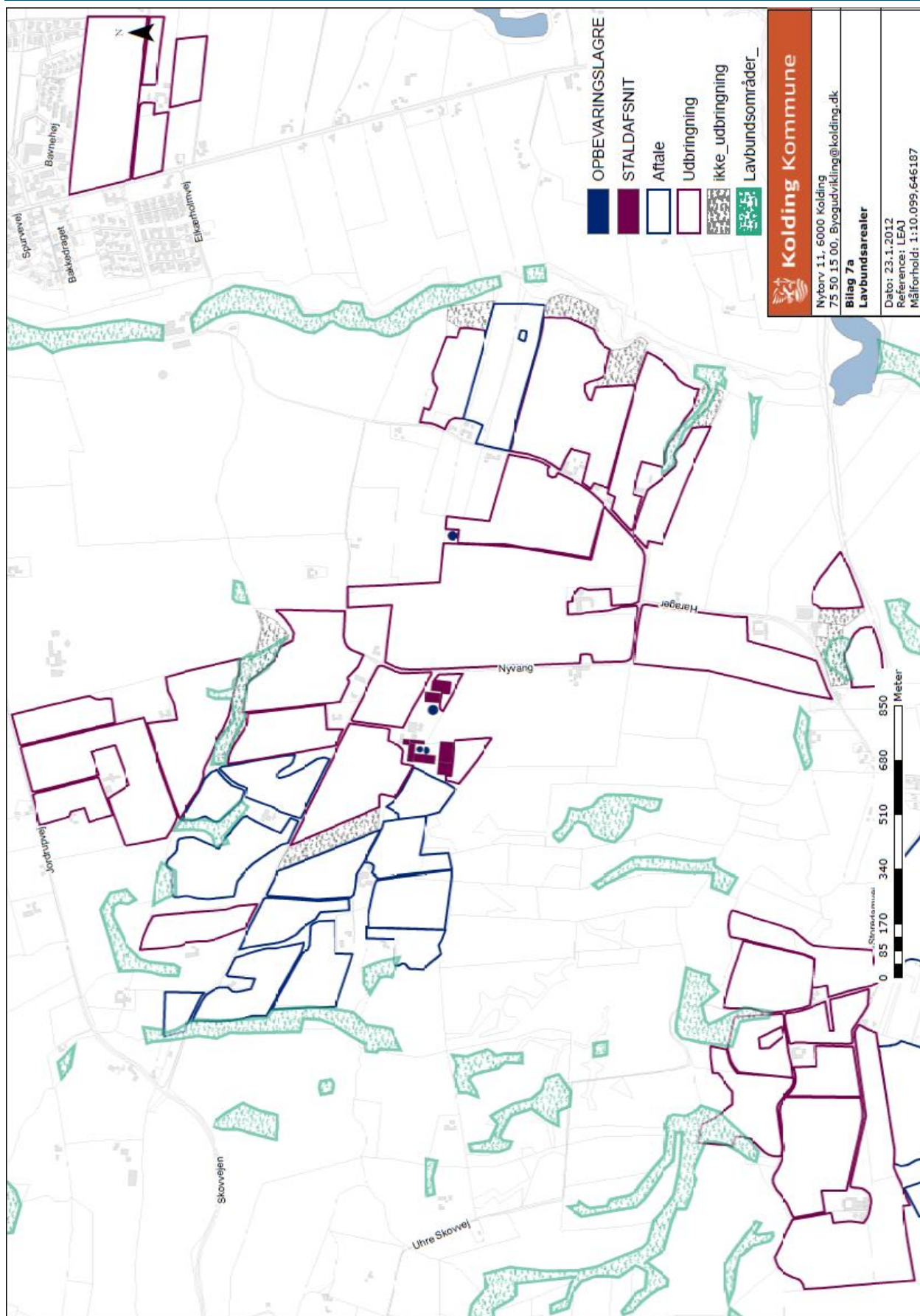

BILAG 6B TRANSPORTRUTER

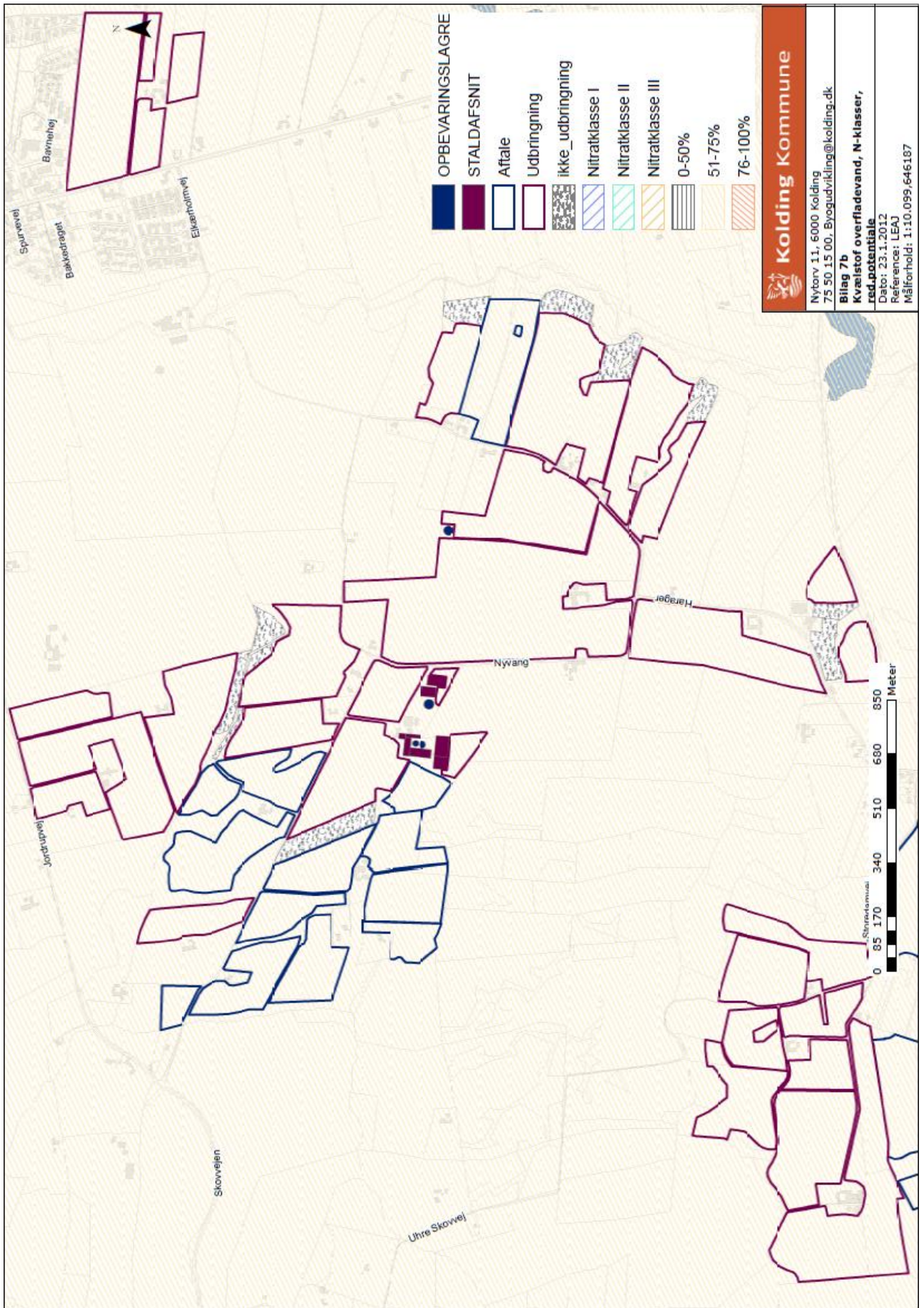

BILAG 7A NATURINTERESSER, FOSFOR OG LAVBUNDSAREALER

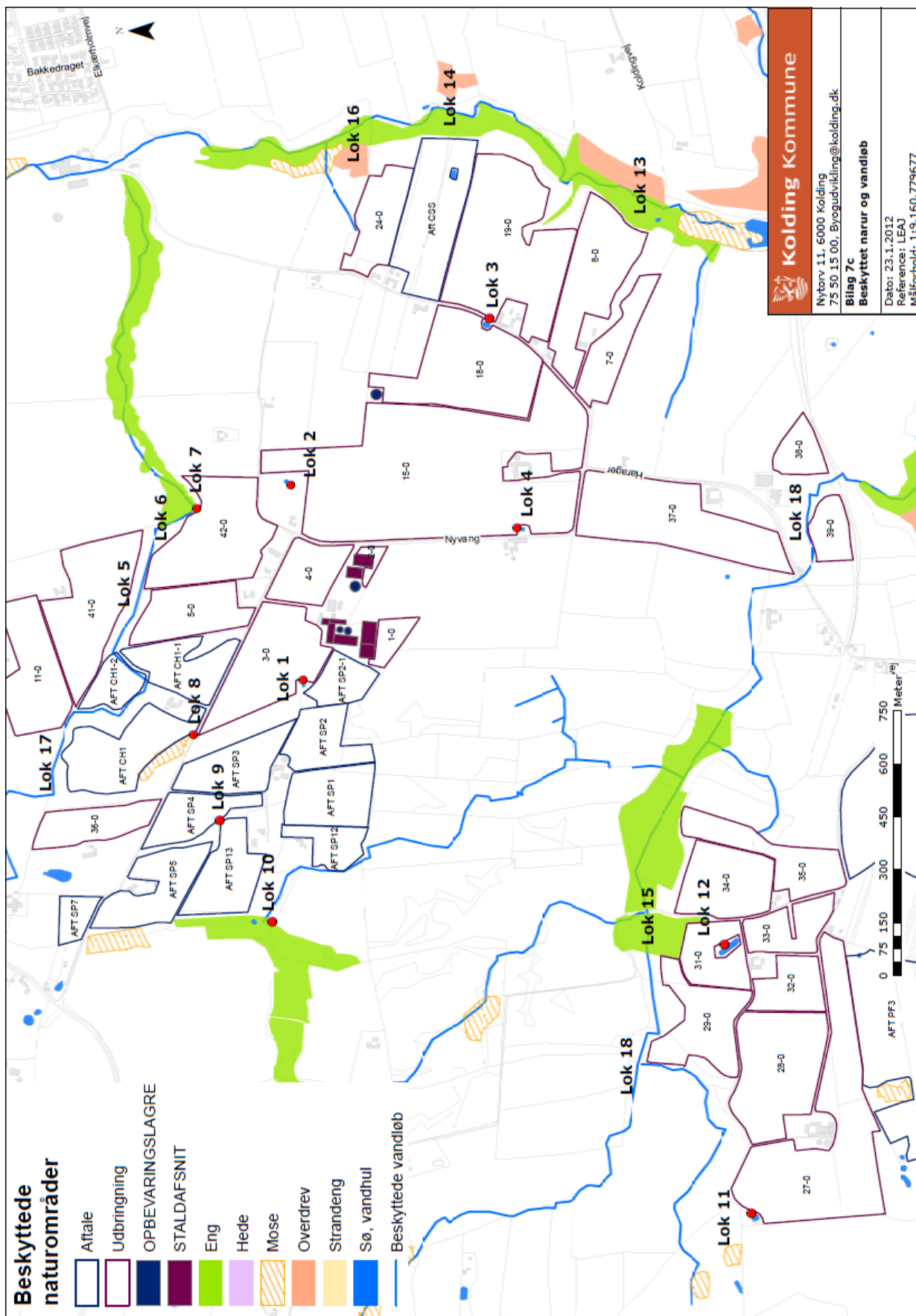

BILAG 7B KVÆLSTOF - OVERFLADEVAND

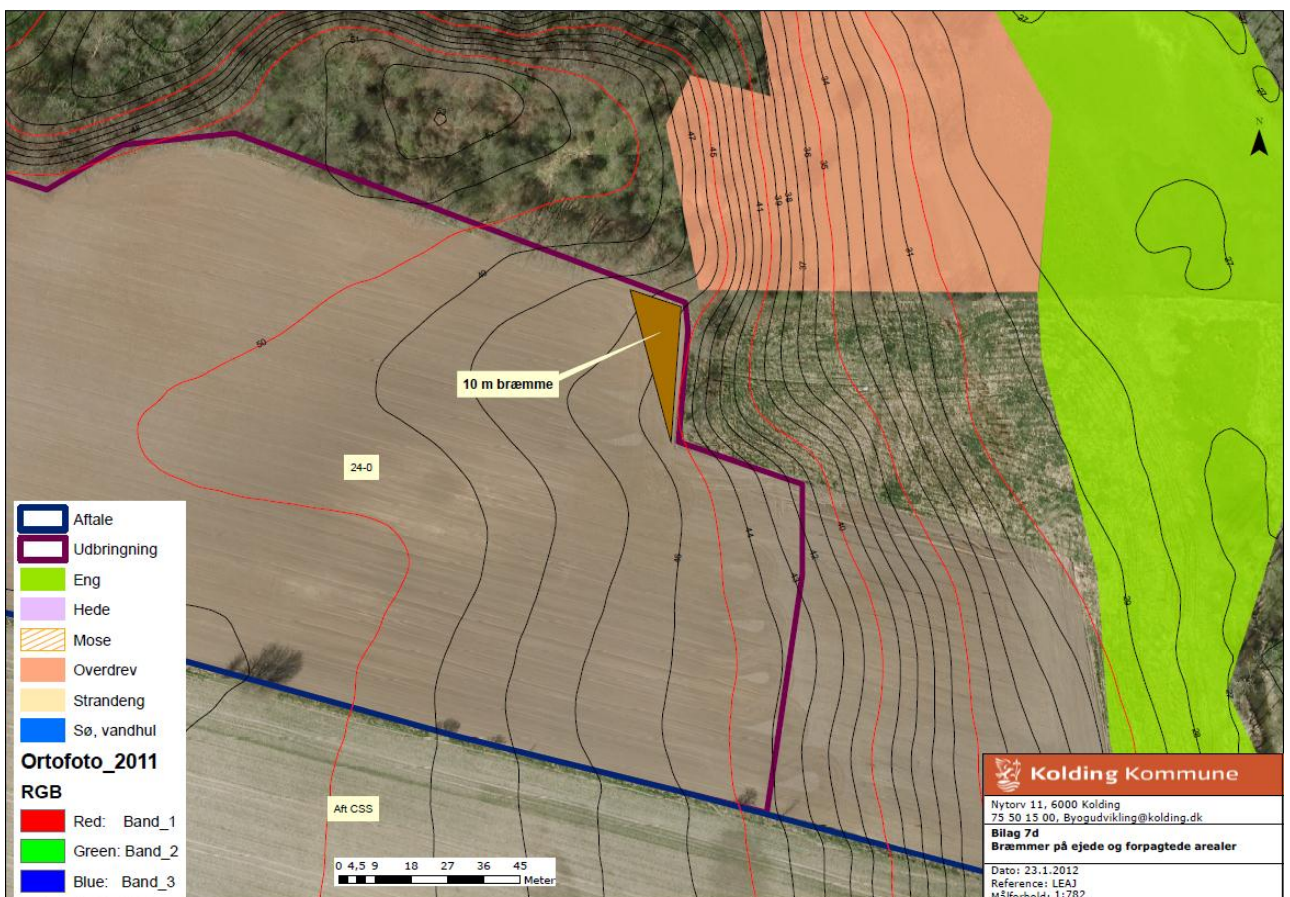
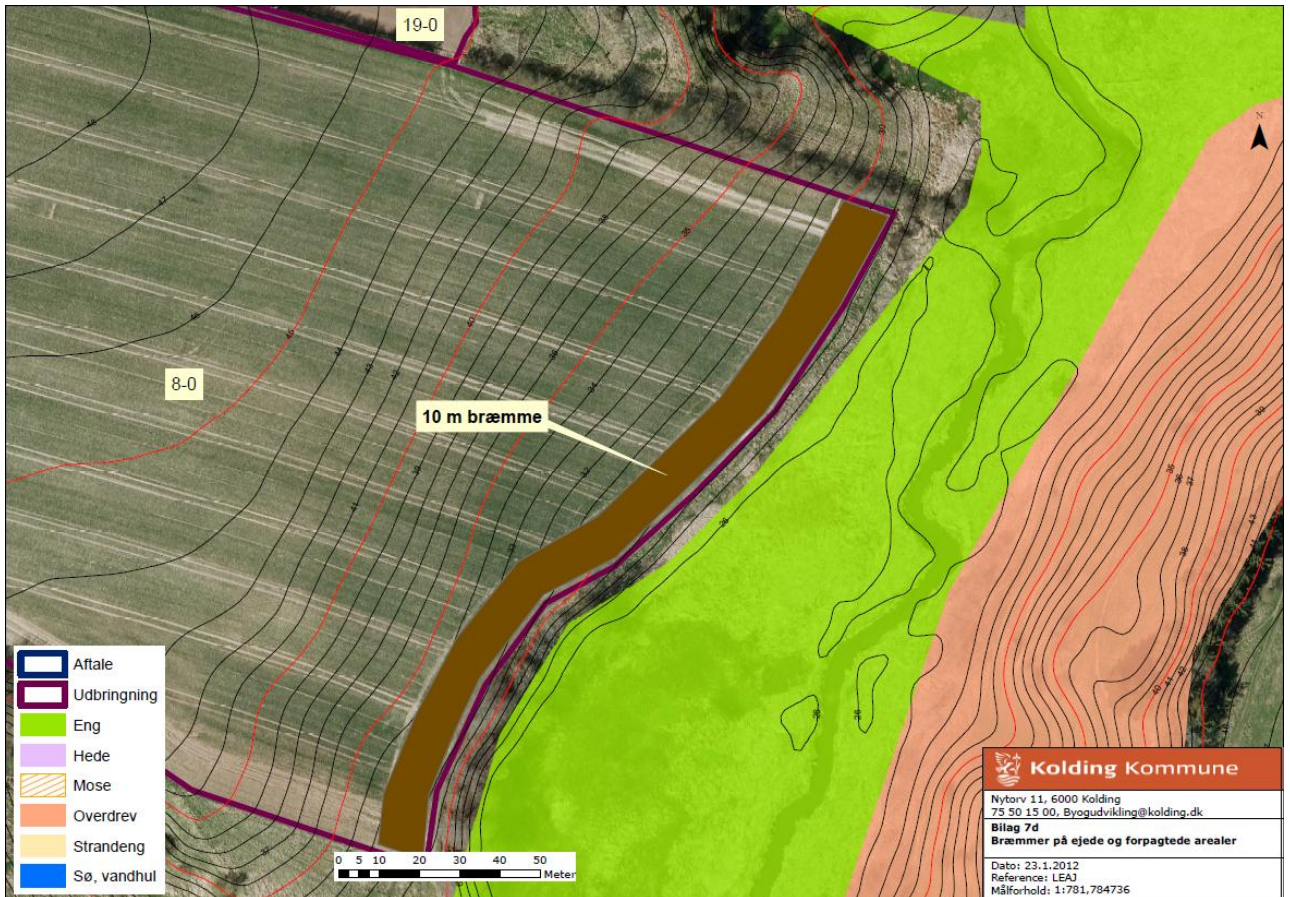

BILAG 7C BESKYTTET NATUR OG VANDLØB

● Angiver Lokalitetsnr. Jf. redegørelsen

BILAG 7D BRÆMMER PÅ EJEDE / FORPAGTEDE AREALER

BILAG 7E NATURREDEGØRELSE / AFTALEAREALER

Naturlokaliteter beliggende ved aftalearealer, beliggenhed fremgår af bilag 7f.

Nr.	Naturareal (ID)	Naturtype	Estimeret naturtilstand	Placering
8	200108843	Mose	IV	Op til aftaleareal AFT CH-1
9	Ny	Eng	IV	Op til aftalearealer: AFT SP4, AFT SP5 og AFT SP13
10	Ferup Skovbæk 14-11 200108682	Eng	III	Op til aftalearealer: AFT SP4, AFT SP5 og AFT SP13
14	200108529	Eng		Øst for mark 19-0 og aftaleareal AFT CSS
17	Vandløb	Vandløb	B1	Mellem AFT CH1, AFT CH1-0 og AFT CH1-2
21	973829	Sø		Mellem AFT PF1-1 og AFT PF1-3
22	200110631	Sø		Nord for AFT PF1-1
23	200110318	Sø		Nordvest for AFT PF3
24	200110630	Sø		På mark AFT PF3
25	200110639	Sø		På mark AFT PF11
26	200110557	Sø		AFT OF104
27	200110569	Sø		AFT OF104 og AFT OF107 Vandhul i landbrugslandet. Ikke besigtiget.
28	200108841	Mose		Vest for aftaleareal Aft SP5
29	200108875	Mose		På mark AFT PF3
30	200108555	Mose (omregistreres)		Op til mark AFT PF11
31	200109044	Mose		Sydvest for mark AFT PF13
32	200109142	Mose		Sydøst for mark AFT PF16
33	836026	Mose		Nordøst for mark AFT OF106
34	Nyt overdrev	Overdrev		Syd for mark AFT PF11
35	Tilløb til Ferup Skovbæk	Vandløb	A-målsat	Vest for mark AFT SP 12
36	Dons Bæk	Vandløb	B1	AFT OF106

Alle kendte naturforekomster på eller op til ejendommens aftalearealer er gennemgået for at vurdere, om der er grundlag for at stille krav om særskilt arealgodkendelse efter husdyrlovens § 16.

Samlet vurdering § 16-godkendelse:

Nedenfor er de naturlokaliteter gennemgået, der vil kunne berøres direkte ved udbringning af husdyrgødning på aftalearealer.

Samtlige vandhuller er mere eller mindre næringsbelastede vandhuller i agerlandet, som alle dyrkes tæt på. For de øvrige naturarealer, enge, moser og overdrev gælder, at de alle er forholdsvis næringspåvirkede, i det mindste på de dele, der vil kunne påvirkes ved udbringning af husdyrgødning på de berørte aftalearealer. Se dog undtagelse vedrørende aftalearealet "Aft CSS". Arealet støder op til lokalitet 14, der er beskrevet i godkendelsens afsnit 13.5 arealdriftens påvirkning af beskyttet natur. Jf. det ansøgte dyrkes og gødes der ikke i en afstand på 10 m fra mark "Aft CSS" op til engen (Lokalitet 14).

Det vurderes for samtlige øvrige gennemgåede arealer, at der ikke er forhold, der giver anledning til at stille krav om særlig arealgodkendelse .

Lokalitet 8, (DB-IDENT 200108843), mose ved AFT CH1.

Se redegørelse for mosen i godkendelsens afsnit 10 Anlæggets ammoniakpåvirkning af naturen.

Lokaliteten rummer ikke næringsstoffølsomme arter. På delstrækning er der hældning på 6-12° mod overdrevet.

Lokalitet 9 og 10, nyregistreret eng og eng (200108682) ved AFT SP4, AFT SP5 og AFT SP13.

Se redegørelse for engene i godkendelsens afsnit 10 Anlæggets ammoniakpåvirkning af naturen.

Lok. 9: Arealet vurderes ikke at være følsomt overfor næringsstoffer fra udbringning af husdyrgødning på tilstødende arealer.

Lok. 10: De nævnte udbringningsarealer friholder en udyrket bræmme på 5-10 meter til mosen.

Lokalitet 20 (DB-ident 200110582), vandhul på mark "Aft CSS".

Søen er ikke besigtiget i felten. Det fremgår af luftfotos, at der er tale om et forholdsvis dybtliggende vandhul på en meget skrånende del af marken. Vandhullet er meget tilgroet og har været det i en lang årrække. Det vurderes at være næringspåvirket fra de dyrkede arealer.

Lokalitet 21 (DB-ident 973829), vandhul mellem AFT PF1-1 og AFT PF1-3

Søen er ikke feltbesigtiget. På baggrund af luftfotos vurderes det, at der er tale om et næringspåvirket vandhul tæt omkranset af dyrkede marker. Vandhullet er under tilgroning fra syd.

Lokalitet 22 (DB-ident 200110631), vandhul nord for "AFT PF1-1".

Søen er ikke feltbesigtiget. På baggrund af luftfotos vurderes det, at der er tale om et næringspåvirket vandhul omgivet af marker. Vandhullet har forholdsvis stejle brinker, der er meget tilgroet med høje buske og træer.

Lokalitet 23 (DB-ident 200110318), vandhul nordvest for "AFT PF3"

Vandhullet er besigtiget 3. juni 2011. Vandhullet er udvidet væsentligt mellem 2008 og 2010, og søen er anlagt hensigtsmæssigt med et forholdsvis lavt anlæg. Vandhullet er fortsat med sparsom vegetation, dog med en del vejbred skeblad, svømmende vandaks og nogen forekomst af trådalger. Den sparsomme bredvegetation domineres af almindelig kvik og knæbøjet rævehale. Ved besigtigelsen kunne det konstateres, at der er etableret en grøft, der leder vand til vandhullet fra nærtliggende lavning i marken mod sydøst. Kolding Kommune vil indlede sagsbehandling for at afklare, hvorvidt der er tale om en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3.

Lokalitet 24 (DB 200110630), vandhul på mark "AFT PF3"

Vandhullet er ikke besigtiget. På luftfotos og højdemodel i GIS fremgår det, at der er tale om et forholdsvis dybtliggende gravet vandhul med stejle brinker. Der dyrkes tæt omkring vandhullet. Vandhullet vurderes at være næringspåvirket, det er meget tilgroet med træer langs bredden, og på luftfotos ses, at store dele af vandfladen i nogle år er dækket af liden andemad. Langs del af bredden hælder marken med 6-12° mod vandhullet.

Lokalitet 25 (DB-ident 200110639), vandhul på mark "AFT PF11"

Vandhullet er ikke besigtiget. På luftfotos kan det ses, at vandhullet er meget tilgroet med høje buske og træer langs bredden. Der er på de seneste års billeder kun et ret begrænset frit vandspejl. Der dyrkes tæt omkring vandhullet, som vurderes at være næringspåvirket. Langs dele af bredden hælder marken med 6-12° mod vandhullet. Der dyrkes tæt omkring vandhullet.

Lokalitet 26 (DB-ident 200110557), vandhul på mark "AFT OF104"

Vandhullet er ikke besigtiget. Det fremgår af luftfotos, at der er tale om et vandhul med stejle brinker, der især på vestsiden er tilgroet med træer. På vestsiden af vandhullet er desuden plantet 2-4 rækker træer i en bræmme mellem vandhullet og marken. På de øvrige sider af vandhullet dyrkes tæt omkring. Mindre dele af vandfladet tilgroet, og det vurderes at være temmelig næringspåvirket.

Lokalitet 27 (DB ident 200110569), vandhul mellem mark "AFT OF104" og "AFT OF107".

Vandhullet er ikke besigtiget. På baggrund af luftfotos vurderes, at der er tale om et næringsberiget, smalt og langstrakt vandhul, med tilgroede brinker. Der dyrkes tæt omkring vandhullet.

Lokalitet 28 (DB-ident 200108841, Ferup Skovbæk 14-10), mose vest for aftaleareal "Aft SP5"

Mosen er besigtiget 17. juni 2010. Den er beskrevet som skovsump/mose, omgivet af skov og dyrket mark. Mosen domineres af forholdsvis robuste og højt voksende arter som skovkogleaks, stor nælde, butbladet skræppe og vild kørvel. Der er ikke registreret næringsfølsomme arter.

Lokalitet 29 (200108875), mose på mark "AFT PF3"

Mosen er besigtiget 3. juni 2011. Det er en tæt tilgroet og meget næringsberiget mose domineret af pil og næringselskende arter som røgræs, hundegræs, vild kørvel, ager-tidsel, kærtidsel og almindelig rapgræs. Enkelte partier med dynd-padderok og kær-svovlrod. I mosens nordlige ende er en del af den registrerede mose forsøgt opdyrket. Kolding Kommune vil indlede sagsbehandling for at afklare, hvorvidt der er tale om en overtrædelse af naturbeskyttelseslovens § 3. Der er ikke registreret næringsfølsomme arter i mosen.

Lokalitet 30 (DB-ident 200108555 - omregistreres til mose), mose op til mark "AFT PF11".

Mosen er besigtiget 3. juni 2011. Mosen er helt omkranset af dyrkede arealer mod vest, øst og nord, alle arealer hælder mere eller mindre ned mod mosen. Mosen har forholdsvis smalle, stejle kanter langs randen domineret af næringselskende arter som vild kørvel. Selve mosen er et fattigkær domineret af skovkogleaks og dynd-padderok. Arealet er noget næringspåvirkning med spredt forekomst af bl.a. stor nælde, lav ranunkel og håret star. Centralt i mosen findes en mere varieret vegetation med bl.a. kær-padderok, næb-star, kærtidsel, trævlekrone og eng-kabbeleje.

Lokalitet 31 (DB-ident 200109044), mose sydvest for mark "AFT PF13".

Mosen er besigtiget 3. juni 2011. Mosen ligger i en slugt syd for marken. De dele af mosen, der ligger nærmest marken er helt tilgroet med næringselskende urter og pilekrat og store dele er forholdsvis tørre.

Lokalitet 32 (DB-Ident 200109142), mose sydøst for mark "AFT PF16".

Arealet er besigtiget 31. maj 2011. Der er tale om et temmelig stort mose- og engareal. De dele af mosen, der ligger op mod den dyrkede mark er temmelig næringspåvirkede, og domineret af skovkogleaks. På de næringspåvirkede arealer er der nogen dominans af stor nælde, lådden dueurt, kruset skræppe og røgræs. De dele af mosen, der ligger på den modsatte side

af slugten – modsat mark "AFTPF16" - rummer en meget værdifuld vegetation med engblomme, maj-gøgeurt, kær-høgeskæg, almindelig milturt, hirse-star mv.

Lokalitet 33 (DB-ident 836026), mose nordøst for mark "AFT OF106"

Mosen er besøgt 3. juni 2011. Det er en mindre, meget tilgroet mose. Marken hælder mod mosens sydøstlige hjørne. Vegetationen er domineret af højt voksende og temmelig næringselskende arter. Nærmest marken ses en total dominans af næringselskende arter som stor nælde, ager-tidsel, lav ranunkel, almindelig kvik og vild kørvel. Kær-star og grå pil dominerer de mere centrale partier. Mosens vestlige dele op til marken er domineret af nåletræer.

Lokalitet 34 (Nyt overdrev), overdrev syd for mark AFT PF11

Overdrevet ligger umiddelbart syd for lokalitet T. Der er tale om et noget næringspåvirket overdrev med en del almindelige overdrevsarter som almindelig kongepen, kamgræs, knold-ranunkel, bugtet kløver, prikbladet perikon, håret høgeurt og rødknæ. På dele af overdrevet er der et indslag af næringstolerante kulturarter som almindelig kvik, ager-tidsel og vild kørvel. Rajgræs forekommer spredt på lokaliteten. Der er ikke registreret meget næringsfølsomme overdrevsarter på lokaliteten.

Vandløb

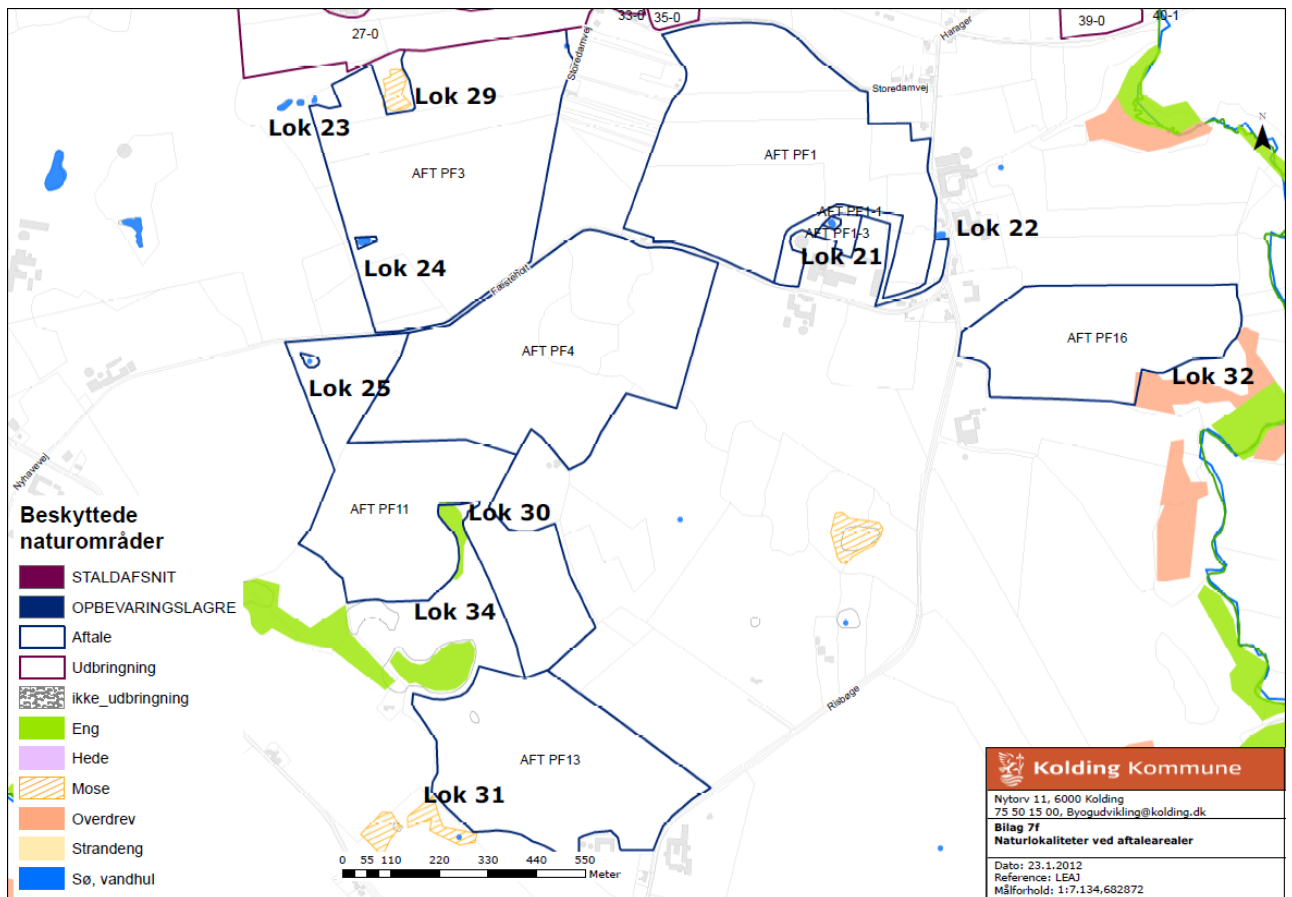
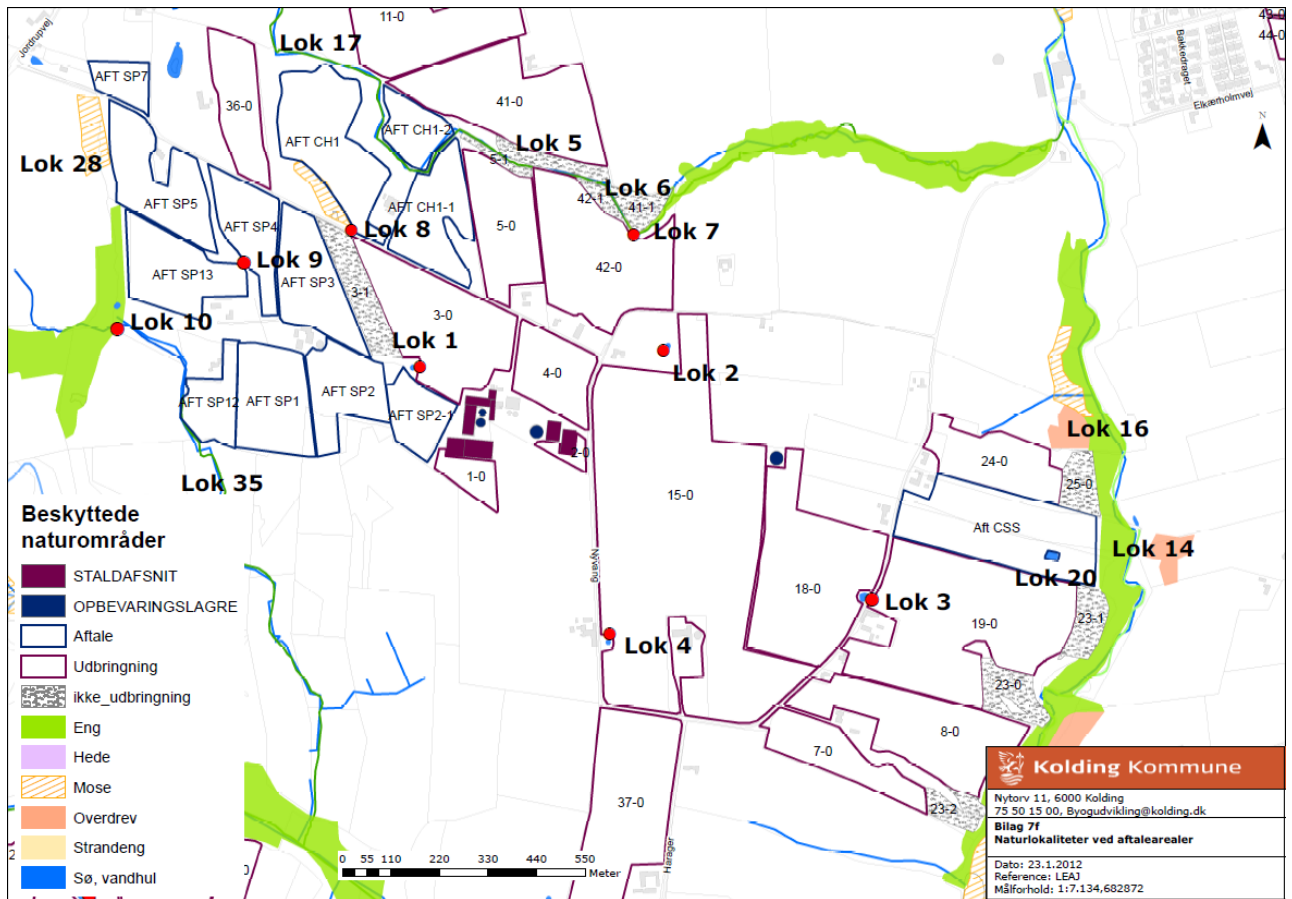
Tre vandløb løber langs husdyrbrugets aftalearealer:

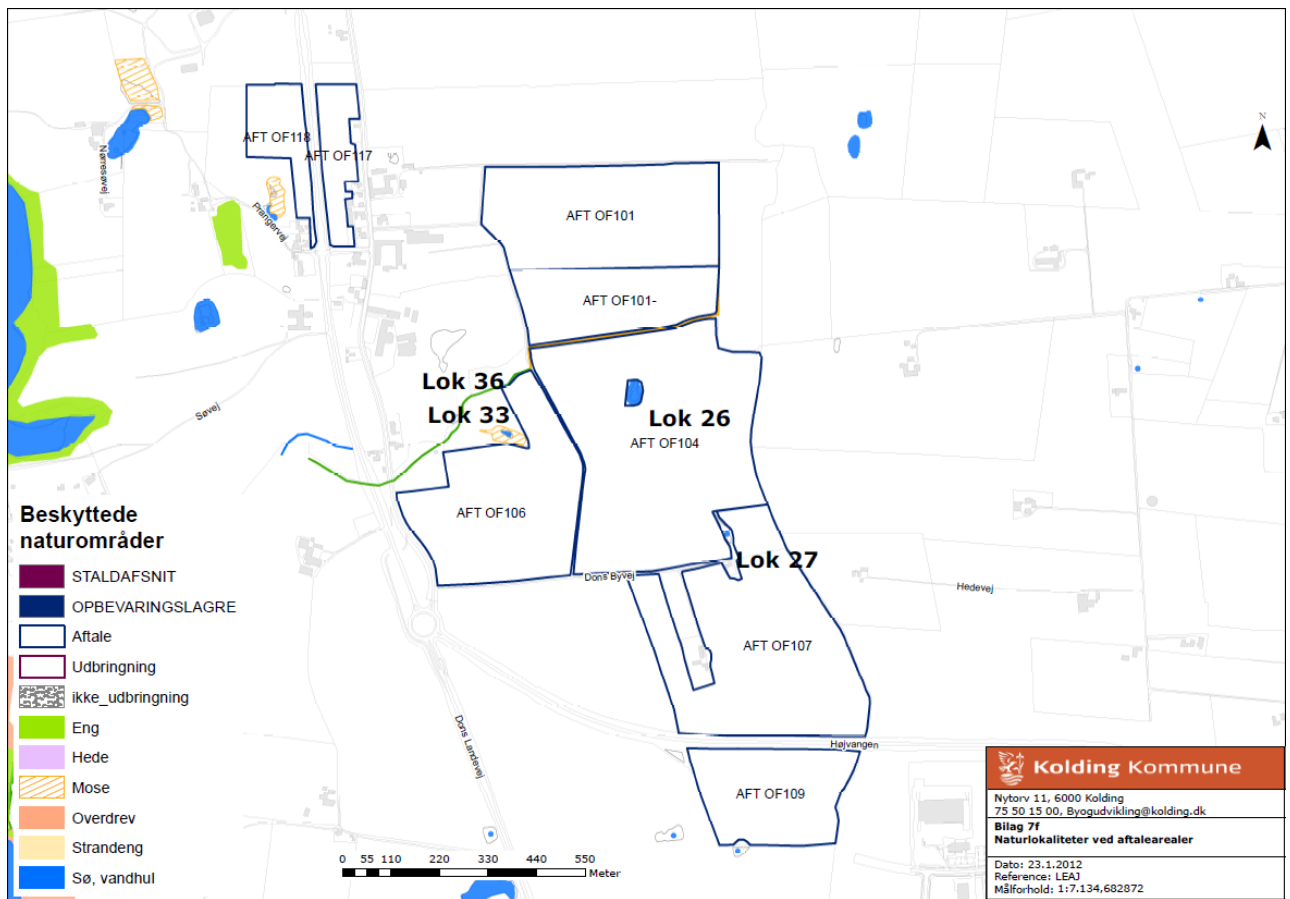
Jordrup Bæk (Lokalitet 17) er et B1-målsat vandløb, der løber mellem AFT CH1, AFT CH1-0 og AFT CH1-2. Indenfor udbringningsarealets udstrækning hælder terrænet ikke væsentligt mod vandløbet.

Tilløb til Ferup Skovbæk (Lokalitet 35) er et A-målsat vandløb (naturvidenskabeligt interesseområde) der løber vest for mark AFT SP12. Udbringningsarealet hælder ikke væsentligt ned mod vandløbet.

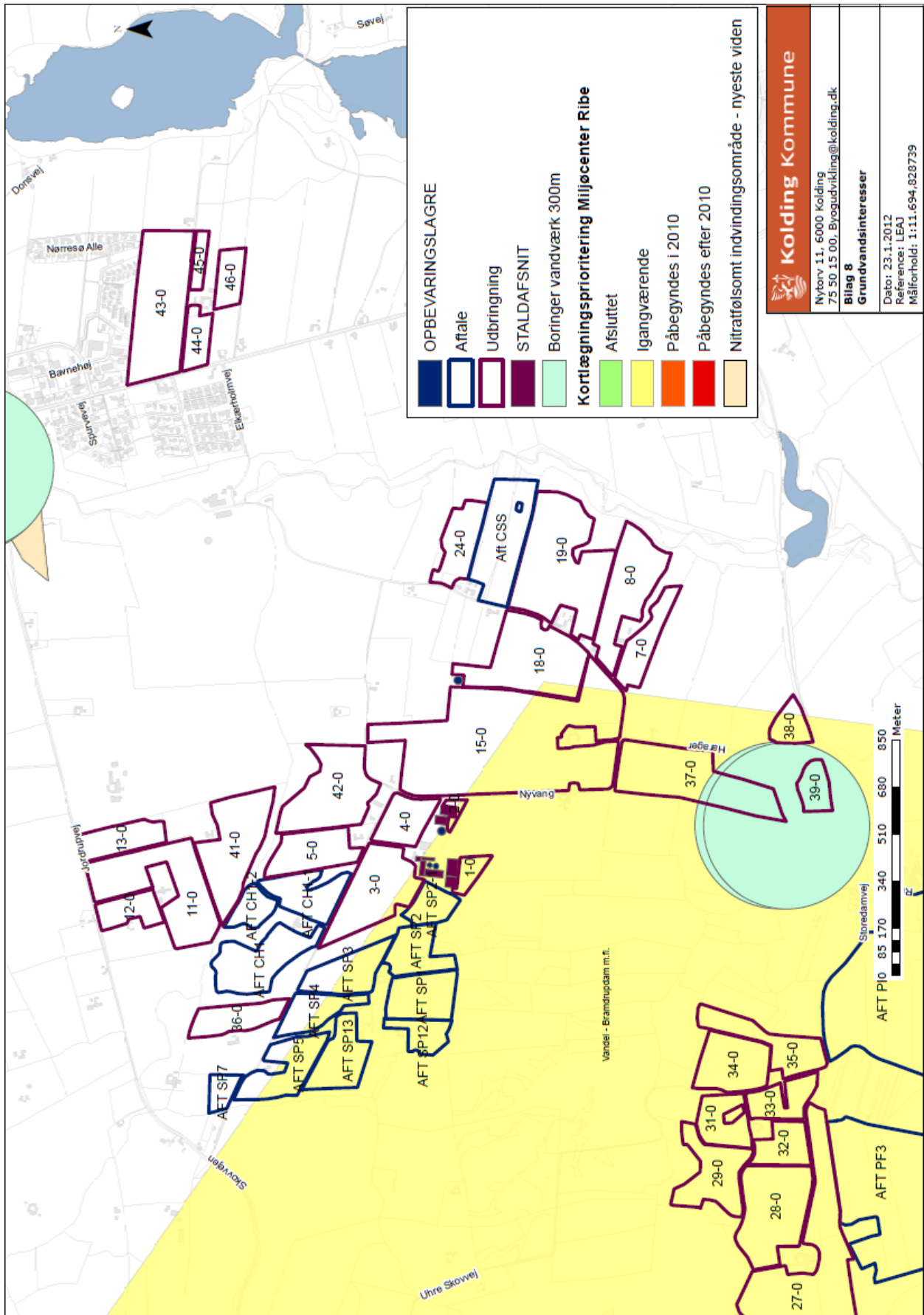
Dons Bæk (Lokalitet 36) løber nord om en mindre del af mark AFT OF 106. Vandløbet er B1-målsat på denne strækning. Udbringningsarealet hælder ikke mod vandløbet.

BILAG 7F NATURLOKALITETER VED NYE AFTALEAREALER

BILAG 8 GRUNDEVANDSINTERESSER

BILAG 9 BILAG IV-ARTER.

Nedenfor findes en opgørelse over dyre- og plantearter, som findes eller sandsynligvis findes i Kolding Kommune, eller i naturområder, der modtager overfladeafstrømning fra Kolding Kommune, og som samtidigt findes på bilag IV i EF-habitatdirektivet eller er en del af udpegningsgrundlaget for et Natura 2000-område.

Nedenstående er for de fleste arters vedkommende udarbejdet på baggrund af "Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV, Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007"

For arter, der ikke er omtalt i ovenstående håndbog er der suppleret med data fra Miljøcentrenes, Amternes og Kolding Kommunes nyere registreringer og SNS hjemmesider.

Pattedyr

Damflagermus (*Myotis dasycneme*), Vandflagermus (*Myotis daubentonii*), Dværgflagermus (*Pipistrellus pygmaeus*), Langøret flagermus (*Plecotus auritus*), Sydflagermus (*Eptesicus serotinus*), Brunflagermus (*Nyctalus noctul*), Skimmelflagermus (*Vespertilio murinus*), Troldflagermus (*Pipistrellus nathusii*, og Pipistrellflagermus (*Pipistrellus pipistrellus*)) er vanskelige at kende fra hinanden og behandles under et. Flagermusene lever af insekter, som de fanger under flugten eller snapper dem i vandoverfladen eller fra blade. I sommerhalvåret opholder de sig oftest enkeltvis eller få sammen i dagtimerne i hulheder i træer, i fuglekasser, under stenbroer, på lofter og lignende uforstyrrede steder. I vinterhalvåret går de i dvale og skal have helst frostfrie og fugtige omgivelser som i hule træer, på lofter og i miner.

Alle danske arter er gået tilbage, men på grund af deres ret ubemærkede levevis er status for de enkelte arter usikker. Flagermus lider især under at de forhindres adgang til deres hvilesteder, og på deres vinteropholdssteder er de særligt sårbare. Forekomst af de enkelte arter af flagermus i Kolding Kommune er dårligt kendt, men de nævnte arter er kendt fra det sydøstlige Jylland og kan forekomme i kommunen.

Da der ikke fjernes gamle bygninger eller træer i forbindelse med projektet vurderes det, at projektet ikke vil have betydning for eventuelle flagermus i området.

Odder (*Lutra lutra*) lever primært af fisk og er tæt knyttet til vand, især ved vandløb, søer og moser, men kan undertiden forkomme langs kyster. I Kolding Kommune er der flere observationer af odder fra Åkær Å, Vester Nebel Å og Kolding Å og den kan formentlig træffes i hele Kolding Å systemet med sideløb og tilknyttede søer og moser. I 2010 er 2 oddere fundet døde ved i Fovså og desuden foreligger en usikker angivelse fra Solkær Enge 2009.

Den er overvejende aktiv om natten, men kan vænne sig til nogen forstyrrelser og være aktiv om dagen. Mulige trusler mod odderen og dens muligheder for at etablere en fast ynglebestand i beskyttelsesområdet er forstyrrelser i levestederne forårsaget af færdsel som f.eks. kanosejlad og fritidsfiskeri.

Der findes sandsynligvis ikke odder i nærheden af ejendommen, og der sker ingen driftsændringer på arealerne, som giver øgede forstyrrelser i nærheden af vandløb. På den baggrund vurderes projektet ikke at påvirke arten.

Marsvin (*Phocoena phocoena*) forekommer i alle danske farvande. Lillebælt har en stor bestand og marsvinet er også en del af udpegningsgrundlaget for habitatområdet. Den største kendte trussel mod marsvin er utilsigtet bifangst ved garnfiskeri, men også forurening, stærk bådtrafik og nedsat fødemængde kan have en negativ indflydelse på marsvinene.

Arealerne afvander til Kolding Fjord, hvor der også findes marsvin. Det vurderes, at landbrugsdriften, under forudsætning af de lovgivne begrænsninger af projektets næringsstofoverskud, ikke kan være til skade for arten.

Birkemus (*Sicista betulina*) lever især i tilknytning til moser og enge. Den skal kunne finde mere tørre lokaliteter i nærheden, hvor den kan overvintre i sin vintersøvn. I ådalene ligger de mest ekstensivt drevne naturområder i Danmark og det er sådanne steder birkemusen kan leve. I Kolding Kommune er birkemus de sidste 10 år fundet i Svanemosen, Kolding ådal, Vester Nebel ådal, Seest Mølle ådal og Spangs ådal og den kan måske vise sig at være endnu mere udbredt og forekomme i de fleste ådale.

I forhold til udbringningsarealerne er nærmeste registreringer af birkemus i et område med overdrev, eng og skov ved Vester Nebel Å grænsende til aftaleareal AFT PF16 og ca. 650 m syd for husdyrbrugets udbringningsarealer.

I forbindelse med projektet sker der ingen ændringer af arealdriften på de omtalte udbringningsarealer. Det vurderes derfor, at levevilkårene for birkemus i området forbliver uændret som følge af projektet.

Hasselmus (*Muscardinus avellanarius*) er eftersøgt i Stenderup-skovene i 2003 uden dog at den blev fundet. Stenderup-skovene vurderes til at være en mulig lokalitet for arten. Der er ikke kendskab til arten i nærheden af bedriften.

Krybdyr

Markfirben (*Lacerta agilis*) er kendt fra det meste af Danmark, men den er gået betydeligt tilbage i de sidste 100 år og mange bestande er blevet isolerede. Markfirben er helt afhængig af arealer med løst jord ellers sand, hvor den kan grave sine æg ned på sydvendte, solbeskinnede skrånninger. Typiske levesteder er bakkede heder og overdrev med både høj og lav vegetation og spredte buske, klitter og strandoverdrev, kystskrænter, langs solbeskinnede skovveje, i grusgrave og på sandede jernbaneskrånninger.

I Kolding Kommune blev der i 2009 opdaget en lille bestand af markfirben ved kysten nord for Hejlsminde, men ellers er der ingen sikre observationer af markfirben i kommunen i de sidste 30 år. Den er blevet angivet fra bl.a. Svanemosen og Kolding Ådal, men uden foto, så det kan dreje sig om en forveksling med den langt hyppigere almindelig firben. Flere steder i Kolding Ådal systemet synes dog velegnet for arten, og den kan måske også findes andre steder i kommunen.

I forbindelse med projektet sker der ingen ændringer af de nærliggende beskyttede naturarealer. Det vurderes derfor, at levevilkårene for markfirben i området forbliver uændret som følge af projektet.

Padder

Stor vandsalamander (*Triturus cristatus*) yngler i rene, solbeskinnede, ofte små vandhuller under 100 m². De små larver bliver spist af fisk, men er der tæt undervandsvegetation i vandhullet kan de gemme sig deri. De voksne kan træffes i forurenede og skyggede vandhuller, men her yngler de ikke. Ofte ligger ynglevandhullerne i eller i nærheden af skov. Stor vandsalamander er tæt knyttet til sit ynglevandhul, og de voksne opholder sig for det meste i det eller i nærheden.

Stor vandsalamander forekommer ret hyppig i det meste af Danmark. Den er gået kraftigt tilbage i de sidste 100 år. I Kolding Kommune er stor vandsalamander fundet ret hyppigt i forbindelse med eftersøgning af andre padder. Den er især fundet i en del løvfrøvandhuller beliggende i nærheden af småskove.

Det kan ikke udelukkes at stor vandsalamander findes i nogle af vandhullerne omkring bedriften. Det vurderes, at bræmmerne omkring søerne er med til at sikre, at markdriften ikke påvirker søerne, og at der ikke vil være en negativ påvirkning af vandhullerne som levested for stor vandsalamander, eftersom ammoniakdepositionen er meget begrænset til de nærliggende vandhuller. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil få negativ indvirkning på arten og dens levesteder.

Spidssnudet frø (*Rana arvalis*) yngler især i næringsfattige, evt. brunvandede søer, tørvegrave og moser omgivet af større arealer med ekstensiv drift, hvor den ofte opholder sig udenfor yngletiden. Uden for yngletiden træffes den tæt ved sit ynglested. I Kolding Kommune er kendskabet til forekomsten af spidssnudet frø ret begrænset, da der ikke foreligger en samlet registrering. I forbindelse med eftersøgninger af andre padder, er den blevet registreret som sjælden og spredt over det meste af kommunen. I Svanemosen er der en stor ynglebestand.

Det kan ikke udelukkes, at den findes i vandhuller i nærområdet, men da antallet og omfanget af vandhuller, søer og engarealer ikke ændres i forbindelse med projektet, forventes ingen negativ påvirkning af eventuelle levesteder for spidssnudet frø.

Løvfrø (*Hyla arborea*) yngler især i varme, solbeskinnede, vegetationsrige, lavvandede damme nær buskads eller skovbryn. Udenfor yngletiden opholder den sig i solbeskinnede buskads ofte af brombær eller i skovbryn nær yngle vandhullet.

I Kolding kommune forekommer løvfrøen ret hyppig på Stenderup-halvøen, omkring Almind-Viuf og ved Stepping. Vejle amt har gjort en stor indsats for arten, og bestanden er 10-doblet siden 1990. Den er dog gået tilbage siden 2004 efter, at amtets indsats er ophørt.

Der er ingen registreringer af løvfrø i nærheden af anlæg eller udbringningsarealer, og det vurderes, at projektet ikke har negativ påvirkning af arten eller dens levesteder.

Løgfrø (*Pelobates fucus*) yngler i solbeskinnede, rene vandhuller og småsøer uden fisk ofte omgivet af ekstensiv drevne arealer. Udenfor yngletiden forekommer den især på arealer med løs jord eller sand, hvor den nemt kan grave sig ned. Den er kun aktiv om natten, hvor den søger føde på åbne arealer som enge, moser, heder, overdrev og dyrkede marker. Den er sjælden i Danmark og er gået voldsomt tilbage. Den er fundet spredt over det meste af landet med de største bestande i det vestlige Sønderjylland, på Djursland og på Viborg-egnen. I Kolding Kommune er løgfrøen kendt fra et vandhul nær Vamdrup, hvor der er en meget lille og stærkt truet bestand. Den blev eftersøgt i 2010 og 2011 uden held. Den kan måske findes andre steder f.eks. i den sydvestlige eller nordvestlige del af kommunen, da løgfrø er kendt fra den nordlige del af Haderslev kommune samt nord og vest for Skærsø. Truslerne mod arten vurderes at være isolation og ødelæggelse af yngleområdet, da den har en meget ringe spredningsevne.

Pga. afstanden til vandhullet med Løgfrøen vurderes det, at der ikke vil være en negativ påvirkning af arten.

Hverken klokkefrø (*Bombina bombina*), springfrø (*Rana Dalmatina*), grønbroget tudse (*Bufo viridis*) eller Strandtudse (*Bufo calamita*) findes så vidt vides ikke i Kolding Kommune.

Fisk

Snæbel (*Coregonus lavarethus*) findes kun i Vadehavet og den yngler kun i vandløb, der udmunder i Vadehavet, herunder Konge Å og Ribe Å.

Arealerne omkring bedriften afvander ikke til Vadehavet, derfor påvirker projektet ikke snæbelen.

Insekter og andre leddyr

I Kolding Kommune er grøn mosaikguldsmed (*Aeshna viridis*) set uregelmæssigt i Svanemosen - sidst i 2006. Den er tæt tilknyttet vandplanten Krebseklo, som den borer sine æg ind i. Der er ikke Krebseklo i nogle af søerne i Svanemosen, men grøn mosaikguldsmed kan også bore sine æg ind i andre sumpplanter som dunhammer og pindsvineknop. Der findes dog krebsklo i søer i nærheden af Svanemosen, hvor den måske kan have ynglet. Grøn mosaikguldsmed er kendt fra Svanemosen syd for Kolding og det sydvestlige Sønderjylland.

Stor kærguldsmed yngler især i sure, næringsfattige, brunvandede småsøer, tørvegrave og moser med rig vegetation af vandplanter og tørvemoser I Kolding Kommune er stor kærguldsmed kun kendt fra Svanemosen med et fund i 2003, men er ikke set siden. Efter omfattende rydninger i Svanemosen i forbindelse med et genopretningsprojekt, synes området dog velegnet for arten og det er muligt at den kan genindvandre.

Eremit og Stellas Mosskorpion er ikke kendt fra Kolding Kommune. De er blevet eftersøgt i Stenderup Midtskov.

Lys skivevandkalv yngler i næringsfattige, klare eller brunvandede søer med rig bredvegetation ofte af hængesæk. Den er meget sjælden i Danmark og i Jylland kendes den kun fra Skærsø (Kolding Kommune). Den har ynglet i de oversvømmede lavninger langs bredden og i tilstødende gamle afvandingskanaler. Den overvåges i NOVANA-programmet af Miljøcentret, hvor den blev set i 2004, men ikke i 2007. Den kan dog godt være der endnu.

Bred Vandkalv kendes ikke fra Kolding Kommune.

På grund af afstanden til de kendte levesteder vurderes det, at projektet ikke har nogen negativ indvirkning på disse arter eller deres levesteder.

Muslinger og andre bløddyr

Flodperlemusling (*Margaritifera margaritifera*) kendes kun fra Varde Å – den har desuden været udsat i Skjern Å, Sneum Å samt Kongeåen, men der er ikke kendskab til, om arten har klaret sig. Tykskallet malermusling (*Unio crassus*) har tidligere været kendt i både Jylland, Fyn og Sjælland, men dens bevaringsstatus i Jylland er p.t. ukendt.

Det vurderes, at projektet ikke vil få indvirkning på muslingearter opført på bilaget, da areaerne omkring bedriften ikke afstrømmer til ovennævnte vandløbssystemer.

Sump-vindelsnegl, skæv vindelsnegl

Arterne er på Habitatdirektivets bilag II og er en del af udpegningsgrundlag for habitatområde nr. 96 – Lillebælt. De to sjældneste arter - sump-vindelsnegl og skæv vindelsnegl lever af bakterier, der trives bedst ved moderat fugtighed, højt pH og højt calcium-indhold. Arterne findes derfor kun på ekstensivt græssede, ugødskede, kalkholdige og moderat fugtige lokaliteter og truslerne imod dem er derfor gødskning, tilgroning og afvanding/dræning.

De to sjældne vindelsnegle er ikke fundet i Kolding Kommune i NOVANA-overvågningen i 2005-2007. Sump-vindelsnegl blev fundet i Fredericia Kommune ved Spang Å i Elbodalen og i Taulov Sø i store mængder nær grænsen til Kolding Kommune. Den er desuden fundet på spredte, kystnære lokaliteter på Sydvestfyn og i Sønderjylland syd for Haderslev Fjord. Skæv vindelsnegl er fundet et par steder på Sydvestfyn.

Det vurderes, at projektet ikke vil få en negativ indvirkning på arterne og deres levesteder, da de ikke findes i nærheden af bedriften.

Karplanter og mosser

Der findes 7 plantearter på habitatdirektivets bilag IV: Enkelt månerude, Vandranke, Liden Najade, Fruesko, Mygblomst, Gul Stenbræk og Krybende Sumpskærm. Kun Gul Stenbræk har vokset i Kolding Kommune i en mose nær Gravens i slutningen af 1800-tallet og ikke set siden.

Der findes 2 arter af mosser på habitatdirektivets bilag IV: Grøn Buxbaumia og Seglmos. Ingen af disse er kendt fra Kolding Kommune.

Samlet vurdering

Det vurderes i henhold til habitatdirektivet, at det er udenfor enhver videnskabelig tvivl, at projektet kan have en skadevirkning på BilagIV-arternes yngle- eller rasteområder. Derfor vurderes det, at en nærmere konsekvens vurdering ikke er nødvendig.

Udklip fra vejledningen til habitatbekendtgørelsen – juni 2011 – miljøministeriet.

Det skal vurderes om projektet kan påvirke BilagIV-arterne væsentligt. Det er en væsentlig påvirkning, hvis projektet risikere at skade bevaringsmålsætningen eller hvis den gunstige bevaringsstatus ikke kan opretholdes/opnås.

Bevaringsstatussen afhænger af den nuværende tilstand såvel som prognosen for dens udvikling. En arts bevaringsstatus anses for gunstig, når:

- 1) data vedrørende bestandsudviklingen af den pågældende art viser, at arten på lang sigt vil opretholde sig selv som en levedygtig bestanddel af dens naturlige levesteder,
- 2) artens naturlige udbredelsesområde hverken er i tilbagegang, eller der er sandsynlighed for, at det inden for en overskuelig fremtid vil blive mindsket, og
- 3) der er og sandsynligvis fortsat vil være et tilstrækkeligt stort levested til på lang sigt at bevare dens bestande.

Standardsædskifter og referencesædskifter

I de følgende tabeller er vist de standardsædskifter, der kan anvendes i forbindelse med miljøgodkendelser og tilladelser efter 1. januar 2007. Referencesædskifterne er vist med gult. Referencesædskiftet er det sædskifte som i forbindelse med beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat er udgangspunkt for den pågældende bedrift. I forbindelse med beskyttelsesniveauet for fosfor og nitrat (grundvand) er det således også sædskiftet i "nudrift". Referencesædskiftet på bedriftens arealer bestemmes entydigt ud fra jordtype og krav til efterafgrøder for svine- og planteavlsbedrifter og grovfoderbehov og krav til efterafgrøder på kvægbedrifter. En bedrift angives som svine- og planteavlsbedrift, hvis antallet af DE, fra andet end kvæg, får og geder udbragt på bedriften, er større end det angivne antal DE kvæg, får og geder som fremgår af næste afsnit.

For kvægbedrifter er der anført nogle intervaller for grovfoderproduktionen på bedriften angivet DE kvæg, får og geder per ha. I dette begreb indgår grovfoderproduktion til samtlige af bedriftens grovfoderædende dyr. Grovfoder afsat til andre bedrifter beregnes ud fra 3000 FE/DE.

Produceret grovfoder i De/ha har ingen sammenhæng med mængden af husdyrgødning der udbringes på bedriften. Det er et helt andet begreb end de almindelige harmoniregler og anvendes kun til fastlæggelse af referencesædskiftet.

Ved den ansøgte drift kan vælges frit mellem alle sædskifter (bortset fra K12) og miljøeffekten beregnes i forhold til referencesædskiftet.

Det er frivilligt, hvorvidt der ønskes krav om ændret sædskifte. Det er således muligt at anvende andre virkemidler, som f.eks. krav til flere efterafgrøder, uden samtidig at blive pålagt krav til sædskiftet. Hvis der ikke ønskes krav til sædskiftet skal der i IT-ansøgningssystemet i så fald vælges samme sædskifte som referencesædskiftet for alle marker.

Hvis sædskiftet ønskes anvendt som virkemiddel, skal samtlige arealer under bedriften medregnes incl. de sædskifter, som evt. har en større udvaskning end referencesædskiftet. Undtaget herfra er kravene på nitratfølsomme indvindingsområder i forhold til miljøbeskyttelsen af grundvandet.

Ved tilsyn og kontrol med sædskifterne skal alle arealer med samme sædskifte vurderes samlet. Selvom kravene beregnes på bedriftsniveau skal valg af sædskifter med mindre udvaskning i rimeligt omfang målrettes de arealer, hvor der ifølge de udpegede nitratklasser er behov for en reduktion af udvaskningen. Der kræves ingen egentlig beregning heraf, men en tekstmæssig beskrivelse af denne målretning.

Såfremt ændret valg af sædskifte anvendes som virkemiddel skal der stilles vilkår herom svarende til kriterierne for hvert standardsædskifte i miljøgodkendelsen eller tilladelsen incl. et evt. krav til pløjetidspunkt.

Arealer med permanent græs

Aralet med permanent græs (sædskifte K13) skal håndteres således, at arealer, der før 1/1 2007 er permanent græs ifølge definitionerne i vejledning om enkeltbetaling skal angives i ansøgningssystemet som permanent græs i "nudrift". En øget anvendelse af permanent græs kan derfor kun anvendes som virkemiddel til reduktion af nitratudvaskningen, hvis de nye arealer ikke i forvejen er permanentgræs og stadig er en del af udbringningsarealet.

Grundvandssædskifter

Vedrørende grundvandssædskifterne skal det bemærkes, at begrebet "miljøgræs" dækker over efterafgrøder med græs, som ikke samtidigt må indgå i de lovpligtige efterafgrøder (kravet om 6%/10% efterafgrøder). Der er desuden følgende krav til "Miljøgræs" :

- Der skal hvert dyrkningsår etableres mindst den angivne procent på arealer med det pågældende sædskifte
- Tilsynsmyndigheden (kommunen) skal hvert år kunne konstatere at efterafgrøderne er etableret korrekt på hele det pågældende areal med miljøgræs fra høst og frem til 1. februar det følgende år.
- Det er ansøgers ansvar at etableringen er vellykket
- Der accepteres kun udlæg af græs i forbindelse med etablering af dækafgrøden dvs. udlæg af græs om foråret i vintersæd og udlæg efter høst af hovedafgrøden accepteres ikke.
- Der er ingen krav til græsart.
- Der må ikke anvendes gødning eller græssende dyr på arealet fra høst og frem til 1. februar.

Der skal i miljøgodkendelsen eller tilladelsen stilles krav om den valgte procentdel "miljøgræs" og de nævnte krav til etablering og drift. Der skal desuden stilles vilkår om, at sædskiftet ikke må indeholde bælgplanter.

Kvægbrug

Kvægbrug omfattet af bilag 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen (harmonikrav på 2,3 DE/ha) har helt specielle krav til sædskiftet og driftspraksis. Disse kan derfor ikke anvende ændrede sædskifter som virkemiddel men bliver pålagt K12. Det vil dog være muligt for disse brug at anvende flere efterafgrøder end kravene, hvis kravet til arealet med roer, græs og efterafgrøder øges tilsvarende. Således vil et krav om 5 % flere efterafgrøder være ensbetydende med, at 75 % skal dyrkes med roer, græs eller græsefterafgrøder i stedet for det normale krav på 70 %. Beregningen foretages i så fald ud fra sædskifte K12.

Vedrørende kvægbrug skal det bemærkes, at ved anvendelse af kvægsædskifter med større græsandel end referencesædskiftet og dermed mindre udvaskning er det et krav, at græsarealer i omdrift kun må pløjes i perioden 1. marts til 1. juni, idet det er en afgørende forudsætning for at reduktionen i udvaskningen opnås i praksis.

Udvaskningsindeks

I den første tabel er angivet den afgrødesammensætning, som anvendes i udvaskningsberegningerne. I næste tabel er angivet kriterierne for hvornår hvilke standardsædskifter skal vælges. Der er desuden angivet et udvaskningsindeks. Udvaskningsindekset er angivet for at det er muligt umiddelbart at sammenligne sædskifterne indbyrdes med hensyn til, om udvaskningen er større eller mindre. Indekset kan ikke bruges til at beregne forskellen, idet dette kræver konkrete oplysninger om husdyrbruget. Endvidere er efterafgrødegrundarealet og den maksimale % efterafgrøder for hvert sædskifte vist. Efterafgrøder i FarmN vil blive omtalt nærmere i særskilt notat.

Efterafgrøder og efterafgrødegrundlag

Efterafgrødegrundlaget har betydning på miljøeffekten, hvis der som virkemiddel ønskes flere efterafgrøder. Hvis der f.eks. ønskes 10 % flere efterafgrøder end de lovpligtige 10 % vil der i alt skulle stilles vilkår om 20 % efterafgrøder. Disse 20 % vil ved udvaskningsberegningerne blive beregnet ud fra efterafgrødegrundlaget. Således vil en bedrift med 100 ha og et sædskifte k10 have et efterafgrødegrundlag på 40 ha, hvorfor et krav om 20 % efterafgrøder vil svare til 8 ha med efterafgrøder. De ekstra efterafgrøder vil blive fratrukket hhv. 17 kg N/ha under 0,8 De/ha og 25 kg N/ha hvis der er 0,8 De/ha eller derover. Reduktionen i kvælstofnormen er i FARM N indregnet i effekten af efterafgrøderne. Bemærk at for kvægbrug med harmonikrav på 2,3 DE/ha bliver efterafgrøderne angivet og beregnet anderledes.

Tabeller

De to første tabeller er svine- og planteavlssædskifterne, de næste to kvægsædskifterne, og derefter grundvandssædskifter. Ved tilladelser og miljøgodkendelser må sædskifterne i de enkelte år ikke afvige således, at der ifølge kriterierne skal vælges et andet sædskifte, med mindre de andre sædskifter har en mindre udvaskning ifølge udvaskningsindekset.

Den sidste tabel er en liste over fosforfrøførslen ved hvert sædskifte. Såfremt udbringningsarealerne er placeret i oplande, hvor der stilles krav til fosforoverskuddet må der heller ikke ændres til et sædskifte med en mindre fosforfrøførsel.

Svine- og plante-sædskifter:			Vinterkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vårkorn	Æter (0 - 10%)	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	I alt	Udvasknings- indeks	Efterafgrøde- grundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
S1	6% efterafgr.	Typisk lerjord (> JB4)	54	6	15	5	20				100	96	100	20
S2	10% efterafgr.		50	10	15	5	20				100	93	100	20
S3	6% efterafgr.	Typisk sandjord (JB1-4)	44	6	35	5	10				100	100	100	40
S4	10% efterafgr.		40	10	35	5	10				100	98	100	40
S5	6% efterafgr.	Med frøavl	40	5	25	5	10	15			100	89	85	30
S6	10% efterafgr.		36	9	25	5	10	15			100	86	85	30
S7	6% efterafgr.	Med roer	35	5	35	5			20		100	90	80	40
S8	10% efterafgr.		32	8	35	5			20		100	88	80	40
S9	6% efterafgr.	Med frøavl og roer	35	5	35	5		10	10		100	89	80	40
S10	10% efterafgr.		32	8	35	5		10	10		100	88	80	40
S11	6% efterafgr.	Med kartofler	20	5	35	5	10			25	100	97	75	40
S12	10% efterafgr.		17	8	35	5	10			25	100	96	75	40
S13			85				15				100	102		
S14	100% vinterafgrøder		80				20				100	100		
S15			75				25				100	99		
S16			70				30					100	97	

Kriterier for valg af sædskifter	Vinterraps	Frøafgrøder	Sukkerroer	Kartofler	Æter	Lovpligtige efterafgrøder	Sædskifte nr.	Udvasknings- indeks
Typisk svinesædskifte	>15%				0-10%	6%	S1	96
	>15%					10%	S2	93
	<15%				0-10%	6%	S3	100
	<15%					10%	S4	98
Med frøavl		>10%			0-10%	6%	S5	89
		>10%				10%	S6	86
Med roer			>15%		0-10%	6%	S7	90
			>15%			10%	S8	88
Med frøavl og roer		>15% i alt og min. 5 % frøgræs			0-10%	6%	S9	89
						10%	S10	88
Med kartofler				>20%	0-10%	6%	S11	97
				>20%		10%	S12	96
100% vinterafgrøder	<17½%						S13	102
	17½% - 22½%						S14	100
	22½% - 27½%						S15	99
	>27½%						S16	97

Kvægsædskifter:		Vårkorn	Lovpligtige efterafgrøder	Vinterkorn	Sædskifte-klovergræs el. vedvarende græs	Helsæd + majs	I alt	Udvasknings-indeks	Efterafgrødegrundareal	Maksimalt areal med efterafgrøder
K1	6% efterafgr.	45	5	15	20	15	100	98	80	65
K2	10% efterafgr.	42	8	15	20	15	100	96	80	65
K3	6% efterafgr.	36	4	10	30	20	100	94	70	60
K4	10% efterafgr.	33	7	10	30	20	100	92	70	60
K5	6% efterafgr.	26	4	10	40	20	100	94	60	50
K6	10% efterafgr.	24	6	10	40	20	100	92	60	50
K7	6% efterafgr.	17	3	5	50	25	100	88	50	45
K8	10% efterafgr.	15	5	5	50	25	100	86	50	45
K9	6% efterafgr.	8	2	5	60	25	100	86	40	35
K10	10% efterafgr.	6	4	5	60	25	100	84	40	35
K11	6% efterafgr.				70	30	100	80	30	30
K12	10% efterafgr.				70	30	100	80		
K13	Vedvarende græs				100		100	50		

Kriterier for valg af sædskifter	Andel af sædskiftet med græs eller klovergræs	Lovpligtige efterafgrøder, %	Sædskifte n.r.	Udvasknings-indeks
----------------------------------	---	------------------------------	----------------	--------------------

(generelt krav at græs+majs+roer er over 30%)

<1,4 DE/ha	<25%	6	K1	98
	<25%	10	K2	96
1,4-2,0 DE/ha	25-34%	6	K3	94
	25-34%	10	K4	92
>2,0 DE/ha	35-44%	6	K5	94
	35-44%	10	K6	92
	45-54%	6	K7	88
	45-54%	10	K8	86
	55-64%	6	K9	86
	55-64%	10	K10	84
	65-95%	6	K11	80
2,3 DE/ha	65-95%	10	K12	80
Vedvarende græs	>95%		K13	50

Grundvandssædskifterne består af vårbyg med stigende andel efterafgrøder. Disse efterafgrøder kaldes "miljøgræs" fordi de ikke medregnes som efterafgrøder i Plantedirektoratets terminologi, og derfor heller ikke medfører reduktion i N-kvoten.

Grundvandssædskifter		Udvaskningsindeks
G1	Vårbyg m. 10% 'miljøgræs'	104
G2	Vårbyg m. 20% 'miljøgræs'	99
G3	Vårbyg m. 30% 'miljøgræs'	95
G4	Vårbyg m. 40% 'miljøgræs'	93
G5	Vårbyg m. 50% 'miljøgræs'	87
G6	Vårbyg m. 60% 'miljøgræs'	83
G7	Vårbyg m. 70% 'miljøgræs'	80
G8	Vårbyg m. 80% 'miljøgræs'	75
G9	Vårbyg m. 90% 'miljøgræs'	70
G10	Vårbyg m. 100% 'miljøgræs'	65

Tabel over den gennemsnitlig fosforfræførsel i sædskifterne

Tallene forudsætter at halvdelen af halmen fjernes, hvilket stort set svarer til den gennemsnitlige praksis. Grundvandssædskifterne består alle af vårbyg med efterafgrøder, hvorfor P-fræførslen er den samme i alle ti G-sædskifter

Sædskifte	kg P/ha
S1	26,9
S2	26,9
S3	21,1
S4	21,1
S5	24,2
S6	24,2
S7	26,8
S8	26,8
S9	25,3
S10	25,3
S11	21,4
S12	21,4
S13	26,0
S14	25,9
S15	25,8
S16	25,8

K1	24,7
K2	24,7
K3	25,0
K4	25,0
K5	25,3
K6	25,3
K7	25,6
K8	25,6
K9	25,9
K10	25,9
K11	25,4
K12	25,4
K13	15,2

G-sædskifter	25,4
--------------	------

BILAG 11 HØRINGSSVAR FRA VEJLE KOMMUNE

Kolding Kommune
Nytorg 11
6000 Kolding
Att.: Lene Aalbæk Jepsen

Vurdering af udbringningsarealer i Vejle Kommune i forbindelse med ansøgt miljøgodkendelse på husdyrbruget Nyvang 9, 6640 Lunderskov

Kolding Kommune har anmodet om en vurdering af udbringningsarealer i Vejle Kommune i forbindelse med en ansøgt miljøgodkendelse på husdyrbruget Nyvang 9, 6640 Lunderskov. Vejle Kommune har foretaget en vurdering på baggrund af ansøgningsskema nr. 15.194, version 4.

Arealer

De pågældende arealer, der er beliggende i Vejle Kommune, er benævnt OF128, OF129, OF132, OF133, OF138, OF139, OF140, OF143, OF146, OF147, OF149 og OF153 i det ansøgte. Se bilag 1 for kort over markerne. Der er tale om aftalearealer, hvorfor Vejle Kommune vurderer arealernes robusthed med henblik på om udbringningen udløser et krav om at arealerne skal godkendes efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven.

Grundvand

Markerne, som er beliggende i Vejle Kommune ligger udenfor både nitratfølsomt indvindingsområde og indsatsområde med hensyn til nitrat. Det er Vejle Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for en væsentlig påvirkning af grundvand som følge af udbringning af husdyrgødning på markerne i Vejle Kommune.

Overfladevand

Markerne ligger uden for områder med nitratklasse 1-3 og fosforklasse 1-3. Markerne afvander til Kolding Inderfjord. Nogle af markerne ligger op til Vester Nebel Å, der er B1 målsat. Det er Vejle Kommunes vurdering, at der ikke er risiko for væsentlig påvirkning af overfladevand med fosfor som følge af erosion og overfladeafstrømning fra markerne.

10-01-2012

Side 1 af 2

J. nr.: 09.17.00-P19-27-11

EAN-nr.:

5798006364312

Kontaktperson:

Lene Steffensen

Lokaltlf.: 76 81 24 31

Lokal fax:

Mobil:

E-post:LENST@vejle.dk

Her bor vi:

Vedelsgade 17, 7100 Vejle

Natur

Der er registreret moser, søer og enge beskyttet i henhold til § 3 i Naturbeskyttelsesloven i nærheden af flere af markerne (se bilag 2). Udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne vurderes ikke at medføre tilstandsændringer af de beskyttede naturområder.

Der er registreret sjældne arter i Hesselballe Vesterskov ved sø ved Gravens nord og sø ved Gravens syd, som ligger vest for mark nr. OF139 og OF140. Der er registreret skov-gøgeurt og skovhullæbe, som er fredede, samt flodkrebs og ephemera sp.

Der er registreret den sjældne art smerling i Vester Nebel Å.

Der vurderes ikke at være behov for at stille arealspecifikke vilkår af hensyn til de sjældne arter.

Samlet vurdering

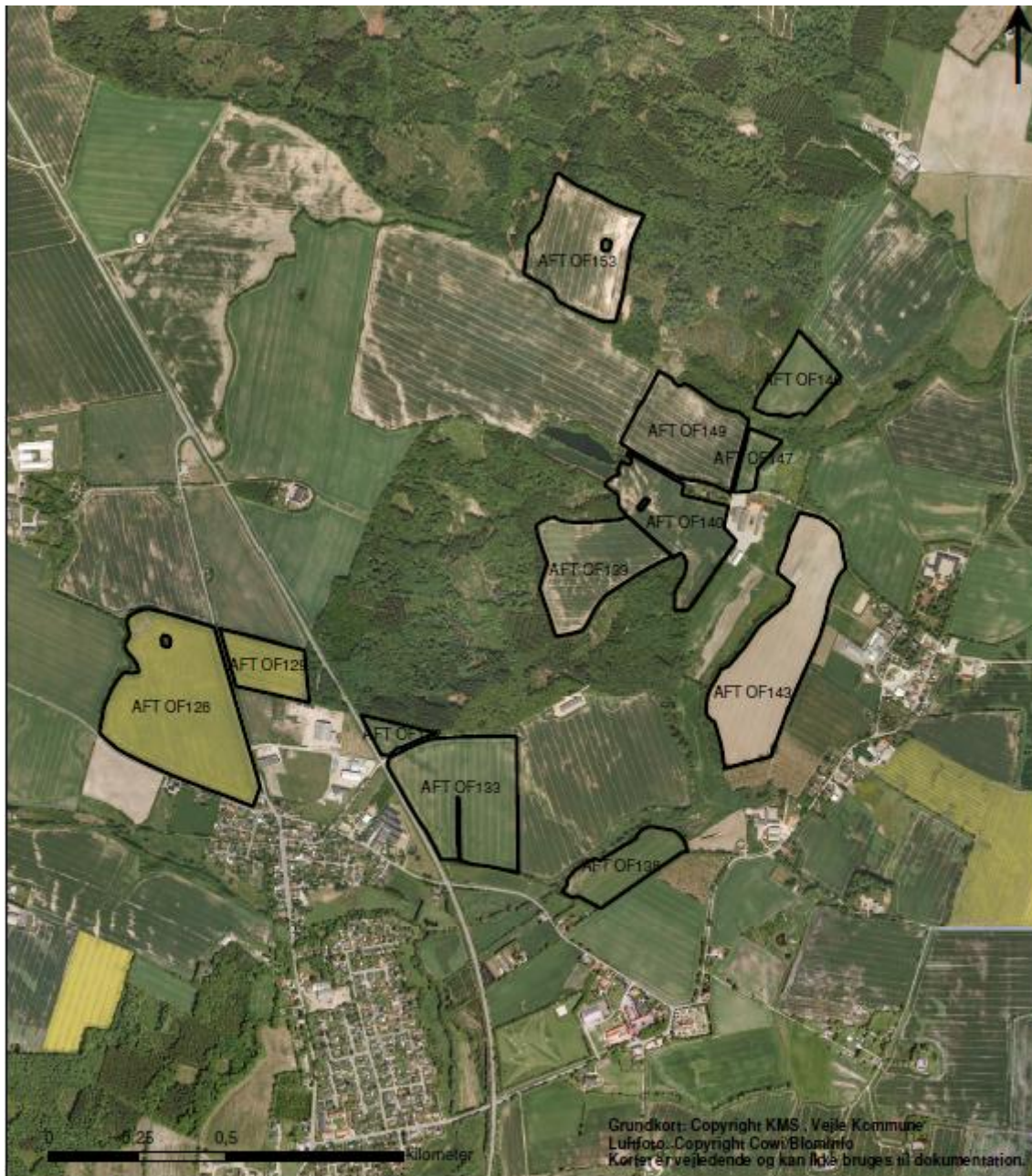
Udbringning af husdyrgødning på udbringningsarealerne op til harmonigrænsen vurderes ikke at medføre en væsentlig påvirkning af miljøet. Der er således ikke krav om, at arealerne skal godkendes efter § 16 i Husdyrgodkendelsesloven.

Venlig hilsen

Lene Steffensen

Bilag:

1. Kort over udbringningsareal i Vejle Kommune
2. Natur

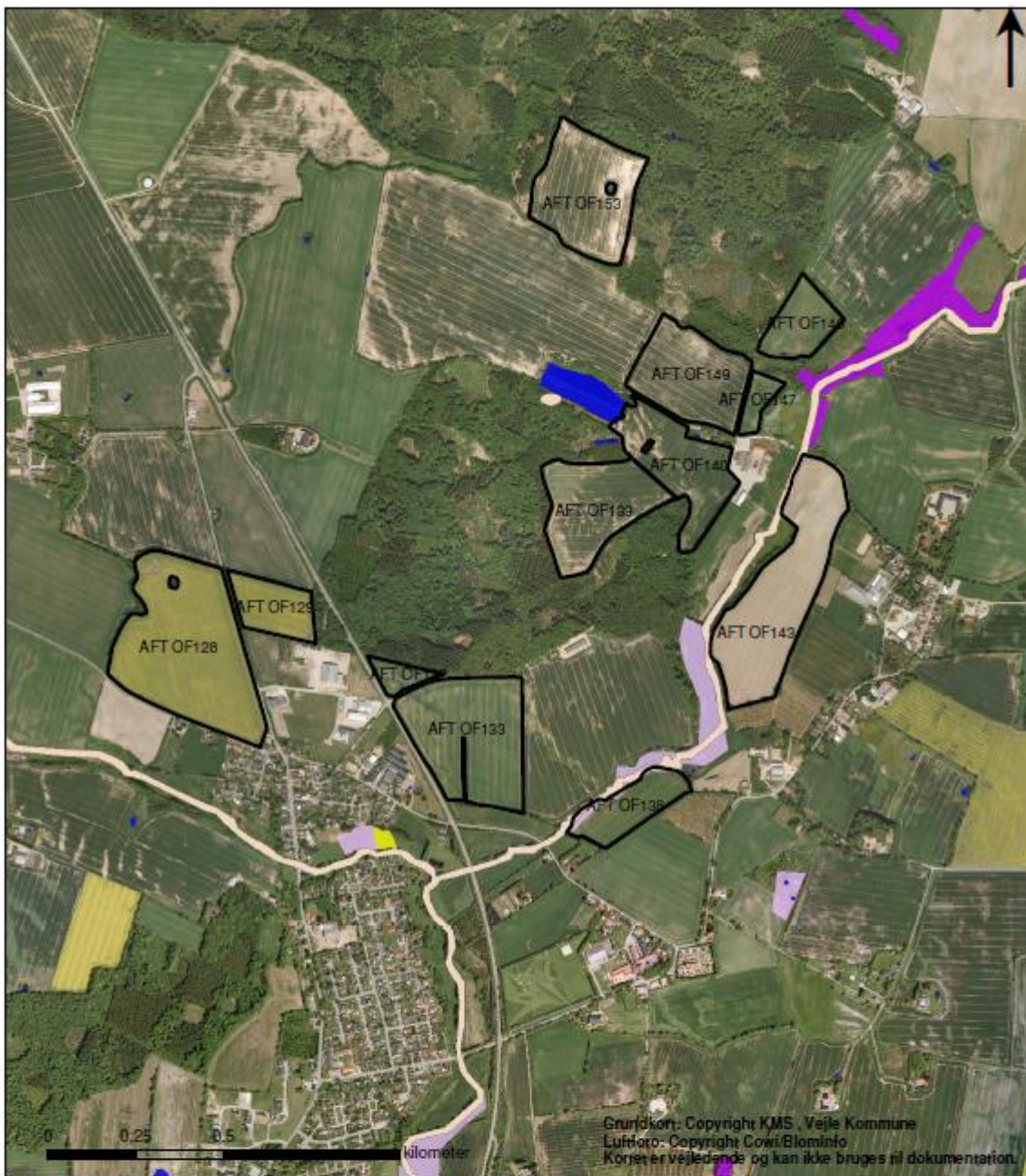
Signatur

□ Aftaleareal

Bilag 1

Udbringsareal

Målforhold 1:15.000

Grundkort: Copyright KMS, Vejle Kommune
 Luftfoto: Copyright Cowi/Blominfo
 Korrektur vejledende og kan ikke bruges til dokumentation.

<p>Signatur</p> <ul style="list-style-type: none"> Aftaleareal Eng Hede Mose Overdrev Strandeng Sø Sjældne arter 	<p>Bilag 2</p> <p>Natur</p>
<p>Målforshold 1:15.000</p>	

Beredskabsplan for Højlund

Indholdsfortegnelse:

Telefonnumre.....	3
Brand og evakueringsinstruks.....	4
Udslip af gylle.....	5
Kemikalie og oliespild instruks.....	6
Stophaner / hovedafbrydere.....	7
Strømsvigt instruks.....	8
Transport af bekæmpelsesmidler.....	9
Bilag 1: Oversigtskort.....	10
Bilag 2: Udløbspunkt fra dræn til vandløb.....	11

Udarbejdet af: Flemming Damgaard
med teknisk hjælp fra Kolding Herreds Landbrugsforening.

Alle oplysninger og informationer i denne mappe er gennemlæst af ejer og ejer har ansvaret for, at alle forhold er beskrevet korrekt. Kolding Herreds Landbrugsforening kan ikke gøres ansvarlige for nogen form for tab, som ejer mener at have lidt, pga. fejl eller mangler i denne beredskabsplan.

Denne beredskabsplan er udarbejdet som en del af ejendommens miljøgodkendelse med det formål at stoppe og begrænse evt. uheld med konsekvenser for det omgivne miljø.

Planens indhold skal være kendt af gårdens ansatte mm. Og udleveres til evt. indsatsleder/miljømyndighed i forbindelse med uheld, forureninger, brand og lignende.

Beredskabsplanen revideres/kontrolleres mindst 1 gang om året og skal være let tilgængelig og synlig.

Beredskabsplanen findes på kontoret i stuehuset

Kopi af beredskabsplanen findes i kontoret i stalden

Kort materiale.

Bagerst er der et oversigtskort over ejendommen mm. Med angivelse af:

- Mark og drikkevandsboringer/brønde
- Kemikalielager(f.eks. bekæmpelsesmidler, handelsgødning, svovlsyre til forsyning)
- Dieseltanke og olietanke (overjordiske og nedgravede)
- Drænbrønde / regnvandsbrønd / afløb
- Udløbspunkter til vandløb / jord fra dræn
- Slukningsmateriale og åndedrætsværn
- Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder mv.
- Vt. Fald / kote mod vandløb/dræn/brønde og boringer
- Trykflasker/oplag af f.eks. F-gas, stationære F-gasbeholdere, svejseanlæg mv.
- Flugtveje for dyr/frigørelse mm.

Husk:

Ved store uheld ring 1-1-2, ved mindre uheld ring altid til miljømyndighederne. Er man i tvivl ring 1-1-2

Efter brand mm. Tag kontakt til miljømyndighederne med hensyn til genopbygning af stald mm.

Telefonnumre

Nærmeste telefon står i kontoret og har nr. 75559051

	Kontaktes på telefon	Telefontid
Miljøberedskab	112	Hele døgnet
Brandvæsen	112	Hele døgnet
Ambulance	112	Hele døgnet
Miljøvagten Fælles Miljøvagt for Vejle, Horsens, Hedensted, Kolding, Vejen, Fredericia og Middelfart	7681 2850 (Vejle Brandvæsen)	Hele døgnet
Kolding kommune	7979 7439	0900-1500
Lægevagten	7558 5311	Hverdage 1600-0800 samt weekend
Tandlægevagt	6541 4551	Weekend og helligdage 0900-1200
Kolding Herreds Landbrugsforening	7634 1700	Kontortid 0800-1600
Dyrlæge	2176 1905	
Foderstofforretning	7620 7979	
Elektriker	6175 9111	
WS	2525 7160	

Brand og evakueringsinstruks

Ved brand der ikke kan slukkes ved egen hjælp.

Tilkald brandvæsenet - RING 112 - oplys:

- Navn, adressen og telefonnummer der ringes fra
- Hvad der er sket og at det er en gårdbrand
- Er der tilskadedkomne - hvor mange -
- Er dyrene kommet ud - art og antal der evt. er fanget
- Er der gasflasker / trykflasker. Er der oplag af handelsgødning / kemikalier

Kontakt Flemming på tlf. 2630 8051

Iværksæt rednings- og slukningsarbejde hvis det er muligt og forsvarligt, herunder fjernelse og evakuering af dyr, olie, trykflasker, gødning og kemikalier.

Placering af slukningsmateriale er angivet på oversigtskortet.

Hvis det ikke er muligt at slukke branden - forsøg at begrænse den ved lukning af døre, porte og vinduer.

Modtag brandvæsenet og udlever denne mappe sammen med kortmateriale.

Oplys endvidere:

- Evt. tilskadedkomne eller dyr der ikke er kommet i sikkerhed.
- Hvor det brænder
- Brandens omfang
- Hvor der adgangsveje
- Er der gasflasker / trykflasker. Er der oplag af handelsgødning / kemikalier

På ejendommen findes følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Brandslukker (pulver):

I værkstedet på væggen
I kemikalierummet
I forrum bag dør
I stuehuset ved fryseren

Se bilag 1 for placering

Udslip af gylle

Ved større overløb af gylle eller ved brud på gylletank - RING 112 - Oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvor uheldet er sket
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevandsboring.

Ved mindre spild kontaktes kun miljømyndighederne, tlf. : 7681 2850.

Kontakt Flemming på tlf. 26308051

Hvis en af de tre gylletanke ved ejendommen sprænger læk, forventes det at gyllen vil løbe til lavningen umiddelbart syd for slagtesvinestalden.

Drænbrønden ved lavningen (se Kortbilag 1) fyldes med jord for at sikre at gyllen ikke løber til dræn.

Hvis gylletanken ved klimastalden sprænger læk skal samlebrønden nord for tanken ligeledes fyldes med jord.

Hvis der er løbet gylle i en af drænbrøndene skal drænbrønden vest for Nyvang 12 fyldes med jord.

Opdæmning af gyllen kan evt. fortages med jord, halmballer ol. Afhængig af mængden af gylle.

Er gyllen løbet til dræn skal der laves en opdæmning af vandløbet med en bigballe. (se udløbspunktet på kortbilag 2)

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Hvis gyllen løber i vandløbet vil det kunne påvirke Hvilested dambrug på Esbjergvej 338, Kolding.

- Kontakt dambruger på tlf. 7555 9011 eller 4095 1916
- Medhjælper/ fodermester på tlf. 7555 9036 eller 2331 7662

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Minibig

Dykpumpe

Traktor med skovl

Kemikalie og oliespild instruks

Ved større overløb af kemikalier og olie RING 112 - oplys:

- Navn, adresse og telefonnummer der ringes fra
- Hvor uheldet er sket
- Hvad der er sket og hvor meget der er løbet ud
- Om der er risiko for forurening af vandløb eller drikkevand.

Ved mindre spild kontaktes miljømyndighederne på telefon: 7681 2850

Kontakt Flemming på tlf. 2630 8051

Forsøg opdæmning for at undgå, at det løber til drænbrønd placeret nordvest for klimastalden eller drænbrønden placeret øst for søstalden (se bilag 1).

Opdæmning kan evt. fortages med jord, halmballer ol. Afhængig af mængden og art.

Hvis olie el. kemikalier løber til en af drænbrøndene, fyldes drænbrøndene med jord.

Hvis der er løbet olie i en af drænbrøndene skal drænbrønden vest for Nyvang 12 ligeledes fyldes med jord.

Er f.eks. olie løbet til dræn kan man lave en opdæmning af vandløbet med en bigballe (se bilag 2)

Modtag brandvæsnet/miljømyndighederne og udlever denne mappe sammen med kortmaterialet.

Hvis kemikalier eller olie er løbet i vandløbet vil det kunne påvirke Hvilested dambrug på Esbjergvej 338, Kolding.

- Kontakt dambruger på tlf. 7555 9011 eller 4095 1916
- Medhjælper/ fodermester på tlf. 7555 9036 eller 2331 7662

På ejendommen findes der følgende materiale, som evt. kan anvendes for at afhjælpe situationen:

Minibig
dykpumpe
traktor med skovl

I kemikalierummet findes der savsmuldspakker og kattegrus der kan benyttes til at opsuge spildte væsker.

Stophaner / hovedafbrydere

Afbrydere til diverse pumper, anlæg, strømafbryder m.v. er noteret på kortbilag 1.

Vand:

Den store stophane findes havens nordvestlige hjørne, nede i brønden.

I sostalden sidder stophanen i fyrrummet i enden af rummet.

I klimastalden sidder stophanen i kemikalierummet i hjørnet.

Elektricitet:

Hovedafbryderen sidder ved foderanlægget i foderhallen.
El-tavle sidder samme sted i foderhallen.

Nye sikringer ring da til elektrikerens på 6175 9111

Der bruges automatsikringer.

Afbrydere til sostald sidder i fyrrummet.

Afbrydere til klimastald sidder i kemikalierummet.

Afbrydere til foderanlægget sidder i foderhallen.

Strømsvigt instruk

Vurder om dyr vil lide under træk fra nødopluk eller varme.

Tjek alle stalde og se om nødoplukket er åben.

Begræns trækgener og varmeudvikling (overbrusning).

Kontroller af der ikke sker forurening som følge af manglende strøm til pumper ol.

Ved strømsvigt på over ca. 2 timer, ring til trefore og forhør om varigheden af udfaldet.
Tlf. 7933 3435

Eventuel iværksæt opstart af nødstrøms generator, ring da til elektrikerens på 6175 9111

Transport af bekæmpelsesmidler

Sørg for sikker transport af kemikalier til ejendommen og mellem ejendom og marker.

Bekæmpelsesmidler skal under transport vært sikret mod stød og uheld. En lukket tæt plastkasse (eks. En køleboks) er velegnet.

Medbring en spand/ sæk med fint savsmuld til opugning af spildt middel samt en skovl og f.eks. plasticposer/ plastspand til en hurtig indsats. Uanset koncentrationen kan et spild på mindre end ca. 2 liter med en hurtig indsats fjernes fra jorden.

Medbring altid en mobiltelefon således at det er muligt at hurtigst at tilkalde hjælp ved uheld.

Hvor der arbejdes med bekæmpelsesmidler, skal der være førstehjælpsudstyr og øjenskyllmiddel til rådighed.

Meget giftige bekæmpelsesmidler skal overalt opbevares forsvarligt under lås. Øvrige bekæmpelsesmidler skal opbevares forsvarligt. For alle midler gælder, at de opbevares utilgængelige for børn og ikke sammen med eller i nærheden af levnedsmidler, foderstoffer m.v.

Derudover gælder følgende:

- Kemikalierummet skal være godt ventileret, tørt og frostfrit med god belysning.
- Der skal findes et sugende materiale f.eks. savsmuld til opsamling af spild.
- Døre skal være forsynet med støbt kant, der kan tilbageholde eventuelt spild.
- Gulve skal være tætte og uden afløb.

**Bilag 1 Oversigtskort
Højlund, Nyvang 9, Ferup**

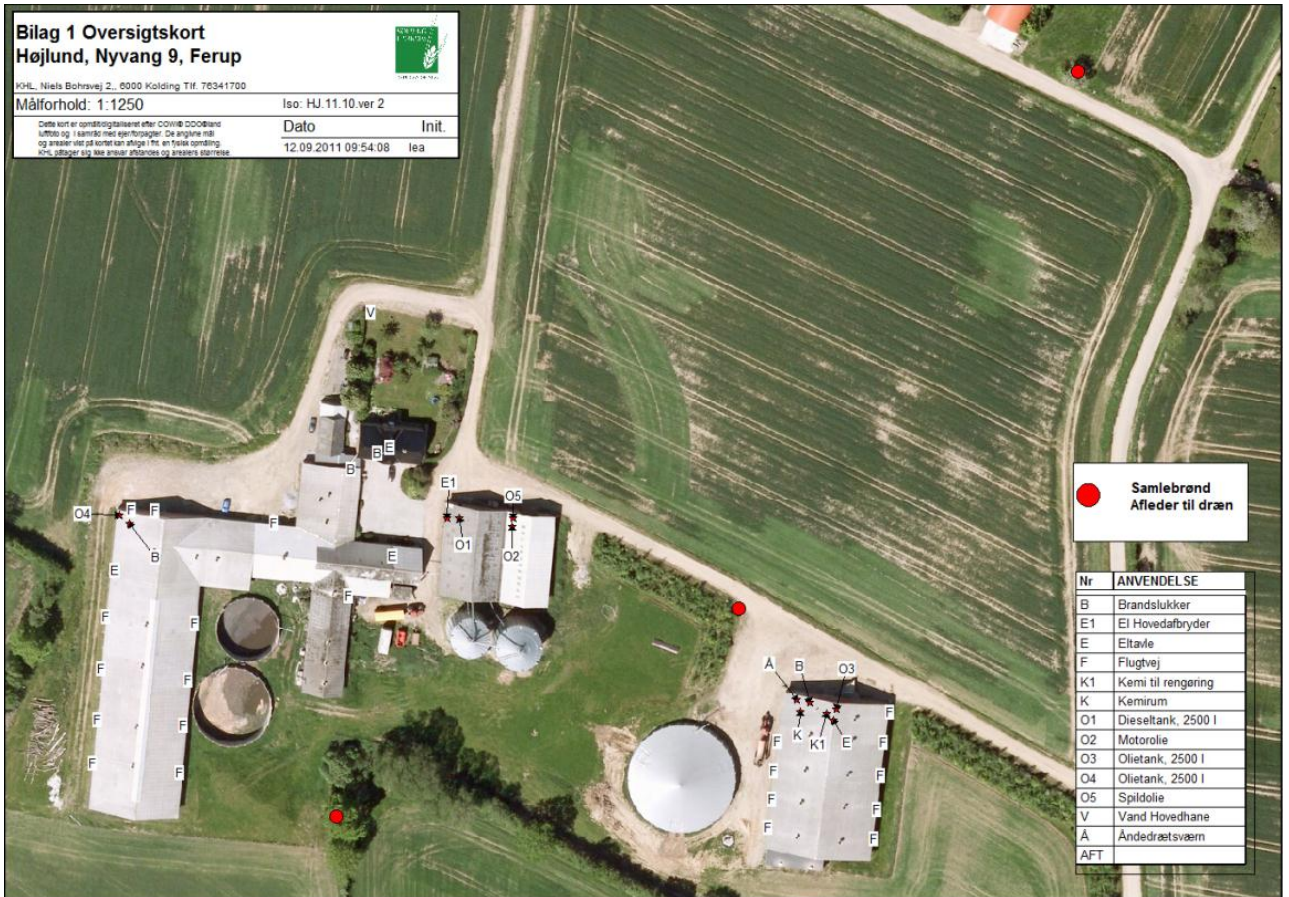
KHL, Niels Bohrsvej 2, 6000 Kolding Tlf. 76341700

Målforskel: 1:1250

Iso: HJ.11.10.ver 2

Dette kort er oprettet i henhold til COVIL 0008 Brand
Løft og i samråd med ejer/forpagter. De angivne mål
og arealer er til orientering og kan afvige fra en faktisk optagelse.
KHL påtager sig ikke ansvar for ændringer og ændrede oplysninger.

Dato 12.09.2011 09:54:08
Init. lea

**Samlebrønd
Afløder til dræn**

Nr	ANVENDELSE
B	Brandslukker
E1	E1 Hovedafbryder
E	Eltavle
F	Flugtvej
K1	Kemi til rengøring
K	Kemirum
O1	Dieseltank, 2500 l
O2	Motorolie
O3	Olietank, 2500 l
O4	Olietank, 2500 l
O5	Spildolie
V	Vand Hovedhane
A	Åndedrætsværn
AFT	

**Bilag 2 Udløbspunkt til vandløb
Højlund, Nyvang 9, Ferup**

KHL, Niels Bohmsvej 2, 6000 Kolding Tlf. 76341700

Målforshold: 1:2400

Isr: HJ.11.10 ver 2

Dette kort er computergenereret efter COVUS database
Lufoto og landskabstegning. De enkelte mål
og afstande skal derfor ses efter den enkelte
KVL, og der skal ses efter afstande og areal beregning

Dato	Init.
12.09.2011 10:20:01	lea